

ΤΥΠΙΚΟΝ ΕΝΟΡΙΩΝ

Τόμος Α'

ΟΡΘΡΟΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΝ

ἐὰν τύχει Ἅγιος μὴ ἑορταζόμενος

- Πλήρες Ἐγκόλπιον Ὁρθρου
- Πλήρης Τυπικὴ Διάταξις τοῦ Ὁρθρου,
μετ' ἐπεξηγηματικῶν σχολίων
- Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας
- Συστηματοποιήσεις καὶ Κατανόησις
τοῦ Τυπικοῦ
- Πίναξ μὲ ἀναλυτικὴν ταξινόμησιν τῶν
Ἀκολουθιῶν τοῦ Μηναίου

Ἀθήνα, βκβ'

**Τυπικὸν Ἐνοριῶν (Τόμος Α΄) – Ὁρθρος καθημερινῶν ἐὰν τύχει
Ἅγιος μὴ ἐορταζόμενος**

Ἑκδοσις 3η: Ἀθήνα, Ὀκτώβριος ,βκβ΄ (2022)

ISBN: 978-618-84650-4-6

Στοιχεῖα ἐκδόσεως, καὶ παλαιότερες ἐκδόσεις· βλέπε εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου.

Συγγραφεὺς καὶ ©

Παναγιώτης Δ. Παπαδημητρίδης

Δρ. Ἡλεκτρ. Μηχανικός – Φυσικός

ἡλ. ταχ.: typikonenorion@gmail.com

ἡλ. δ.: analogion.gr/typikon/enorion

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις καὶ ἐν γένει ἡ ἀναπαραγωγή καὶ μετάδοσις, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἔστω καὶ μιᾶς σελίδος ἢ καὶ περιληπτικῶς, κατὰ παράφρασιν ἢ διασκευὴ τοῦ παρόντος βιβλίου καθ' οἷονδῆποτε τρόπον (μηχανικόν, ἠλεκτρονικόν, τηλεοπτικόν, φωτοτυπικόν, ἠχογραφήσεως ἢ ἄλλως πως) ἄνευ προηγουμένης γραπτῆς ἀδείας τοῦ ἐκδότου καὶ τοῦ συγγραφέως (Ν. 2121/93 ἄρθρον 51).

* * *

Typikon Enoriōn (Vol. 1):

Orthros kathēmerinōn ean tychei Hagios mē heortazomenos

(Daily Orthros (Matins) with non-celebrated Saint)

by Panagiōtēs D. Papadēmētriou

3rd edition: October 2022

Copyright © 2017-2022, Panagiōtēs D. Papadēmētriou.

All rights reserved. No portion of this book may be reproduced in any form without permission from the publisher, except as permitted by U.S. copyright law. For permissions contact: typikonenorion@gmail.com.

Ἀφιεροῦται,
εἰς τὴν σύζυγόν μου Στυλιανήν,
εἰς τοὺς γονεῖς μου, Δημήτριον καὶ Εὐαγγελίαν,
εἰς τοὺς φιλακόλουθους ἐκκλησιαστικούς καὶ λαϊκούς,
καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἱερεῖς καὶ ἱερομονάχους ποὺ ἁγίασαν
τελώντας ἐν τῷ ἱερῷ Ναῷ, καθημερινῶς, καὶ ἐν ταπεινώσει,
τὶς ἱερὲς Ἀκολουθίες, καὶ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν

Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν (Ψαλμ. ξζ' 27)
Στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις (Β' Θεσ. β' 15)
Πάντα εὐχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω (Α' Κορ. ιδ' 40)

*Καὶ ἐσὺ εὐλαβέστατε Ἀναγνώστα, ποὺ τυχόν ὠφελεῖσαι ἀπὸ τοῦ παρόντος
βιβλίου λέγε μετὰ κατανύξεως, «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησον τὸν δούλόν
σου Παναγιώτη καὶ τὴν οἰκογένειά του»*

Βοηθήματα - Αναφορές - Συντομογραφίες

TME	Τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὑπὸ Γεωργίου Βιολάκη, 1888.
TKΠ	Τυπικὸν Ἐκκλησιαστικόν, ὑπὸ Κωνσταντίνου Πρωτοψάλτου, Κωνσταντινούπολις 1838.
TΓΡ	Τυπικὸν Οἰκονόμου Γεωργίου Ῥήγα (1908), Πατρ. Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν, Θεσ/νίκη 1994.
ZT	Ζητήματα Τυπικοῦ, Οἰκονόμου Γεωργίου Ῥήγα.
ΤΑΣ(χ)	Τυπικὸν τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Λαύρας τοῦ Ὁσίου Σάββα (ἔτους χ).
ΤΟΕ	Τυπικὸν Ὁρθρου Ἐνοριῶν, Παναγιώτου Δ. Παπαδημητρίου, ἐκδ. Ἀθῶς (Σταμούλη) 2008.
ΤΕ (τ.Β')	Τυπικὸν Ἐνοριῶν (Τόμος Β') : Ὁρθρος καθημερινῶν ἐὰν τύχει Ἅγιος ἐορταζόμενος, Παναγιώτου Δ. Παπαδημητρίου, 2022.
ΗΕΕ(χ)	Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἔτους χ), Ἀποστ. Διακονία.
ΔΕΕ(χ)	Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἔτους χ), Ἀποστ. Διακονία.
ΗΟΠ(χ)	Ἡμερολόγιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (ἔτους χ), ἐκδ. Οἰκ. Πατριαρχείου.
ΜΤ(χ)	Μικρὸν Τυπικόν (ἔτους χ), συντάσσεται ἀπὸ ἐπιτροπή, ἐκδ. Νεκτάριος Δ. Παναγόπουλος.
ΤΔΠ(χ)	Τυπικὴ Διάταξις (ἔτους χ), Ἀποστόλου Παπαχρήστου.
ΑΤ	Ἀγιορειτικὸν Τυπικὸν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκολουθίας, Ἱ.Κ. Εὐαγγελισμοῦ Καρυαὶ Ἅγιον Ὅρος, ἐκδ. Καστανιώτη, ἐκδ. γ' 2004.
ΤΣ	Τάξις τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τοῦ Σαββάτου, Γ. Γ. Μπεκατώρου, Ἀθῆναι 1983.
ΣΤ	Σύστημα Τυπικοῦ, πρωτ. Κωνσταντίνου Παπαγιάννη, Ἀποστ. Διακονία, 2006.
ΤΚΔ	Τυπικόν (Ὑμνολογία-Λειτουργική, Ἱστορία Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς), π. Κωνσταντίνου Δ. Δεληχρήστου, Λάρισα, 2002.
ΠΑΡ	Παρακλητική, ἥτοι Ὁκτώηχος ἡ Μεγάλη, Βενετία 1858.
ΜΒ	Μηναῖα ὑπὸ Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ, Βενετία 1889.
ΤΡ	Τριώδιον κατανυκτικόν, Βενετία 1876.
ΕΙΡ	Εἰρμολόγιον – περιέχον τοὺς εἰρμούς τῶν κανόνων κατ' ἥχον, ἐκδ. Βασ. Ῥηγοπούλου.
ΙΟΠ	Ἱερατικὸν Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Κωνστ/πολη, 1895.
ΙΕΡ	Ἱερατικόν, Ἀποστολικὴ Διακονία, ἐκδ. α', 1962, ἀνατύπ. ζ', 2000.
ΩΡΒ	Ὡρολόγιον τὸ Μέγα, ὑπὸ Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ, Βενετία 1870.

ΩΡΑ	Ὡρολόγιον τὸ Μέγα, Ἀποστολικὴ Διακονία, ἔκδ. γ' 1995.
ΨΛΤ	Ψαλτήριον μετὰ τροπαρίων καὶ εὐχῶν, Ἱ.Μ. Παντοκράτορος Ἅγιον Ὅρος, 2014 (ἐκ τοῦ περγαμηνοῦ κώδικος 43 τοῦ τέλους τοῦ ια' αἰῶνος).
ΕΓΚ	Ἐγκόλπιον τοῦ Ἀναγνώστου, ὑπὸ ἀνωνύμου, Ἀποστ. Διακονία, ἔκδ. ΙΔ' 1996.
ΕΚΠ	Ἐγκόλπιον Ἀναγνώστου καὶ Ψάλτου, ὑπὸ π. Κων. Παπαγιάννη, Ἀποστολικὴ Διακονία, ἔκδ. ΣΤ' 2005.
ΣΥΛ	Συλλειτουργικόν, ἔκδ. Ἱ.Μ. Σίμωνος Πέτρας, Ἅγιον Ὅρος, 1997.
ΛΤΚ	Λειτουργικόν, (α' ἔκδ. 1778 ὑπὸ π. Χρυσάνθου Μοσχοπούλου, β' ἔκδ. 1891) γ' ἔκδ. 2013 Saint Louis, ὑπὸ π. Κωνσταντίνου Τερζοπούλου.
ΜΤΕ	Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή, Ἀποστ. Διακονία, ἔκδ. Ε' 1999.
ΔΤΑ	Διάταξις τῆς Ἀγρυπνίας κατὰ τὸ Τυπικὸν τοῦ Ἀγ. Σάββα, Ἀρχιμ. Δοσιθέου, ἔκδ. γ' Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Τατάρνης, 2005.
ΤΑΡ	Τάξις Ἀρχιερατικοῦ Ἑσπερινοῦ, Ὁρθρου καὶ Θείας Λειτουργίας, Ἱερὰ Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν, Ἀθῆναι 2000.
ΤΠΧ	Τάξις Πατριαρχικῶν Χορῶν (Ἐγκύκλιος), 1987.
ΤΔΠΝ	Τυπικὴ Διάταξις τῶν ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Ναῷ (περί τό 1930)...., εἰς Ἐπιστημονικὴ Παρουσία Ἑστίας Θεολόγων Χάλκης, τ. Β', 1991.
ΕΣΕ	Εἰρμολόγιον Μητρ. πρ. Λεοντοπόλεως Σωφρονίου Εὐστρατιάδου, β' ἔκδ., Π. Κυριακίδη, Ἀθήνα 2006.
ΡΓ	Ἑλληνικὴ Πατρολογία (Patrologiae Graecae Cursus Completus).
ΣΥΜ(χ)	Περιοδικόν «ΣΥΜΒΟΛΗ» (ἐπιθεώρησις τυπικοῦ), τεῦχος χ.

Ἑλληνικὴ ἀρίθμησις

Α, α = 1	Ι, ι = 10	Ρ, ρ = 100	,Α, ,α = 1000
Β, β = 2	Κ, κ = 20	Σ, σ = 200	,Β, ,β = 2000
Γ, γ = 3	Λ, λ = 30	Τ, τ = 300	,Γ, ,γ = 3000
Δ, δ = 4	Μ, μ = 40	Υ, υ = 400	,Δ, ,δ = 4000
Ε, ε = 5	Ν, ν = 50	Φ, φ = 500	,Ε, ,ε = 5000
Ζ, ζ = 6	Ξ, ξ = 60	Χ, χ = 600	,Ζ, ,ζ = 6000
Ζ, ζ = 7	Ο, ο = 70	Ψ, ψ = 700	,Ζ, ,ζ = 7000
Η, η = 8	Π, π = 80	Ω, ω = 800	,Η, ,η = 8000
Θ, θ = 9	Ϛ, Ϝ = 90	Ϙ, ϙ = 900	,Θ, ,θ = 9000

Τό ϝ λέγεται στίγμα.

Τό Ϟ λέγεται κόππα.

Τό ϗ λέγεται σαμπί.

Π.χ. κβ' = 22, ν' = 50, ,αϗϝς' = 1996, ,βκβ' = 2022.

Ἱερὸν Εὐαγγέλιον

«οὐ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ Ἑμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν», Ματθ. ιη΄ 20

Προφήτης Δαυίδ

«εὐφράνθην ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι· εἰς οἶκον Κυρίου πορευσόμεθα».
Ψαλμ. ρκα΄ 1

«μίαν ἡτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύτην ἐκζητήσω· τοῦ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου».
Ψαλμ. κς΄ 4

«ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν».
Ψαλμ. ξζ΄ 27

«εὐλογήσω τὸν Κύριον τὸν συνετίσαντά με».
Ψαλμ. ιε΄ 15

«καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω Σε καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά Σου εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος».
Ψαλμ. ρμδ΄ 2

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ Β΄

Αρ.Πρωτ./Ν/ΕΞ. 37\6 /2019

Εν Αθήναις τῇ 9ῃ Μαΐου 2019

Ἀξιότιμον

κ. Παναγιώτην Παπαδημητρίου

Κύριε Παπαδημητρίου,Χριστὸς Ἀνέστη!

Ἔλαβα τὰ πονήματά σας μέ τίτλο «Τυπικὸ Ἑνοριῶν» καί «ὁ Γέρων Εὐδόκιμος Μοναστερλῆς» ποὺ εἶχατε τὴν εὐγένεια νὰ μοῦ ἀποστείλετε καί σᾶς εὐχαριστῶ.

Συγχαίροντας γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς προσπάθειάς σας, σᾶς εὐχομαι νὰ εἴστε πάντοτε τόσο παραγωγικός καί νὰ σᾶς ἐνδυναμώνει ὁ Κύριος ὥστε νὰ προσφέρετε καί ἄλλα ἀξιόλογα πνευματικά ἔργα. Νὰ ἔχετε τὴν εὐχή τοῦ μακαριστοῦ γέροντά σας.

Μετ' Ἀναστασίμων Εὐχῶν

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἰ. Ἀθηνῶν *Ιερώνυμος Β΄*

«...ἐκφράζω ὑμῖν τὰς θερμάς μου εὐχαριστίας διὰ τὴν ἐνημέρωσιν καὶ τὰς συγχαρητηρίους μου προσήσεις...»

Μητροπολίτης Πειραιῶς Σεραφεῖμ (19/12/2017)

«...εὐχαριστοῦμεν ἐκ μέσης καρδίας, συγχαίροντες διὰ τὴν προσπάθειαν. Εἴθε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ φωτίζῃ καὶ ἐνισχύῃ ὑμᾶς, ὥστε νὰ συνεχίζετε τὰς δημιουργικὰς προσπάθειάς ὑμῶν εἰς τὸν χῶρον τῶν τυπικῶν διατάξεων ἐν τῇ θείᾳ Λατρείᾳ.»

Μητροπολίτης Κορίνθου Διονύσιος (23/1/2018)

«Σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου σας «Τυπικὸν Ἐνοριῶν» καὶ σᾶς συγχαίρω διὰ τὴν πρωτοβουλία σας ὑπὲρ τῶν Ἐφημερίων μας. Διὰ τοὺς φιλακολούθους Ἱερεῖς εἶναι ἄριστον βοήθημα...»

Μητροπολίτης Φθιώτιδος +Νικόλαος (24/1/2018)

«Θερμὰ σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ εὐγενῶς σταλέντα δύο πονήματα τῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεώς σας πρὸς τὴν Ἀγία μας Ἐκκλησία «Τυπικὸν Ἐνοριῶν» καὶ «Τυπικὸν Ὁρθρου Ἐνοριῶν».

Τὰ δύο αὐτὰ ἐξάίσια καὶ εὐχρηστα συγγράμματά σας, συναποτελοῦν μία πολύτιμη συμβολὴ στὴν κατανόηση καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ κατὰ τὴν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας Τυπικοῦ κατὰ τὶς ἱερὲς ἀκολουθίες, τὸ ὁποῖο τυγχάνει κυριολεκτικὰ ἡ «σπονδυλικὴ στήλη» τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας, ἐνὸς σημαντικοῦ παράγοντα γιὰ τὴν συμμετοχὴ κλήρου καὶ λαοῦ στὴν ὀρθόδοξον λειτουργικὴ καὶ τὴν ἐν γένει λατρευτικὴ ζωή.

Σᾶς συγχαίρω θερμὰ διότι, παράλληλα μὲ τὴν κατὰ πάντα ἐπιτυχῆ ἐνασχόλησίν σας στὸν τομέα τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν δὲν παραλείπετε νὰ ἀσχολεῖσθε παραγωγικὰ μὲ θέματα ποὺ ἀφοροῦν

τὴν Ἐκκλησία μας ὡς ἐνεργὸ κύτταρο καὶ ἀκούραστος ἐργάτης τοῦ Κυριακοῦ Ἀμπελῶνα.

Εὐχομαι κάθε εὐλογία καὶ ἀνταπόδοση παρὰ Θεοῦ στὰ θεοφιλῆ ἔργα τῶν χειρῶν σας μὲ ὑγεία, δύναμη καὶ πλούσιες τὶς ἀγαθοδωρίες τῆς Χρηστότητός Του»

Μητροπ. Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετροπόλεως Ἀθηναγόρας
(Μ. Τεσ/κοστή 2019)

«... Δεχθεῖτε τὰ συγχαρητήριά μου γιὰ τὴν πληρότητα τῆς καταγραφῆς τῶν περιπτώσεων, τὴν ἀρτιότητα τῆς μελέτης καὶ συγγραφῆς, κυρίως γιὰ τὸν ἔνθεο ζῆλο σας γιὰ τὴν ὀρθὴ τέλεση τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τῆς Ἐκκλησίας μας μέσα στὸ πλαίσιο τῶν ἐνοριῶν.

Εὐχομαι ὁ Θεὸς νὰ σᾶς ἀξιῶνῃ πάντοτε νὰ βοηθᾶτε τὸν κληρο, τοὺς ἱεροψάλτες καὶ τὸν φιλακόλουθο λαὸ σὲ θέματα ὑμνολογικοῦ τυπικοῦ καὶ νὰ σᾶς δώσῃ φώτιση νὰ προχωρήσετε καὶ στὴ συγγραφὴ πονημάτων γιὰ παρόμοια θέματα τοῦ ἐσπερινοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἀκολουθιῶν τοῦ νυχθημέρου.»

Σεβ. Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας
Παντελεήμων
(5/9/2019)

«... Συγχαίροντες ἐγκαρδίως γιὰ τὸ ἐκδοτικὸ σας ἐπίτευγμα, εὐχόμεθα νὰ συνεχίσετε μὲ τὸν ἴδιο ἱερὸ ζῆλο νὰ ἐπιμελεῖσθε ἀναλόγου περιεχομένου ἐγχειρίδια, τὰ ὁποῖα συμβάλλουν στὴ συστηματοποίηση καὶ κατανόηση τοῦ Τυπικοῦ, γιὰ τὴν ἀρτιότερη τέλεση τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν στὶς κατὰ τόπους Ἐνορίες.»

Διεθυντὴς Πατριαρχικῆς Ἐκκλ. Σχολῆς Κρήτης
Θωμᾶς Παναγιώτου (6/6/2019)

«... Ἡ ἐπιμελημένη ἔκδοσή τους, ἡ ἐπιστημονικὴ τεκμηρίωση τῶν πηγῶν λειτουργικῆς ποὺ υἱοθετεῖτε, οἱ θεματικὲς ἐνότητες οἱ ὁποῖες ἀναπτύσσονται μὲ τόση ἀρτιότητα καὶ ἐνέργεια, ἀποκαλύπτουν πρόδηλα ὅτι τὰ ἐν λόγῳ συγγράμματα κάλλιστα μποροῦν νὰ ἀξιοποιηθοῦν ὡς διδακτικὰ ἐγχειρίδια, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐργαλεῖα ἐμπέδωσης τῆς ὀρθῆς καὶ παραδοσιακῆς τέλεσης τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν τῆς πλούσιας λειτουργικῆς παράδοσης τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς.»

Διευθύντρια Ἐκκλ. Γυμνασίου-ΓΕΕΛ Νεάπολης Θεσ/νίκης
Αἰκατερίνη Γαλῶνη (4/6/2019)

«... Πρόκειται γιὰ ἐκδόσεις ἄρτιες καὶ ἰδιαίτερα ἐπιμελημένες, ἄξιες, ἀσφαλῶς, πολλῶν ἐπαίνων, οἱ ὁποῖες θὰ ἐπιτρέψουν σὲ ἐκπαιδευτικοὺς καὶ μαθητές μας νὰ ἐμβαθύνουν πληρέστερα στὸ τυπικὸ τῆς Ἐκκλησίας μας.»

Διευθυντὴς Ἐκκλ. Γυμνασίου-ΓΕΕΛ Λαμίας
Ἰωάννης Ζαχαράκης (8/2/2021)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	19
Συστηματοποιήσεις καὶ Κατανόησεις τοῦ Τυπικοῦ.....	25
Διάκρισις Ἀκολουθιῶν Ἀγίων	25
Ἡμερομηνίες Ἀκολουθιῶν Ἀγίων	32
Ἀρχὴ σὺν Θεῷ Ἀγίῳ τοῦ Ὁρθροῦ	41
Ἀρχὴ τοῦ Ὁρθροῦ.....	41
Ἐξάψαλμος	44
Καθημερινή (καὶ Σάββατον μὲ Θεὸς Κύριος)	53
Θεὸς Κύριος.....	53
Ἀπολυτίκια.....	53
Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου).....	57
Ν΄ Ψαλμός (50).....	58
Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον	59
Τιμιωτέρα – Ὡδὴ Ἐνάτη	62
Ἐξαποστειλάρια.....	64
Αἶνοι (ἄνευ στιχηρῶν)	65
Μικρὰ Δοξολογία	67
Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν.....	69
Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι – Τρισάγιον.....	71
Ἀπολυτίκια.....	72

Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας.....	72
Σάββατον με Ἀλληλούια.....	77
Ἀλληλούια	77
Ἀπολυτίκια.....	77
Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου).....	78
Νεκρώσιμα Εὐλογητάρια	80
Ν΄ Ψαλμός (50).....	82
Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον	84
Τιμιωτέρα – Ὡδὴ Ἐνάτη.....	87
Ἐξαποστειλάρια.....	89
Αἶνοι	90
Μικρὰ Δοξολογία	91
Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν	94
Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι – Τρισάγιον	94
Ἀπολυτίκια.....	94
Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας.....	95
Καθημερινὴ Μ. Τεσσαρακοστῆς (ἐκτὸς Σαββάτου).....	97
Ἀλληλούια	97
Τριαδικοὶ Ὕμνοι	97
Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου).....	102
Ν΄ Ψαλμός (50).....	103
Στιχολογία τῶν θ΄ Ὡδῶν – Κανόνες – Συναξάριον	103
Τιμιωτέρα – Ὡδὴ Ἐνάτη.....	106
Φωταγωγικόν	108
Αἶνοι (ἄνευ στιχηρῶν)	109

Μικρὰ Δοξολογία	109
Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν.....	110
Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι – Τρισάγιον.....	110
Ἀπολυτίκιον	111
Καθημερινὴ (καὶ Σάββατον) μὲ Προεόρτια ἢ Μεθέορτα	113
Θεὸς Κύριος.....	113
Ἀπολυτίκια.....	113
Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου).....	115
Ν΄ Ψαλμός (50).....	115
Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον	116
Τιμιωτέρα – Ὠδὴ Ἑνάτη	118
Ἐξαποστειλάρια.....	120
Αἶνοι.....	120
Μικρὰ Δοξολογία	122
Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν.....	122
Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι – Τρισάγιον.....	122
Ἀπολυτίκια.....	123
Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας.....	123
Ψαλμοὶ ιθ΄ καὶ κ΄	125
Κοινὰ ἀπολυτίκια Ἀγίων ἐχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν ...	127
Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἦχον ψαλλόμενα ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, μετὰ τὰ Ἀπολυτίκια τῶν Ἀγίων ἐχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν.....	131
Εἰς τὸν Α΄ ἦχον.....	131
Εἰς τὸν Β΄ ἦχον.	132

Εἰς τὸν Γ΄ ἦχον.	133
Εἰς τὸν Δ΄ ἦχον.	134
Εἰς τὸν πλάγιον Α΄ ἦχον.	135
Εἰς τὸν πλάγιον Β΄ ἦχον.	136
Εἰς τὸν Βαρὺν ἦχον.....	137
Εἰς τὸν πλάγιον Δ΄ ἦχον.	138
Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἦχον ψαλλόμενα ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου, μετὰ τὰ Ἀπολυτίκια τῶν Ἀγίων ἐχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν.....	139
Εἰς τὸν Α΄ ἦχον.....	139
Εἰς τὸν Β΄ ἦχον.	139
Εἰς τὸν Γ΄ ἦχον.	140
Εἰς τὸν Δ΄ ἦχον.	141
Εἰς τὸν πλάγιον Α΄ ἦχον.	141
Εἰς τὸν πλάγιον Β΄ ἦχον.	142
Εἰς τὸν Βαρὺν ἦχον.....	143
Εἰς τὸν πλάγιον Δ΄ ἦχον.	143
Κοντάκια τῆς ἐβδομάδος.....	145
Ἐξαποστειλάρια τῆς ἐβδομάδος	147
Εἱρμοὶ τῶν Ὠδῶν τῶν Νεκρωσίμων Κανόνων	151
Ἦχος α΄.	151
Ἦχος β΄.	152
Ἦχος γ΄.....	152
Ἦχος δ΄.....	153
Ἦχος πλ. α΄.	154

Ήχος πλ. β'	154
Ήχος βαρύς.	155
Ήχος πλ. δ'	156
Περὶ τοῦ Ψαλτηρίου	157
Προσαλλόμενοι Στίχοι τῶν Κανόνων	161
Στιχολογία τῶν Θ' Ὁδῶν	163
Ὁδὴ Πρώτη.	163
Ὁδὴ Δευτέρα.....	166
Ὁδὴ Τρίτη.	169
Ὁδὴ Τετάρτη.....	171
Ὁδὴ Πέμπτη.....	173
Ὁδὴ Ἑκτη.....	174
Ὁδὴ Ἑβδόμη.	176
Ὁδὴ Ὀγδόη.	178
Ὁδὴ Ἐνάτη.....	180
Ἐκφωνήσεις Ἱερῶν	183

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κάνει «οἰκονομία τις εἰς τὸ ὅλον θέμα τῆς Ἐγκρίσεως νέων Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, δύναται νὰ ὑπάρχη εἰς τὰς περιπτώσεις τοπικῶν ἢ νεοφανῶν Ἀγίων καὶ ἀσφαλῶς μόνον διὰ τοπικὴν χρῆσιν, ἵνα μὴ τελικῶς καταλιμπάνηται ἡ Παρακλητικὴ, τὸ σπουδαιότατον καὶ θεολογικώτατον τοῦτο λειτουργικὸν βιβλίον, λόγῳ τῆς καθημερινῆς χρήσεως Ἀσματικῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἀγίων τῆς ἡμέρας» (Ἐγκύκλιος Ἱ. Συνόδου 2864/Ἀρ. Πρωτ. 1217/ 11-4-2008).

Ἅγιος Πορφύριος ὁ Καυσοκαλυβίτης

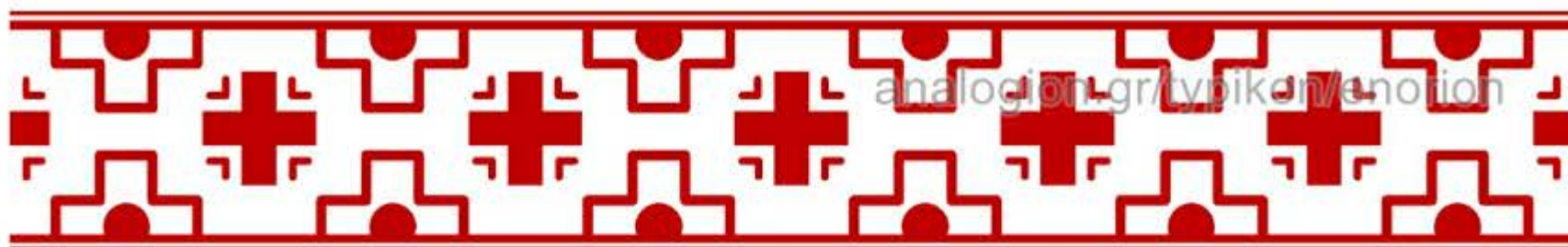
Ἐπαναλαμβάνοντας τὸ Ψαλτήρι καὶ τοὺς Κανόνας, ἔμαθα γράμματα καὶ ὄχι γράμματα αὐτὰ τὰ [σχολικά]... Τὶς συμβουλὲς ποὺ λέω, ἀπὸ κεῖ τὶς ἔχω μάθει. Ἀπὸ τοὺς κανόνας τῶν Ἀγίων, τῶν Ὁσίων, ποὺ ἔχει φτειάξει ὁ Θεοφάνης, ὁ ἄλλος μοναχός, καὶ οἱ διάφοροι ἅγιοι. Δηλαδή αὐτοὶ ἐγκωμίαζαν τὸν ἅγιο, ποὺ ἤξεραν τὰ βιώματα τὰ δικά τους πάνω στὸ θέμα καὶ λένε τρόπους, πάρα πολλοὺς τρόπους. Νὰ διαβάσετε τοὺς ἁγίους τοῦ χρόνου, ὅλου τοῦ χρόνου, μὲ ἐνδιαφέρον.

[Ἅγ. Πορφύριος Καυσοκαλυβίτης, Θὰ σᾶς πῶ..., σ. 158]

Ἅγιος Ἀμφιλόχιος τῆς Πάτμου (+1970)

«Μὴν τρέχετε εἰς τὰ ψαλτήρια καὶ στοὺς ὕμνους, πολὺ μὲ λυπεῖ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Πιὸ σιγὰ ψάλλετε γιὰ νὰ συμμετέχη ὁ νοῦς καὶ ἡ καρδιά σας σὲ ὅ,τι λέτε. Ἐγὼ θὰ ἤθελα νὰ κλαῖτε ὅταν ψάλλετε, ἀλλὰ αὐτὸ γιὰ σᾶς... Νὰ δῶ πότε θὰ μάθετε νὰ κλαῖτε. Οἱ παλαιοὶ Μοναχοὶ κρατοῦσαν πάντοτε μανδήλια στὶς ἀκολουθίες».

[Ὁ Ἅγιος Ἀμφιλόχιος τῆς Πάτμου, ἀρχιμ. Π. Νικηταρᾶ, 2019, σ.209]

Πρόλογος

Οἱ Ἅγιοι Πατέρες μας, μᾶς παρέδωσαν τὰ Μηναῖα καὶ τὴν Παρακλητικὴν (ὅπως καὶ τὸ Τριώδιον καὶ τὸ Πεντηκοστάριον). Ἐθέσπισαν δέ τοὺς Ἁγίους εἰς τὰ Μηναῖα, ἄλλους νὰ εἶναι ἑορταζόμενοι εἰς η' (ἥτοι πλήρως ἑορταζόμενοι), ἄλλοι ἑορταζόμενοι εἰς ς' (ἥτοι ἡμιορταζόμενοι), καὶ ἄλλοι μὴ ἑορταζόμενοι, καὶ αὐτὸ σοφὰ τὸ ἔπραξαν ὥστε τὶς καθημερινὲς νὰ ψάλλουμε καὶ ἐκ τῶν τροπαρίων / ἀκολουθιῶν τῆς Παρακλητικῆς τὰ ὅποια ἀναφέρονται εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ Θεόν μας, τὴν Ἁγίαν Τριάδα, τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, τοὺς Ἀγγέλους, τὸν Τίμιον Πρόδρομον, τοὺς Ἀποστόλους, τὸν Τίμιον καὶ Ζωοποιὸν Σταυρόν, ὅλους τοὺς Ἁγίους, ὅλους τοὺς Μάρτυρας, τοὺς Κεκοιμημένους πατέρες καὶ ἀδελφούς μας κτλ., καὶ ἰδιαίτέρως εἰς τὴν δική μας πνευματικὴ διόρθωση καὶ κατάρτιση.

Ὑπῆρχαν τότε ἱκανοὶ καὶ θεολογικώτατοι Ἅγιοι Ὑμνογράφοι νὰ συνθέσουν πλήρη ἀκολουθίαν διὰ κάθε Ἅγιον, ὅμως ἐθέσπισαν τὰ Μηναῖα καὶ τὴν Παρακλητικὴν (μαζὶ μὲ τὸ Τριώδιον καὶ τὸ Πεντηκοστάριον), διὰ τοὺς λόγους ποὺ ἐξηγήσαμε ἀνωτέρω.

Τὸ πόσο μεγάλος εἶναι ἓνας Ἅγιος γιὰ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ Θεό μας, αὐτὸ εἶναι ὑπόθεση τοῦ Θεοῦ μας, καὶ δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ἂν ἑορτάζουμε τὸν Ἅγιο πλήρως ἀπὸ Φυλλάδα, ἢ ἀπὸ τὸ Μηναῖον, ἢ γενικὰ ἀπὸ τὴν Παρακλητικὴν.

Εἰς τὴν ἐποχὴν μας, κατεκλύσθημεν (συνεπικουροῦντος τοῦ διαδικτύου) ἀπὸ πλῆθος Φυλλάδων Ἁγίων πλήρως ἑορταζομένων διὰ κάθε σχεδὸν ἡμέραν. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ παρασυρόμεθα καὶ νὰ καταλιμπάνουμε τὶς Ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπως μᾶς τὶς παρέδωσαν οἱ Πατέρες μας, καὶ νὰ ἀκολουθοῦμε τὶς Φυλλάδες ἀδιακρίτως. Πολλῷ μᾶλλον δὲν πρέπει νὰ θέλουμε νὰ

κάνουμε τοῦ κεφαλιοῦ μας καὶ νὰ ἐπιβάλλουμε ἐγλωσστικῶς εἰς τὸ ἐκκλησίασμα τὴν δική μας ἀρέσκεια. Τιμὴ Μάρτυρος, μίμησις Μάρτυρος. Καὶ ἡ Παρακλητικὴ (καὶ τὸ Τριώδιον καὶ τὸ Πεντηκοστάριον) πρέπει νὰ ἀκούγεται, καὶ τὸ Μηναιῶν μὲ τοὺς μὴ ἐορταζομένους Ἀγίους, καθὼς οἱ σοφοὶ πατέρες ἡμῶν διέταξαν. Εἴμαστε σοφώτεροι ἢ ἀγιώτεροι ἐκείνων ποὺ τὰ ἐθέσπισαν, τὰ διεφύλαξαν καὶ τὰ παρέδωσαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, γιὰ νὰ τὰ ἀλλάξουμε;

Ἐπιπλέον ἡ ὑπαρξὴ Μεγάλῃς Δοξολογίας εἰς τὸν Ὅρθρο ἐπιτρέπει τὴν κατάλυση οἴνου καὶ ἐλαίου (ἐκτὸς τῶν ἐξαιρέσεων τῶν 14/9, 29/8, καὶ τὸ Μέγα Σάββατον) [Πηδάλιον (1886), Κανὼν ΞΘ' τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, σ. 86, ὑποσ. 2], [ΤΣ, σ. 14], [ΣΥΜ(8), σ. 23], [ΤΟΕ σ. 73]. Συνεπῶς βάζοντας κάθε μέρα φυλλάδα καὶ πλήρη ἀκολουθία, τυπικῶς καταλύουμε τὴν τυχούσα νηστεία.

Ἡ ἀγνοία τοῦ τυπικοῦ, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸν ὑπέρμετρο ἐνθουσιασμὸ τῆς εὕρεσης Φυλλάδος καὶ σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν εὐλάβεια εἰς τὸν Ἅγιο, ὁδηγεῖ σὲ πλήρη ἰσοπέδωση τὴν λειτουργικὴ τάξη τῆς ἐκκλησίας.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι εἰς τὶς ἡμέρες μας ὑπάρχουν πολλοὶ δημοφιλεῖς καὶ θαυματουργοὶ Ἅγιοι, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν Ἀκολουθία στὰ Μηναιῶν. Γιὰ τὴν διόρθωση αὐτῆς τῆς κατάστασης προτείνουμε τὸ ἄρθρο μας: «Πρόταση γιὰ Σωστὴ Ἀναθεώρηση τῶν Μηναιῶν»¹.

Οἱ φυλλάδες γράφτηκαν κυρίως γιὰ τὶς Ἀγρυπνίες, γιὰ τὸν ἐορτασμὸ ἐνὸς Ἀγίου ποὺ ἐορτάζεται σὲ μιὰ περιοχὴ, ἢ σὲ κάποιον ἱερὸ ναό, τοπικά², ἢ σὲ κάποια ἄλλη ἐξαιρετικὴ περίπτω-

¹ «Πρόταση γιὰ Σωστὴ Ἀναθεώρηση τῶν Μηναιῶν», τὸ ὁποῖον ἀνακοινώσαμε εἰς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχες μας τὸ 2018, καὶ περιελήφθη στὸν πρόλογο τοῦ Β' τόμου τῆς σειρᾶς μας «Τυπικὸν Ἐνοριῶν».

² «Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κάνει «Οἰκονομία τις εἰς τὸ ὅλον θέμα τῆς Ἐγκρίσεως νέων Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, δύναται νὰ ὑπάρχη εἰς τὰς περιπτώσεις τοπικῶν ἢ νεοφανῶν Ἀγίων καὶ ἀσφαλῶς μόνον διὰ τοπι-

ση. Μὲ τὰ βιβλία μας εὐκόλα μπορεῖ νὰ «μετατραπεῖ», ἂν χρειαστεῖ, οἰαδήποτε φυλλάδα σὲ Ἀκολουθία ἡμιορτάσιμη ἢ καὶ μὴ ἑορτάσιμη (ὥστε νὰ ψαλλεῖ καὶ ἡ Παρακλητική), ἀκολουθώντας τὴν ἀντίστοιχη τυπικὴν διάταξιν τῶν βιβλίων μας.

Μὲ τὸ πρῶτο μας βιβλίο Τυπικοῦ ([ΤΟΕ], Τυπικὸν Ὅρθρου Ἐνοριῶν³, α' ἔκδοσις 2008, ἐκδ. Ἄθως), προσπαθήσαμε τὴν καταννοητότερη, ἀναλυτικότερη καὶ μεθοδικότερη παρουσίαση τοῦ τυπικοῦ τοῦ Ὅρθρου τῶν Ἐνοριῶν γιὰ κάθε ἡμέρα. Σκοπὸς μας ἡ εὐκόλη, συνάμα καὶ τυπικῶς σωστή, τέλεση ὁποιουδήποτε Ὅρθρου, εἰδικὰ τῶν καθημερινῶν καὶ τῶν Σαββάτων. Παρείχαμε τὸ Μηνολόγιον μὲ ἀναλυτικὴ διάκριση τῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἑορταζόμενων Ἀγίων τῆς κάθε ἡμέρας (μὴ ἑορταζόμενος, ἑορταζόμενος εἰς ς' – ἡμιορταζόμενος, εἰς η' – πλήρως ἑορταζόμενος, Δεσποτικὴς/Θεομητορικὴς ἑορτές, προεόρτια, μεθέορτα). Ἐπίσης, γιὰ πρώτη φορὰ σὲ βιβλίον τυπικοῦ, παραθέσαμε τὴν ἐνότητα Συμφαλμωδῆσεως Ἀκολουθιῶν, ὅπου ἐπεξηγοῦμε πῶς μποροῦν νὰ συμφαλλοῦν διάφορες Ἀκολουθίες (ἐφόσον ἡ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτήσῃ).

Εἰς αὐτὴν τὴν σειρὰν βιβλίων μὲ τίτλο «Τυπικὸν Ἐνοριῶν»⁴, προχωρᾶμε ἓνα βῆμα περαιτέρω, ἀπὸ τὸ πρῶτο μας βιβλίο. Καταγράφουμε μὲ πλήρη λεπτομέρεια τὸ τυπικὸν, μετ' ἱκανῶν ἐπεξηγηματικῶν σχολίων, παρέχοντας συνάμα πλήρες ἐγκόλπιον Ὅρθρου, πρὸς διευκόλυνσιν τῶν κοπιώντων καὶ ψαλλόντων εἰς τοὺς ἱεροὺς Ναοὺς. Πρόκειται περὶ τυπικοεγκολπίου, καθότι συν-

κὴν χρήσιν, ἵνα μὴ τελικῶς καταλιμπάνηται ἡ Παρακλητική, τὸ σπουδαιότατον καὶ θεολογικώτατον τοῦτο λειτουργικὸν βιβλίον, λόγῳ τῆς καθημερινῆς χρήσεως Ἀσματικῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἀγίων τῆς ἡμέρας» (Ἐγκύκλιος Ἱερᾶς Συνόδου 2864/Ἀριθμ. Πρωτ. 1217/11-4-2008) », π. Θεμιστοκλῆς Στ. Χριστοδούλου, Σύνθεση Νεωτέρων Ἀκολουθιῶν πρὸς τιμὴν τῶν Ἀγίων, ΙΣΤ' Πανελλήνιον Λειτουργικὸν Συμπόσιον, Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Λαμία 20/9/2016.

³ <http://analogion.gr/typikon/toe> .

⁴ <http://analogion.gr/typikon/enorion> .

δυσάζει τυπικὸν καὶ ἐγκόλπιον μαζί, καὶ ἀκολουθεῖ τὴν ῥοὴ τῆς ἀκολουθίας ἀναλυτικὰ καὶ διεξοδικά.

Εἰς τὸ παρὸν βιβλίον, ἐστιάζουμε εἰς τὸ τυπικὸν τοῦ Ὁρθρου ὅταν τύχει Ἅγιος μὴ ἐορταζόμενος, ἐν καθημερινῇ (περιλαμβανομένου καὶ τοῦ Σαββάτου), καὶ παραθέτουμε τὶς σχετικὲς ἡμερομηνίες τοῦ ἐνιαυτοῦ. Χαρακτηριστικὸν τῆς τυπικῆς διατάξεως Ἁγίου μὴ ἐορταζομένου ἐν καθημερινῇ, εἶναι οἱ Εἵρμοι τῶν γ', ς', η' καὶ θ' ὥδων ἀντὶ Καταβασιῶν⁵, ἡ μικρὰ Δοξολογία καὶ τὰ Ἀπόστιχα τῶν Αἵνων. Ἐκ τῆς ἐμπειρίας μας εἰς τὰς ἐνορίας, ἡ χρονικὴ διάρκεια τοῦ Ὁρθρου καθημερινῆς ἐὰν τύχει μὴ ἐορταζόμενος Ἅγιος (ἄνευ τῶν συνήθως παραλειπομένων, ὡς σημειοῦνται ἐν τῷ βιβλίῳ) εἶναι περίπου 50' - 60' λεπτὰ τῆς ὥρας⁶.

Σημειώνομεν, κατ' οἰκονομίαν, τὰ συνήθως παραλειπόμενα τὴν σήμερον εἰς τὰς ἐνορίας ἐντὸς κοκκίνων ἀγκυλῶν (καίτοι αὐτὰ ἀναφέρονται ῥητῶς εἰς τὸ ἰσχύον Τυπικὸν τῆς ἐκκλησίας, ποὺ ἀντανακλᾷ τὴν τάξιν τῶν ἐνοριῶν, [ΤΜΕ]). Ὅμως ἐφόσον ὑπάρχει χρόνος, καὶ εἰς εἰρηνικὴν συνεννόησιν μὲ τὸν προεστῶτα ἱερέα, δύνασαι φυσικὰ νὰ τὰ εἴπῃς καὶ αὐτὰ ἢ τοῦλάχιστον μερικὰ ἐξ αὐτῶν.

Εἰς τὸν ἐπίσης ἐκδοθέντα Β' τόμον τῆς σειρᾶς «Τυπικὸν Ἑνοριῶν» [ΤΕ (τ.Β')], ἀσχολούμαστε μὲ τὸν καθημερινὸ Ὁρθρο ἐὰν τύχει Ἅγιος ἐορταζόμενος, ὅπου παραθέτουμε (μαζί μὲ ἄλλα στοιχεῖα) τὶς σχετικὲς Ἀκολουθίες:

⁵ Εἰς τὰς καθημερινὰς δὲν ψάλλονται Καταβασίαι, ἐκτὸς ἐὰν τύχει Δεσποτικὴ / Θεομητορικὴ ἐορτὴ ἢ μνήμη Ἁγίου ἐορταζομένου εἰς η' (πλήρως ἐορταζομένου, ἢ ἐπισήμως ἐορταζομένου).

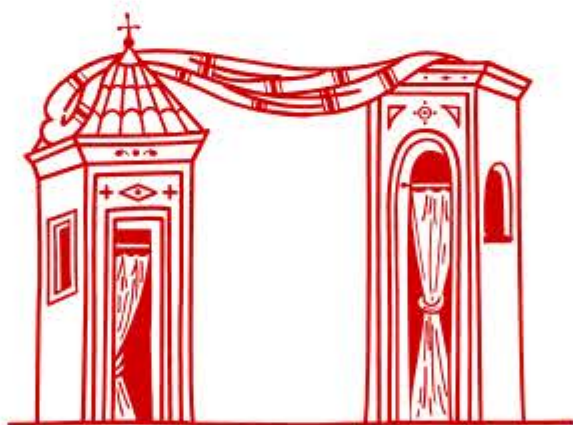
⁶ Ταπεινῶς φρονοῦμεν, καὶ κατ' οἰκονομίαν ὁμιλοῦμεν, ὅτι ἐὰν δὲν «φθάνει» ὁ χρόνος, προτιμότερον νὰ καταλιμπάνεις ἓνα τροπάριον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ (π.χ. ἓνα τροπάριον Καθισμάτων, ἓνα τροπάριον τῆς ὥδῃς τοῦ Κανόνος, κτλ.), παρὰ νὰ παραλλάξεις (ἀλλοιώσεις) τὴν σειρὰ τῆς Τυπικῆς Διατάξεως. Πρέπει νὰ μὴν καταλιμπάνεις ἐνότητες τῆς διατάξεως, οὔτε πρὸ παντὸς τοὺς Κανόνες (ποὺ καταγράφουν τὴν Θεολογία τῆς Ἐκκλησίας), καὶ νὰ ψάλλεις ἀπὸ ὅλες τὶς ἐνότητες τῆς διατάξεως.

- Ἀκολουθία Ἀγίου ἑορταζομένου εἰς ς', ἥτοι ἡμιορταζομένου
- Ἀκολουθία Ἀγίου ἑορταζομένου εἰς η', ἥτοι πλήρως ἑορταζομένου
- Ἀκολουθία Προεορτίων/Μεθεόρτων
- Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας εἰς τὸ τέλος κάθε γενικῆς τυπικῆς διατάξεως.

Προτείνουμε πρώτα τὴν διατριβὴν εἰς τὸ κεφάλαιον «Συστηματοποιήσεις καὶ Κατανόσεις τοῦ Τυπικοῦ», τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ βάση τῶν τυπικῶν διατάξεων. Εὐελπιστοῦμε νὰ φανεῖ χρήσιμον τὸ παρὸν βιβλίον εἰς τοὺς διακονοῦντας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ δὴ εἰς τὸ Ἀναλόγιον, καὶ παρακαλοῦμε συγχωρέσετε τὰ ὅποια ἀνθρώπινα λάθη ἢ παραλείψεις μας.

Τέλος θὰ ἤθελα νὰ εὐχαριστήσω τὴν σύζυγόν μου Στυλιανὴ γιὰ τὴν ἀμέριστη συμπαράστασή της στὴν προετοιμασία τοῦ παρόντος βιβλίου.

Ὁ ἐλάχιστος ἐν τοῖς δούλοις τοῦ Χριστοῦ,
Παναγιώτης Δ. Παπαδημητρίου

«Ἀνακάλυψα ὅτι θησαυροὶ κρύβονται μέσα στὰ Μηναιῖα, στὴν Παρακλητικὴ, στὸν Ὅρθρο, τοῦ Τριωδίου, τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καὶ θησαυροί. Ἐρωτικοὶ θησαυροί!»

[Ἁγ. Πορφύριος Καυσοκαλυβίτης, Θὰ σᾶς πῶ..., σ. 170]

«Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἱεραῖς μοναῖς καὶ σχεδὸν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις, ἡ τοῦ ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων Τυπικοῦ τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα τελεῖται τάξις»

[Ἁγιος Συμεὼν Ἀρχιεπ. Θεσσαλονίκης, PG 155, 556 καὶ TOE σ. 88]

Ὁ Ἑσπερινὸς καὶ ὁ Ὅρθρος εἶναι ἡ Κατήχησις τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Ὅρθρος δὲν τελειώνει ὅταν ἀρχίζει ἡ θεία Λειτουργία· ἡ θεία Λειτουργία ἀρχίζει ὅταν τελειώσει ὁ Ὅρθρος, γι' αὐτὸ ὥρα ἐνάρξεως ὑπάρχει μόνον γιὰ τὸν Ὅρθρον, ὅχι γιὰ τὴν θεία Λειτουργία. Ὅρθρος καὶ Θεία Λειτουργία, ἔχουν τὸν αὐτὸν ρυθμὸν καὶ λέγονται «Λειτουργία», καὶ οἱ πιστοὶ πρέπει νὰ μάθουν ὅτι πρέπει νὰ ἔρχονται ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς «Λειτουργίας» καὶ νηστικοί. Ἡ Λειτουργία ἀρχίζει εἰς τὰς ἑπτὰ, ἔλεγαν οἱ παλαιοὶ ἱερεῖς.

ἐκ τῆς Παραδόσεως τῶν Κληρικῶν τοῦ «παλαιοῦ τυπικοῦ»

Συστηματοποιήσεις καὶ Κατανόησις τοῦ Τυπικοῦ

Διάκρισις Ἀκολουθιῶν Ἀγίων

Αἱ ἀκολουθίαι τῶν Ἀγίων ἐν τοῖς Μηναίοις διακρίνονται εἰς ἀκολουθίας⁷:

- «μὴ ἐορταζομένων» Ἀγίων,
- «ἐορταζομένων εἰς ζ´» (ἡμιορταζομένων) Ἀγίων καὶ
- «ἐορταζομένων εἰς η´» (πλήρως ἐορταζομένων) Ἀγίων.

Ἡ κατάταξις, ἀπὸ πλευρᾶς Τυπικοῦ, ἐνὸς Ἀγίου ὡς «μὴ ἐορταζομένου», «ἐορταζομένου εἰς ζ´», «ἐορταζομένου εἰς η´», γίνεται εὐκόλως βάσει τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθίας αὐτοῦ καὶ βάσει ὀρισμένων κανόνων ποὺ ἐκτίθενται παρακάτω.

Νὰ σημειωθῇ ὅτι κατὰ παλαιὰν τάξιν, ὁ κανὼν «μὴ ἐορταζομένου» Ἀγίου ψάλλεται εἰς δ´, ὁ κανὼν «ἐορταζομένου εἰς ζ´» (ἡμιορταζομένου) ψάλλεται εἰς ζ´ καὶ ὁ κανὼν «ἐορταζομένου εἰς η´» (πλήρως ἐορταζομένου) ψάλλεται εἰς η´ (τοῦλάχιστον εἰς τὰς καθημερινάς). Λέγομεν κατὰ παλαιὰν τάξιν, διότι τὸ ΤΜΕ (τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὰς Ἐνορίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Συνοδικῇ ἀποφάσει) ἔθεσε τοὺς κανόνας τῶν ἐορταζομένων (νομίζουμε, παρότι δὲν γράφεται ρητῶς, καὶ τῶν μὴ ἐορταζομένων) Ἀγίων εἰς δ´⁸, τὸ ὁποῖον καὶ ἀκολουθοῦμε.

⁷ Εἰς τὸ βιβλίον «Τυπικὸν Ὁρθροῦ Ἐνοριῶν» [ΤΟΕ], εἰς τὸ Μηνολόγιον ὑπάρχει πλήρης κατάταξις τῶν ἀκολουθιῶν τῶν Ἀγίων βάσει τοῦ Μηναίου.

⁸ [ΤΜΕ, σ. 21], [ΤΟΕ, σ. 37].

Γνώριζε ὅτι τὰ ἀπαραίτητα μέρη⁹ ἐκάστης ἀκολουθίας Ἁγίου εἶναι:

- **τρία στιχηρὰ προσόμοια** χρησιμεύοντα ὡς ἐσπέρια (στιχηρά), καὶ
- **εἷς κανὼν**, μετὰ τὴν γ' ὥδην τοῦ ὁποίου ἔν **κάθισμα**.

Ἀνάλογα μὲ τὰ πρόσθετα στοιχεῖα ποὺ τυχὸν περιέχει ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου (ἐκ τοῦ Μηναίου), διακρίνεται εἰς τὰς περιπτώσεις¹⁰:

α'. Ἅγιοι ἐορταζόμενοι εἰς **η'** (πλήρως ἐορταζόμενοι)¹¹ εἶναι ὅσων ἡ ἀκολουθία ἔχει τοῦλάχιστον ἓν ἐκ τῶν κατωτέρω:

- **μικρὸν Ἑσπερινόν**
- **τρία ἀναγνώσματα εἰς τὸν Ἑσπερινόν**
- **καθίσματα δι' ἐκάστην τοῦ Ὁρθρου Στιχολογίαν**
- **κάθισμα πολυελέου εἰς τὸν Ὁρθρον**

Σημειωτέον ὅτι ὑπάρχουν μερικοὶ Ἅγιοι εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν (συνήθως ἔχοντες μικρὸν Ἑσπερινόν), οἱ ὅποιοι ἐορτάζονται «ἐπισήμως»¹² (ἐν Κυριακῇ) σύμφωνα μὲ τό ΤΜΕ.

⁹ Σημείωσε ὅτι, τὸ ἀπολυτίκιον δὲν εἶναι ἀπαραίτητο μέρος τῶν Ἀκολουθιῶν, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν κανόνα, δι' αὐτὸ ὑπάρχουν καὶ Ἀκολουθίες Ἁγίων ποὺ δὲν ἔχουν ἀπολυτίκιον (βλ. ἐνταῦθα σ. 28), ἀλλὰ ἔχουν πάντα κανόνα.

¹⁰ Αὐτοὺς τοὺς κανόνες κατάταξης (ἐπὶ τὸ πολυπλοκώτερον ὅμως) πρῶτος τοὺς εἰσήγαγε ὁ π. Γεώργιος Ῥήγας [ΤΓΡ], καὶ ἐμεῖς τοὺς ἀναλύσαμε καὶ διαμορφώσαμε ἀπλούστερα στὸ βιβλίο μας «Τυπικὸν Ὁρθρου Ἑνοριῶν» (2008), σ. 37, ἐφαρμόζοντάς τους ἀκριβῶς εἰς τὸ Τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας [ΤΜΕ] γιὰ πρώτη φορά σὲ βιβλίο Τυπικοῦ.

¹¹ Ἔχουν **πάντα Καταβασίες καὶ Μεγάλη Δοξολογία**.

¹² βλ. σχετικά [ΤΟΕ, σσ. 40, 100-102], [ΖΤ, σ. 128].

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (καὶ δύο ὑποπεριπτώσεις):

❖ **η'** : Ὁ Ἅγιος ἔχει Εὐαγγέλιον Ὅρθρου

- **η'•** : ἐορταζόμενος «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ»
- **η'⦿** : ἔχων Ἀγρυπνία

❖ **η'×** : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὅρθρου¹³

β'. Ἅγιοι ἐορταζόμενοι εἰς ζ' (ἡμιορταζόμενοι) εἶναι ὧσων ἡ ἀκολουθία δὲν ἔχει κανένα ὧσων ἀναφέρθησαν ἀνωτέρω¹⁴, ἀλλὰ ἔχει τοῦλάχιστον ἓν ἐκ τῶν κατωτέρω:

- ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινοῦ
- δοξαστικὸν ἀποστίχων τῶν αἰνῶν
- προσόμοια (στιχηρὰ) τῶν αἰνῶν
- μεγάλη Δοξολογία¹⁵

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (καὶ δύο ὑποπεριπτώσεις):

¹³ Αὐτὴ ἡ περίπτωσις ἀπαντᾶται εἰς: [MB, 6/9, 13/9, 23/9, 4/12, 9/12, 7/1, 2/5, 1/7, 2/7, 5/7, 20/7, 25/7, 26/7, 1/8, 31/8]. Τό ΤΓΡ εἰς ὅλας τὰς παραπάνω ἡμερομηνίας ἔχει **Καταβασίες**. Τό ΤΜΕ, πλὴν τῶν 23/9, 7/1, 1/8, 31/8 ὅπου ἔχει Καταβασίες, λέει ἐν καθημερινῇ ἡ Ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναιῷ. Εἰς τὸ Μηναιὸν [MB] εἰς τὰς 4/12, 2/7, 26/7, ὑπάρχουν οἱ **Εἴρμοι τῶν γ', ζ', η', θ' ᾠδῶν, ἀντὶ Καταβασιῶν**, καὶ εἰς τὴν 1/8 ὑπάρχουν σαφέστατα Καταβασίες. Εἰς τὴν [MB, 23/9] λέγει: «**Εἰ βούλει εἰπὲ καὶ Καταβασίας**. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Τὸ Μηναιὸν τοῦ 1820, εἰς τὴν 31/8 ἔχει **Εἴρμούς**. Τὴν σήμερον ὅμως εἰς αὐτὴν τὴν τυπικὴν περίπτωσιν **η'×** λέγομεν **πάντα Καταβασίες** (πρβλ. [ΤΓΡ]).

¹⁴ Ὑπάρχουν δύο ἐξαιρέσεις Ἁγίων ἐορταζομένων εἰς ζ' ἀλλὰ σὲ περίοδο μεθεόρτων, ποὺ ἔχουν ἓνα ἢ δύο Καθίσματα, ἀλλὰ καὶ ἴδιον Δοξαστικὸν Ἀποστίχων τῶν Αἰνῶν: 16/9, 8/2.

¹⁵ Σημειωτέον ὅτι οἱ ἐορταζόμενοι εἰς ζ' (ἡμιορταζόμενοι) Ἅγιοι, **δὲν ἔχουν ποτὲ Καταβασίες** τὶς καθημερινές (καὶ ἂς βάλεις Μεγάλη Δοξολογία).

❖ ζ' : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μικρὰ Δοξολογία

❖ ζ'▪ : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μεγάλη Δοξολογία¹⁶

- ζ'▪• : ἐορτάζεται «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ» (ἰσχύει γιὰ τοὺς Εὐαγγελιστὲς ποὺ ἔχουν ἀκολουθία ἡμιορτάσιμη, εἰς ζ')¹⁷
- ζ'▪ : «εἰ βούλει ποιήσον Μεγάλην δοξολογίαν», κατὰ τὸ Μηναῖον

Σημείωσε, εἰ τύχει ἐν **Σαββάτῳ**, λέγεται **πάντοτε «Θεὸς Κύριος»** μὲ Ἅγιον ἐορταζόμενον εἰς ζ' (ἥτοι ἡμιορταζόμενον).

γ'. Ἅγιοι μὴ ἐορταζόμενοι εἶναι ὅσων ἡ ἀκολουθία δὲν ἔχει κανένα ὅσων ἀναφέρθηκαν εἰς τὰς ἄνω δύο περιπτώσεις, ἀλλ' ἔχει τοῦλάχιστον ἓνα ἐκ τῶν κατωτέρω:

- τὰ ἀπαραίτητα μέρη ἐκάστης ἀκολουθίας Ἀγίου
- δοξαστικὸν ἐσπερίων καὶ δοξ. ἀποστίχων Ἑσπερινοῦ

Σημειωτέον, ὅτι μπορεῖ Ἅγιος μὴ ἐορταζόμενος, ποὺ ἔχει ἀκολουθία ἐκ τῶν ἀπαραιτήτων μερῶν ἐκάστης ἀκολουθίας Ἀγίου, καὶ δοξαστικὸν ἐσπερίων καὶ δοξαστικὸν ἀποστίχων τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ ἐπιπλέον τοῦλάχιστον ἐν **κοντάκιον** καὶ ἐν **ἐξαποστειλάριον**, νὰ ἐορτάζεται εἰς ζ' (ἡμιορταζόμενος), ἀλλ' ἡ διάκρισις κεῖται ἐν τῇ ἐπισημότητι ἢ μὴ τοῦ μνημονευομένου Ἀγίου.

Διακρίνομεν δύο κύριες περιπτώσεις (καὶ μία ὑποπερίπτωσιν):

¹⁶ Ἐννοεῖται ἄνευ Καταβασιῶν πάντα, ἐν καθημερινῇ, ἐπειδὴ δὲν εἶναι πλήρως ἐορταζόμενος.

¹⁷ βλ. [ΤΟΕ, σ. 102].

- ❖ – : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει κανένα ιδιόμελον δοξαστικὸν^{18,19} εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ [MB] ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, καὶ ὅχι τοῦ Ἀγίου τοῦ Μηναίου²⁰ (μόνη περίπτωσις, εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ ἐκτὸς προεορτίων / μεθεόρτων νὰ λέγεται «Ἀλληλούια»)
- ❖ —∴ : Ὁ Ἅγιος ἔχει ιδιόμελον δοξαστικὸν^{18,19} εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ [MB] ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται

¹⁸ Βλ. [ΖΤ, σ. 66], [ΣΤ, σ. 104, ὑποσ. 158, ἀγνοῶντας τὴν καινοτομία]. Αὐτὸς ὁ κανὼν φαίνεται καὶ στὸ Μηναῖον π.χ. ἰδ' Φεβρουαρίου [MB, Φεβρ. σ. 78] «ἐὰν δὲ τύχη ἐκτὸς τῆς Τεσσαρακοστῆς, λέγε τὸ ἐξῆς Ἰδιόμελον».

¹⁹ Ὁ κανὼν γιὰ νὰ λέγεται ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου, νὰ ἔχει «ἔστω καὶ ἓνα ιδιόμελον δοξαστικὸν εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθίαν του»¹⁸, στὴν πράξη, ἔχει χαλαρώσει στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου (ἂν καὶ γιὰ ἀκριβὴ κρίση, χρειάζεται καὶ ἡ ἀντιπαράθεσις μὲ τὰ ἀντίστοιχα χρονικῶς Μηναιῖα), καθότι τὸ ΤΑΣ (1545, 2012) δὲν ἔχει ἀπολυτίκιον Ἀγίου π.χ. εἰς τὰς 29/11, 1-3/12, 7-8/12, 8/3, 1/6, 15/6, ἐνῶ ἔχει εἰς τὰς 11/10, 29/10, 20/11, 23/11, 21/12, 28/12, 24/1, 26/1, 12/2, 14-15/2, 16/2, 18-23/2, 2-4/3, 30/3, 3/7 (τὸ Μηναῖον ὑπὸ Βαρθολομαίου (1889) ἔχει μὲν εἰς τὰς 11/10, 29/10, 20/11, 23/11, **29/11, 1-3/12, 7-8/12, 21/12**, 28/12, 24/1, 26/1, 15/2, 18/2, **8/3, 1/6, 15/6, 9/7, 3/8**, ἀλλὰ δὲν ἔχει εἰς τὰς 12/2, 14/2, 16/2, 19-23/2, 2-4/3, 30/3, 3/7), καὶ ἄλλοι. Καὶ τὸ ἀρχαιότερον ΤΑΣ χφ. 88 τῆς Μονῆς Λειμῶνος τοῦ 14ου αἰ. ἔχει ἀπολυτίκιον Ἀγίου εἰς τὰς 11/10, 20/11, 23/11, 24/1, 26/1, 14-15/2, 18-23/2, 30/3, ἐνῶ δὲν ἔχει εἰς τὰς 29/11, 1-3/12, 7-8/12, 21/12, 28/12, 1/3, 8/3, 1/6, 15/6, 9/7. Ὅμως καὶ εἰς τὸ ΤΑΣ ὡς φυσικόν, παρατηροῦνται συμπληρώσεις. Π.χ. τὸ ΤΑΣ χφ. 88 ΜΛ δὲν ἔχει ἀπολυτίκιον εἰς τὰς 21/12, 2-4/3, 3/7, 9/7, 3/8. Σημειωτέον, ὅτι εἰς τὰ ΔΕΕ (2002), ὡς κανὼν ὀρίζεται «ἐὰν ἡ ἀκολουθία ἐν τῷ Μηναίῳ ἔχει ἢ ὅχι ἀπολυτίκιον», ἀλλὰ αὐτὸ προϋποθέτει τὴν διαφύλαξιν τῶν Μηναιῶν μὲ τὰ ἀρχαῖα κοινὰ ἀπολυτίκια, ἄνευ συνεχῶν, νεωτέρων καὶ παρατύπων προσθηκῶν (καὶ ἄρα δὲν συμπληρώνομεν τὰ Μηναιῖα μὲ ἀπολυτίκια, ἐπειδὴ ἴσως κάποιοι ξέχασαν νὰ βάλουν...).

²⁰ Ἐν τούτοις ὑπάρχουν καὶ μερικὲς ἐξαιρέσεις εἰς τὰ Μηναιῖα ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου, βλ. ὑποσ. 33, 34, γιὰ τὶς ὁποῖες καλὸ θὰ ἦταν τὰ Μηναιῖα νὰ ἐναρμονισθοῦν ἔνθεν ἢ ἐκεῖθεν. Προτείνουμε τὴν συγγραφὴ ἀπὸ δόκιμους Ὑμνογράφους ἐνὸς καὶ μόνου δοξαστικοῦ γιὰ τὶς ἐξαιρέσεις τῶν Αποστόλων.

τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου τοῦ Μηναίου^{21,22,23} καὶ ὅχι τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (εἰ τύχει ἐν **Σαββάτῳ** λέγεται **πάντα «Θεὸς Κύριος»**)

- –/ς' : ἡ Ἀκολουθία μπορεῖ νὰ ἐορτασθεῖ καὶ ὡς εἰς ς'· ἡ διάκρισις κεῖται ἐν τῇ ἐπισημότητι ἢ μὴ τοῦ Ἀγίου.

Ἐπίσης, τινὲς Ἅγιοι, εἴτε μὴ ἐορταζόμενοι, εἴτε ἐορταζόμενοι εἰς ς' ἢ εἰς η' ἔχουν, ἀντὶ τριῶν προσομοίων ἐσπερίων, ἕξ τοιαῦτα, καὶ δύο κανόνας ἀνθ' ἑνός.

Πιστεύουμε ὅτι ἡ παραπάνω διάκρισις τῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἀγίων βοηθάει στὴν **Συστηματοποίηση καὶ κατανόηση τοῦ Τυπικοῦ** τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴν εὐκόλη καὶ ἀβίαστη τήρησή του.

Παραθέτουμε τὶς παραπάνω περιπτώσεις τῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἀγίων σύμφωνα μὲ τὸ Μηναιὸν [MB], εἰς τὸν Πίνακα 1, διὰ περισσοτέραν εὐκολίαν εἰς τὴν ἀπομνημόνευσιν.

²¹ Νὰ προτιμῶνται τὰ ἀρχαῖα **κοινὰ ἀπολυτίκια** γιὰ τοὺς μὴ ἐορταζομένους Ἀγίους (βλ. σ. 127), ὡς ἔχουν τὰ παλαιὰ Τυπικά καὶ Μηναιᾶ.

²² Τὰ Μηναιᾶ ὑπὸ Βαρθολομαίου, δὲν ἔχουν ἀπολυτίκια Ἀγίου εἰς τὰς 13/10, 30/10, 18/11, 5/2, 14/2, 6/3, 27/6, 23/7, 22/8. Εἰς τὰς αὐτὰς ἡμερομηνίας, ὁμοίως καὶ τὸ ΤΑΣ (1545, 2012) δὲν ἔχει ἀπολυτίκια Ἀγίου, ἐκτὸς 18/11, 14/2, 6/3, 27/6, 23/7 (εἰ βούλει), 22/8. Ὁμοίως καὶ τὸ ΤΑΣ χφ. 88 ΜΛ δὲν ἔχει ἀπολυτίκιον Ἀγίου εἰς τὰς 13/10, 30/10, 5/2, 23/7. Εἰς τὰς 1/3, τὸ ΤΑΣ (1545, 2012) καὶ τὰ MB ἔχουν ἀπολυτίκιον Ἀγίου (μὲ προσθήκη δοξαστικοῦ εἰς τὰ MB ἐκτὸς Μ.Τεσσαρακοστῆς), ἐνῶ τὸ προγενέστερον ΤΑΣ χφ. 88 ΜΛ δὲν ἔχει.

²³ **Ποτὲ** (κανονικὰ) δὲν λέγεται ἀπολυτίκιον Ἀγίου, ἄνευ ψαλμωδήσεως τῆς ἀκολουθίας Ἀγίου (χωρὶς νὰ ποῦμε ἔστω τὸν κανόνα τοῦ Ἀγίου). Μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου τοῦ Ναοῦ λέγεται ἄνευ ἀκολουθίας (καὶ αὐτὸ μόνο) στὴν Θεία Λειτουργία.

Πίναξ 1. Ἀκολουθίες Ἀγίων

εἰς η´ ἐορταζόμενος ἦτοι πλήρως ἐορταζόμενος	η´ : Ὁ Ἅγιος ἔχει Εὐαγγέλιον Ὅρθρου • η´• : ἐορταζόμενος «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ» • η´⦿ : ἔχων Ἀγρυπνία η´× : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὅρθρου
εἰς ς´ ἐορταζόμενος ἦτοι ἡμιορταζόμενος	ς´ : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μικρὰ Δοξολογία ς´▪ : Ὁ Ἅγιος ἔχει Μεγ. Δοξολογία¹⁶ • ς´• : ἐορτάζεται «ἐπισήμως ἐν Κυριακῇ» • ς´◻ : «εἰ βούλει ποιήσον Μεγάλην δοξολογίαν», κατὰ τὸ Μηναῖον
— ἦτοι μὴ ἐορταζόμενος	— : Ὁ Ἅγιος δὲν ἔχει κανένα ιδιόμελον δοξαστικὸν^{18,19} εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, καὶ ὄχι τοῦ Ἀγίου²⁰ (<u>μοναδικῇ</u> περίπτωσις, εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ ἐκτὸς προεορτίων / μεθεόρτων νὰ λέγεται «Ἀλληλούια») —⦿ : Ὁ Ἅγιος ἔχει ιδιόμελον δοξαστικὸν^{18,19} εἰς τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ [MB] ἀκολουθίαν του, ὅποτε λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου^{21,22,23} καὶ ὄχι τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (εἰ τύχει ἐν Σαββάτῳ λέγεται πάντα «Θεὸς Κύριος») • —/ς´ : ἡ Ἀκολουθία μπορεῖ νὰ ἐορτασθεῖ καὶ ὥς εἰς ς´• ἡ διάκρισις κεῖται ἐν τῇ ἐπισημότητι ἢ μὴ τοῦ Ἀγίου

Ἡμερομηνίες Ἀκολουθιῶν Ἀγίων

Εἰς τὸν κατωτέρω **Πλήρη Πίνακα Μηνολογίου**²⁴ (σύμφωνα μὲ τὰ Μηναῖα [MB]), συμπεριλάβαμε χάριν πληρότητος, ὅχι μόνον τὶς ἡμέρες Ἀγίου μὴ ἐορταζομένου²⁵ ἢ ἐορταζομένου²⁶, ἀλλὰ καὶ ὅλες τὶς ἡμέρες τοῦ ἐνιαυτοῦ. **Ὅταν τύχει Ἅγιος ἐορταζόμενος (ς΄, η΄), χρησιμοποίησε τὸν Β΄ Τόμον [TE (τ.Β΄)].**

Εἰς τὸν Πίνακα, πέραν τῶν συντομιῶν ποὺ ἐκτέθηκαν στὶς προηγούμενες παραγράφους (βλ. Πίνακα 1), προστέθηκαν καὶ οἱ ἑξῆς:

- Δ: Δεσποτικὴ Ἑορτή
- Θ: Θεομητορικὴ Ἑορτή
- α: Ἀπόδοσις Ἑορτῆς
- ἐπίσης τὸ γκρι χρῶμα δηλώνει προεόρτια/μεθέορτα.

Πίναξ 2. Πλήρης Πίναξ Μηνολογίου, [MB]

²⁴ πρβλ. ΤΟΕ, Μηνολόγιον, σσ. 243-309. Οἱ ἡμερομηνίες αὐτὲς ἐξάγονται εὐκόλα ἀπὸ τὴν μελέτην τῆς ἀκολουθίας τοῦ Ἀγίου εἰς τὸ Μηναῖον [MB], συμβουλευόμενοι τὴν κατηγοριοποίησιν εἰς τὸ προηγούμενον κεφάλαιον.

²⁵ Εἰς τὸ βιβλίον Τυπικὸν Ὁρθρου Ἑνοριῶν, μπορεῖτε νὰ βρεῖτε σύντομα διαγράμματα τοῦ Ὁρθρου αὐτοῦ [ΤΟΕ, σσ. 105-106, 113-115, 123-124, 149-150].

²⁶ Εἰς τὸ βιβλίον Τυπικὸν Ὁρθρου Ἑνοριῶν, μπορεῖτε νὰ βρεῖτε σύντομα διαγράμματα τοῦ Ὁρθρου αὐτοῦ [ΤΟΕ, σσ. 113-115, 118, 129-130, 134-135, 153-154, κ.λπ.].

	Σεπ	Ὀκτ	Νοε	Δεκ	Ἰαν	Φεβ	Μάρ	Ἀπρ ²⁷	Μάι	Ἰούν	Ἰουλ	Αὔγ
α´	η´	ζ´ ²⁸	ζ´	—	Δ/η´ ²⁹	ζ´	—∴ ³⁵	— ³³	—	—	η´×	η´× ³⁰
β´	—/ζ´	ζ´	ζ´	—	—	Θ	—	—	η´×	— ³³	η´×	ζ´
γ´	ζ´	ζ´	ζ´ [□]	—	—	—	—	—	—	—	—	—
δ´	—/ζ´	—	—/ζ´	η´×	— ³³	—	—	—	—	η´	— ³³	— ³³
ε´	ζ´	—	—	η´∴ ³¹	—	—∴ ³⁴	—	—	— ³³	—	η´×	—
ς´	η´×	ζ´ [▪]	ζ´	η´∴•	Δ	—	—/ζ´	—	—∴	—	— ³³	Δ
ζ´	—	ζ´	ζ´	—	η´×•	—	—	—	—∴	—	—∴	—
η´	Θ	—/ζ´	η´• ⁴³	—	—	ζ´	—	—	η´• ⁴³	ζ´	ζ´ [□]	—
θ´	ζ´	ζ´ [▪]	—	η´× ³²	—∴	α	η´	—	—∴	— ³³	—	— ³³
ι´	—	—/ζ´	—	ζ´	—/ζ´	η´∴	—	—	ζ´ [▪]	—	—	—
ια´	—	— ³³	ζ´	—∴	η´	—/ζ´	—	—	— ³³	ζ´ [▪]	η´	—
ιβ´	α	ζ´	ζ´	η´ ⁴³	—	—	—	—	—∴	ζ´	—	—/ζ´
ιγ´	η´×	—∴ ³⁴	η´∴•	ζ´	ζ´	—/ζ´	—	—	—	—	ζ´	α
ιδ´	Δ	ζ´	ζ´ [▪]	—	α	—∴ ³⁵	—	—	—	ζ´	— ³³	—
ιε´	ζ´	—	—/ζ´ ³⁶	ζ´ [▪]	ζ´	— ³³	—	—	—/ζ´	—	ζ´	Θ
ις´	ζ´	—/ζ´	ζ´ ^{••}	—	ζ´ [□]	—	—	—	— ³³	—	—	— ³³
ιζ´	—	— ³³	ζ´	ζ´ [▪]	η´∴	ζ´	—	—	— ³³	—∴ ³⁷	ζ´ [□]	—
ιη´	—	ζ´ ^{••}	—∴	—	η´	— ³³	—	—	—	— ³⁸	—	—
ιθ´	—	—	—	—	ζ´	— ³⁹	—	—	—	—∴	— ³³	—
κ´	ζ´	—/ζ´	— ³³	ζ´ ⁴⁰	η´∴	—	—	—	—	—	η´×	—
κα´	α	ζ´	Θ	—	ζ´	—	—	—	η´• ⁴³	— ³⁸	— ³³	—
κβ´	—∴	ζ´	ζ´	—∴	ζ´	—	—	—	—	—	ζ´	—/ζ´
κγ´	η´×	ζ´ [▪]	— ³³	ζ´	—/ζ´	—	—	η´∴•	—	—	—∴	α
κδ´	ζ´	—/ζ´	ζ´	—	— ³³	η´	—	—	—∴	η´∴•	ζ´	— ³³
κε´	—∴	—/ζ´	η´/α ⁴¹	Δ	η´∴•	—	Θ ⁴²	ζ´ [▪]	η´	ζ´	η´×	ζ´ [▪]
κς´	η´∴	η´• ⁴³	ζ´		— ³³	—	ζ´	—	— ³³	—	η´×	ζ´
κζ´	—∴	ζ´	—/ζ´	ζ´	η´	—	—	— ³³	—	—∴	η´ ⁴³	— ³³
κη´	ζ´ [□]	η´ ²⁸	ζ´	— ³³	ζ´	—	—	—	—	— ³³	— ⁴⁴	—/ζ´
κθ´	—/ζ´	— ³³	—	ζ´	ζ´	—	—	— ³³	—	η´∴•	—	η´• ⁴³
λ´	—/ζ´	—∴ ³⁴	η´• ⁴³	—	η´∴•		— ³⁹	ζ´ ^{••}	—	η´×•	—	ζ´
λα´		— ³³		α	ζ´		—		—		—∴	η´×

²⁷ Ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀπὸ τῆς Δευτέρας μετὰ τὴν τοῦ Θωμᾶ Κυριακῇ, αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου - Τὸ Ἅγιον Πάσχα μπορεῖ νὰ ἐορτάζεται τὸ συντομώτερον 4 Ἀπριλίου (22 Μαρτίου μὲ τὸ παλαιό), καὶ τὸ ἀργότερον 8 Μαΐου (25 Ἀπριλίου μὲ τὸ παλαιό). Ἐπίσης τὸ Πεντηκοστάριον τελειώνει (Κυριακὴ τῶν Ἁγίων Πάντων) τὸ ἐνωρίτερον 30 Μαΐου, δηλ. 8 ἐβδομάδες μετὰ τὸ ἐνωρίτερον Πάσχα (17 Μαΐου μὲ τὸ παλαιό)· τὸ ἀργότερον τελειώνει 3 Ἰουλίου (20 Ἰουνίου μὲ τὸ παλαιό), [ΤΟΕ, σ. 82].

²⁸ Ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ληφθεῖση κατὰ τὸ ἔτος 1952, ἡ σήμερον κυρίως ἀγομένη Ἑορτὴ τῆς τιμίας Σκέπης μετατίθεται τῇ 28ῃ Ὀκτωβρίου, ἵνα συνεορτάζεται πανηγυρικῶς μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἐορτῆς.

²⁹ Αὕτη ἡ ἡμέρα ἀσφαλῶς καὶ εἶναι Δεσποτικὴ Ἑορτή. Ὅμως ἀπὸ τυπικῆς ἀπόψεως, δὲν κατατάσσεται ἀμιγῶς εἰς τὰς Δεσποτικὰς Ἑορτάς «Δ», καθότι συνεορτάζεται καὶ ὁ Μέγας Βασίλειος, καὶ μάλιστα Εὐαγγέλιον Ὁρθρου ἀναγινώσκεται τοῦ Ἀγίου, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, ψάλλεται δὶς καὶ πρὸ τοῦ τῆς Ἑορτῆς, [ΤΟΕ, σ. 278].

³⁰ Ἀρχεται ἀπὸ σήμερα α΄ Αὐγούστου σὺν Θεῷ, ἡ **Νηστεία γιὰ τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου**.

³¹ **Διὰ τὸν κόπον τῆς Ἀγρυπνίας**, δὲν γίνονται Ἀγρυπνίες σὲ δύο συνεχόμενες ἡμέρες. Ἐὰν ὅμως ἡ (σύγχρονη) Ἀγρυπνία δὲν ἔχει κόπο, καὶ διαρκεῖ λιγότερο ἀπὸ 4 ὥρες, δὲν ἰσχύει τὸ ἀνωτέρω.

³² Τὸ [ΜΒ] δὲν ἔχει Εὐαγγέλιον Ὁρθρου ἀλλὰ ἔχει Πολυέλεον (εἶναι μοναδικὴ αὕτη ἡ περίπτωσις εἰς τὰ [ΜΒ]). Τό [ΤΓΡ, σ. 354] ἀκολουθεῖ τό [ΜΒ], ὅμως τό [ΤΑΣ(2010, 2012)] δὲν ἔχει Πολυέλεον, τὸ ὁποῖον καὶ ἀκολουθοῦμε. Εὐαγγελίου τοῦ Ὁρθρου μὴ ἀναγινωσκομένου σχολάζει καὶ ὁ Πολυέλεος καὶ τυχὸν Καθίσματα αὐτοῦ, πρβλ. γ. Δοσίθεος [ΤΑΣ(2010), σ. 181, ὑποσ. 36]. Βλ. ἐπίσης [ΔΕΕ (2019), σ. 349, «ἄνευ πολυελέου»].

³³ Τὰ Μηναιᾶ ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου ἔχουν ἀπολυτίκια Ἀγίου, βλ. ὑποσ. 19, πρβλ. ὑποσ. 20 ἐνταῦθα.

³⁴ Εἰς τὰς 13/10, 30/10, 5/2, τὰ Μηναιᾶ ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου δὲν ἔχουν ἀπολυτίκια Ἀγίου, βλ. ὑποσ. 22, πρβλ. ὑποσ. 20 ἐνταῦθα.

³⁵ Ἐὰν τύχει ἐκτὸς τῆς Τεσσαρακοστῆς.

³⁶ Ἀρχεται ἀπὸ σήμερα ιε΄ Νοεμβρίου σὺν Θεῷ, ἡ **Νηστεία τῶν Χριστουγέννων**.

³⁷ βλ. [ΤΟΕ, σ. 294, ὑποσ. 179].

³⁸ Εἰς τὰς 18/6, 21/6, τὸ χειρόγραφον, λέει τὸ [ΜΒ], ἔχει καὶ δύο δοξαστικά τοῦ Ἀγίου, τὰ ὁποῖα ὅμως ὁ Βαρθολομαῖος ἀφαίρεσε (ἀφήνοντας ὑποσημείωσιν), ἐνῶ ἄφησε τὸ ἀπολυτίκιον.

³⁹ Εἰς τὰς 19/2, 30/3 τὰ [ΜΒ] δὲν ἔχουν ἀπολυτίκιον Ἀγίου, ἔχει ὅμως τό [ΤΑΣ (1545, 2012)] μὲ τὸ ὁποῖον συμφωνοῦμε. Προτείνουμε τὴν συγγραφὴ ἀπὸ δόκιμους Ὑμνογράφους ἐνὸς καὶ μόνου δοξαστικοῦ εἰς τέτοια ἐξαιρετέα περίπτωσιν τοῦ Μηναιῶ, μὲ σεβασμὸ βέβαια στὴν παράδοση τοῦ Τυπικοῦ

Σημειωτέον, ὅτι **Ἀγρυπνία** (⌘) σύμφωνα με τὸ **ΤΑΣ** (καὶ τὸ **Μηναῖον**) γίνεται καὶ **κάθε Κυριακή**⁴⁵, **Δεσποτική ἢ Θεομητορική Ἑορτή** (συμπεραίνεται ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴ Μικροῦ Ἑσπερινοῦ εἰς τὸ Μηναῖον/Παρακλητική), πέραν ὀρισμένων ἑορτῶν Ἀγίων. Δὲν τὸ ἀναφέρουμε στὸν Πίνακα, χάριν ἀπλουστεύσεως.

Βάσει τοῦ Πίνακος τοῦ Μηνολογίου, δυνάμεθα νὰ συγκρίνουμε μετὰ τὸ Ἀγιορειτικὸν Τυπικόν [ΑΤ, σ. 251] (–, Δ (δοξαστικόν), ΔΞ (Δοξολογία), Β.Ο. (Βαθὺς Ὁρθρος), ΑΓ (Ἀγρυπνία)), τὶς ἀντίστοιχες κατηγορίες τῶν Ἀκολουθιῶν.

Ἀπὸ τὴν σύγκριση τοῦ Πίνακος 3, βλέπουμε ὅτι ὁ διαχωρισμὸς εἰς τὸ [ΑΤ] διακρίνει μόνο πέντε περιπτώσεις, σὲ ἀντίθεση μετὰ τὶς δέκα περιπτώσεις τοῦ Πίνακος 1.

(χωρὶς δηλ. ἀλλαγὴ τῆς τυπικῆς διατάξεως ἀπὸ π.χ. μὴ ἑορταζομένη σὲ ἑορταζομένη).

⁴⁰ Ἀπὸ σήμερον 20/12 ἄρχονται τὰ Τριώδια εἰς τὰ Ἀπόδειπνα [ΑΤ, σ. 160].

⁴¹ Τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης καὶ τοῦ Ἀγίου Μερκουρίου, συμπίπτει καὶ ἡ Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, βλ. Τυπικόν εἰς [ΤΟΕ], σσ. 166, 264. Σύμφωνα μετὰ τὸ [ΤΑΣ(2010), σ. 164, καὶ ὑποσ. 52] ἡ ἀκολουθία τῆς Ἀγίας εἶναι μὴ ἑορτάσιμος. Σύμφωνα μετὰ τὸ [ΤΑΣ(2012), σ. 125] ἡ ἀκολουθία τῆς Ἀγίας (εἰς τὰς 24/12) εἶναι ἑορτάσιμος εἰς ζ' μετὰ μικρὰ δοξολογία (διότι ἔχει βάλει στιχηρὰ Αἵνων τῆς Ἀγίας). Πρβλ. [ΔΕΕ(2019), σ. 340, σημείωσις]. Ἀμφότερα τὰ ΤΑΣ ἔχουν κοινὸν ἀπολυτίκιον τῆς Ἀγίας, *Ἡ ἀμνάς Σου Ἰησοῦ*.

⁴² Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑσπέρας ἀποδίδεται ἡ Ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

⁴³ Τὸ [ΑΤ] βάζει **Ἀγρυπνία**.

⁴⁴ Εἰς τὰς 28-30 Ἰουλίου (γὰρ παράδειγμα), τὸ Μηναῖον ὑπὸ τοῦ Βαρθολομαίου [ΜΒ], ὁμοίως καὶ τὸ Μηναῖον τοῦ 1820 (ὑπὸ τοῦ Νικολάου) δὲν ἔχει ἀπολυτίκιον (σωστά). Εἰς τὰ σύγχρονα Μηναῖα, παρατύπως καὶ ἐσφαλμένως προσετέθησαν. Ὅθεν οἱ τὴν εἶδησιν ταύτην λαμβάνοντες, διορθωθήτωσαν.

⁴⁵ Γέροντας Δοσίθεος (Ι. Μ. Παναγίας Τατάρνης): «Αὐτὴν τὴν αὐστηρότητα ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῶν παραδεδομένων τὴν καταγράφουν καὶ ξένοι περιηγηταί. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΗ' αἰῶνος ὁ Γάλλος Tournefort εὕρίσκεται εἰς τὴν Μύκονον. Γράφει τὰς ἐντυπώσεις του, ἴσως μετὰ κάποιαν δόσιν ὑπερβολῆς. **Αἱ Λειτουργίαι τῆς Κυριακῆς** “εἶναι ἀτελείωτες καὶ ἐξουθενωτικές. **Διαρκοῦν ἕξ ὥρες**. Διαβάζουν ὄχι μονάχα εὐχὲς καὶ ἀποσπάσματα τῆς Γραφῆς, ἀλλὰ καὶ συναξάρια τῶν Ἀγίων σὲ λαϊκὴ γλῶσσα. Ἡ Λειτουργία ἀρχίζει στὶς δύο τὸ πρωὶ τὴν ὥρα ποὺ κοιμοῦνται οἱ Τοῦρκοι”», Πρακτικὰ Α' Πανελληνίου Συνεδρίου Ψαλτικῆς Τέχνης, 2000, σ. 189.

Πίναξ 3. Σύγκρισις τυπικῶν περιπτώσεων [ΑΤ]

[ΑΤ, σσ. 251-252]	Πλήρης Πίναξ Μηνολογίου
– (μικρὰ δοξολογία)	– ⁴⁶
Δ (Ἰδιόμ. δοξαστικόν, μικρὰ δοξ.)	–⋈ ⁴⁷ , –/ζ´ ⁴⁸ , ζ´ ⁴⁹ , ζ´◻ ⁵⁰
ΔΞ (Μεγάλη Δοξολογία)	ζ´◼ ⁵¹ , ζ´◻ ⁵² , η´× ⁵³
Β.Ο. (Βαθὺς Ὁρθρος)	η´× ⁵⁴ , η´ ⁵⁵
ΑΓ (Ἀγρυπνία)	η´• ⁵⁶ , η´⋈ ⁵⁷

Φυσικὰ εἴμαστε ὑπὲρ τοῦ ἡμετέρου διαχωρισμοῦ πιστεύοντες ὅτι βοηθάει περισσότερο εἰς τὴν κατανόησιν καὶ εὐκολότεραν τήρησιν τοῦ τυπικοῦ, καὶ εἰς τὴν ἀκριβεστέραν καταγραφὴν τῶν τυπικῶν διατάξεων.

Ἐὰν δοῦμε τὴν σύγκρισιν ἀπὸ πλευρᾶς τοῦ ἰσχύοντος Τυπικοῦ [ΤΜΕ], ἴσως θὰ ἔπρεπε ἡ περίπτωσις ΔΞ τοῦ [ΑΤ] νὰ διαιρεθεῖ εἰς δύο περιπτώσεις, ὡς ἐξῆς·

- «ΔΞ(ζ´), Μεγ. Δοξολογία ἄνευ Καταβασιῶν» ↔ ζ´◼, ζ´◻.
- «ΔΞ(η´), Μεγ. Δοξολογία μετὰ Καταβασιῶν» ↔ **η´×**.

⁴⁶ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2-9 Ἀπριλίου.

⁴⁷ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 18 Νοεμβρίου, 9 Ἰανουαρίου, 7 Ἰουλίου.

⁴⁸ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2 Σεπτεμβρίου, 4 Νοεμβρίου, 10 Ἰανουαρίου.

⁴⁹ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 2-3 Ὀκτωβρίου, 1-2, 6-7 Νοεμβρίου.

⁵⁰ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 28 Σεπτεμβρίου.

⁵¹ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6, 9, 23 Ὀκτωβρίου, 10 Μαΐου.

⁵² ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 16 Ἰανουαρίου, 8, 17 Ἰουλίου.

⁵³ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Σεπτεμβρίου, 1-2 Ἰουλίου.

⁵⁴ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Σεπτεμβρίου, 2 Μαΐου, 1 Αὐγούστου.

⁵⁵ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 9 Δεκεμβρίου, 9 Μαρτίου, 4 Ἰουνίου.

⁵⁶ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 26 Ὀκτωβρίου, 8 Νοεμβρίου, 21 Μαΐου.

⁵⁷ ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν σύγκρισιν π.χ. 6 Δεκεμβρίου, 10 Φεβρουαρίου.

Ἐὰν δοῦμε ὅμως τὴν σύγκρισιν μὲ τὴν ὑπόθεσιν ὅτι παλαιὰ εἰς τὴν περίπτωσιν **η'×**, ὑπῆρχαν ἀκολουθίες εἰς **η'** χωρὶς Καταβασίες¹³, τότε ἴσως νὰ μὴν χρειάζεται τέτοιος διαχωρισμός, θεωρῶντας ὅτι ἡ περίπτωσις **ΔΞ** τοῦ [AT] εἶναι ἄνευ Καταβασιῶν.

Ἡ ἀνωτέρα ἀνάλυση, ἐφαρμοζόμενη εἰς τὸ παρὸν τυπικο-εγκόλπιον μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ καὶ ὡς μία **πρώτη προσέγγιση ἐνοποιήσεως τῶν Τυπικῶν, τῶν Ἑνοριῶν, τοῦ ΤΑΣ, καὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους.**

Χάριν ἀπλουστεύσεως (εἰ βούλει διὰ τὰς ἐνορίας· εἰ δὲ μή, χρησιμοποίησε τὸν Πλήρη Πίνακα Μηνολογίου), περιλαμβάνουμε παρακάτω τὸν **Ἀπλουστευμένο Πίνακα Μηνολογίου**, ὅπου συμπτήξαμε τὶς ἀκόλουθες περιπτώσεις (βλέπε Πίνακα 1):

η'⋈ → η'
-/ζ' → ζ'
ζ'◻ → ζ'▪

Πίναξ 4. Ἀπλουστευμένος Πίναξ Μηνολογίου, [MB]

→

	Σεπ	Ὀκτ	Νοε	Δεκ	Ἰαν	Φεβ	Μάρ	Ἀπρ ²⁷	Μάι	Ἰούν	Ἰουλ	Αὐγ
α΄	η΄	ς ²⁸	ς΄	—	Δ/η ²⁹	ς΄	— ³⁵	— ³³	—	—	η΄×	η΄× ³⁰
β΄	ς΄	ς΄	ς΄	—	—	Θ	—	—	η΄×	— ³³	η΄×	ς΄
γ΄	ς΄	ς΄	ς [▪]	—	—	—	—	—	—	—	—	—
δ΄	ς΄	—	ς΄	η΄×	— ³³	—	—	—	—	η΄	— ³³	— ³³
ε΄	ς΄	—	—	η΄	—	— ³⁴	—	—	— ³³	—	η΄×	—
ς΄	η΄×	ς [▪]	ς΄	η [•]	Δ	—	ς΄	—	— ³³	—	— ³³	Δ
ζ΄	—	ς΄	ς΄	—	η΄× [•]	—	—	—	— ³³	—	— ³³	—
η΄	Θ	ς΄	η [•]	—	—	ς΄	—	—	η [•]	ς΄	ς [▪]	—
θ΄	ς΄	ς [▪]	—	η΄× ³²	— ³³	α	η΄	—	— ³³	—	— ³³	—
ι΄	—	ς΄	—	ς΄	ς΄	η΄	—	—	ς [▪]	—	—	—
ια΄	—	— ³³	ς΄	— ³³	η΄	ς΄	—	—	— ³³	ς [▪]	η΄	—
ιβ΄	α	ς΄	ς΄	η΄	—	—	—	—	— ³³	ς΄	—	ς΄
ιγ΄	η΄×	— ³⁴	η [•]	ς΄	ς΄	ς΄	—	—	—	—	ς΄	α
ιδ΄	Δ	ς΄	ς [▪]	—	α	— ³⁵	—	—	—	ς΄	— ³³	—
ιε΄	ς΄	—	ς ³⁶	ς [▪]	ς΄	— ³³	—	—	ς΄	—	ς΄	Θ
ις΄	ς΄	ς΄	ς ^{••}	—	ς [▪]	—	—	—	— ³³	—	—	— ³³
ιζ΄	—	— ³³	ς΄	ς [▪]	η΄	ς΄	—	—	— ³³	— ³⁷	ς [▪]	—
ιη΄	—	ς ^{••}	— ³³	—	η΄	— ³³	—	—	—	— ³⁸	—	—
ιθ΄	—	—	—	—	ς΄	— ³⁹	—	—	—	— ³³	—	—
κ΄	ς΄	ς΄	— ³³	ς ⁴⁰	η΄	—	—	—	—	—	η΄×	—
κα΄	α	ς΄	Θ	—	ς΄	—	—	—	η [•]	— ³⁸	— ³³	—
κβ΄	— ³³	ς΄	ς΄	— ³³	ς΄	—	—	—	—	—	ς΄	ς΄
κγ΄	η΄×	ς [▪]	— ³³	ς΄	ς΄	—	—	η [•]	—	—	— ³³	α
κδ΄	ς΄	ς΄	ς΄	—	— ³³	η΄	—	—	— ³³	η [•]	ς΄	— ³³
κε΄	— ³³	ς΄	η [•] /α ⁴¹	Δ	η [•]	—	Θ	ς [▪]	η΄	ς΄	η΄×	ς [▪]
κς΄	η΄	η [•]	ς΄	—	— ³³	—	ς΄	—	— ³³	—	η΄×	ς΄
κζ΄	— ³³	ς΄	ς΄	ς΄	η΄	—	—	— ³³	—	— ³³	η΄	— ³³
κη΄	ς [▪]	η ²⁸	ς΄	— ³³	ς΄	—	—	—	—	— ³³	— ⁴⁴	ς΄
κθ΄	ς΄	— ³³	—	ς΄	ς΄	—	—	— ³³	—	η [•]	—	η [•]
λ΄	ς΄	— ³⁴	η [•]	—	η [•]	—	— ³⁹	ς ^{••}	—	η΄× [•]	—	ς΄
λα΄	—	— ³³	—	α	ς΄	—	—	—	—	—	— ³³	η΄×

Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος

«Πανήγυρίς ἐστι πνευματικὴ τοῦ Θεοῦ ἡ ἐκκλησία καὶ ἰατρεῖόν ἐστι ψυχῶν»

[PG 53,293]

«Εἰς τὸν οὐρανὸν εἵσιμεν εἰσιόντες ἐνθάδε. Οὐ τῷ τόπῳ λέγω, ἀλλὰ τῇ διαθέσει. Μηδεὶς ἐνταῦθα τὰ τοῦ οἴκου μελετάτω. Ἰατρεῖον πνευματικὸν ὁ οἶκος οὗτος»

[Χρυσόστομικὸν Ταμεῖον, Βενεδίκτου Ἱερομ. Ἀγιορείτου, σ. 395]

Ἅγιος Βασίλειος ὁ Μέγας

Κατὰ τὸν ἐκκλησιασμόν «τὸ δανεισθὲν τῷ Θεῷ τοῦ χρόνου μέρος οὐκ ἀφανίζεται, ἀλλὰ σὺν μεγάλῃ ἀποδίδεται παρ' Αὐτοῦ τῇ προσθήκῃ... καὶ σώματι τόνον καὶ ψυχῇ προθυμίαν καὶ συναλλαγμάτων εὐμάρειαν, καὶ τὴν εἰς πάντα τὸν βίον εὐοδίαν τοῖς τὰ πνευματικὰ προτιμότερα ποιούμενοις διδούς...»

[Βασιλειανὸν Ταμεῖον, Βενεδίκτου Ἱερομ. Ἀγιορείτου, σ. 194]

Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος

«Προσευχὴ γάρ ἐστι, Θεοῦ τυραννὶς εὐσεβῆς. Τὴν ταύτης ὠφέλειαν, ἐκ τῶν συμβαινόντων δαιμονικῶν ἐμποδίων ἐν τῷ καιρῷ τῶν συνάξεων τεκμαιρόμεθα· τὸν δὲ ταύτης καρπὸν, ἐκ τῆς τοῦ ἐχθροῦ ἥττης»

Λόγος ΚΗ', νθ'

«Ψαλμωδίας μὴ παρούσης, ἀκηδία οὐ φαίνεται»

Λόγος ΙΓ', η'

«Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς Σέ, ὁ Θεός, διότι φῶς
τὰ προστάγματά Σου ἐπὶ τῆς γῆς»

Ἦσ. κς' 9

«ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζοντες, δοξολογοῦμέν Σε, Φιλάνθρωπε»

Καταβασίαι Χριστουγέννων

Χοροὶ εὐλαβῶν ἱεροψαλτῶν. Παλαιὰ Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Φανερωμένης
Χιλιομοδίου Κορινθίας (φωτογραφία 1/5/2015, ΠΔΠ).

Ἀρχὴ σὺν Θεῷ Ἀγίῳ τοῦ Ὁρθρου

Πρὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ Ὁρθρου, εἰς τὸ Ἀναλόγιον, ἄνοιξε τὸ βιβλίον τῆς Παρακλητικῆς⁵⁸, εἰς τὸν ἥχον τῆς ἐβδομάδος, τῇ σημερινῇ ἡμέρᾳ πρωὶ ἐν τῷ Ὁρθρῳ, καὶ τὸ βιβλίον τοῦ Μηναίου εἰς τὴν σημερινὴν ἡμέραν εἰς τὸν Ὁρθρον.

Ἀρχὴ τοῦ Ὁρθρου

Ὁ ἱερεύς (μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Μεσονυκτικοῦ).

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης. Ἀμήν⁵⁹.

Ὁ ἱερεύς⁶⁰.

Δόξα Σοι, Χριστέ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός, ἐλθέ καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν, καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος καὶ σῶσον, Ἀγαθέ, τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ ἀναγνώστης. Ἀμήν.

⁵⁸ Ἡ τὸ βιβλίον τοῦ Τριωδίου ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ ἢ τὸ βιβλίον τοῦ Πεντηκοσταρίου ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

⁵⁹ Ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μέχρι τῆς Πεντηκοστῆς, οὐ λέγεται τὸ Βασιλεῦ οὐράνιε, ἀλλὰ μετὰ τὸ Ἀμήν, Χριστὸς ἀνέστη (γ').

⁶⁰ Σύμφωνα μὲν τὰ [ΤΚΠ, σ. 2], [ΤΜΕ, σσ. 45, 54], [ΙΕΡ, σσ. 40, 47], τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε», οὐδέποτε λέγεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἑσπερινοῦ ἢ τοῦ Ὁρθρου. Ἄν ὅμως δὲν ἐπισυνάπτεται ὁ Ὁρθρος εἰς τὸ Μεσονυκτικόν, λέγομεν τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε», ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ Μεσονυκτικοῦ [ΩΡΛ, Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, σ. 59].

*[Δεῦτε προσκυνήσωμεν (γ')· καὶ οἱ Ψαλμοὶ ιθ' καὶ κ' (σ.125)]*⁶¹

Εἶτα, ὁ ἀναγνώστης, τὸ Τρισάγιον.⁶²

Ἄγιος ὁ Θεός, Ἄγιος ἰσχυρός, Ἄγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς (γ')⁶³.

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι· καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς· Κύριε, ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν· Δέσποτα, συγχώρησον τὰς ἀνομίας ἡμῖν· Ἄγιε, ἐπίσκεψαι καὶ ἴασαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός Σου.

Κύριε, ἐλέησον (γ').

Δόξα⁶⁴. Καὶ νῦν⁶⁵.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου· ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου· γενηθήτω τὸ θέλημά Σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ὁ ἱερεύς·

Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

⁶¹ Συνήθως παραλείπονται εἰς τὰς ἐνορίας, πλὴν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς (κατὰ τό [ΤΓΡ, σσ. 157,158] οἱ Ψαλμοὶ ιθ' καὶ κ', λέγονται ἐν ταῖς Καθημεριναῖς μόνον ὅταν ψάλλεται Παρακλητικὴ ἢ εἶναι Προεόρτια/Μεθέορτα καὶ ὁ Ἄγιος δὲν εἶναι πλήρως ἐορταζόμενος). Εἰς τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν προσθέτομεν πρὸ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν, πλὴν τῆς Μ. Ἑβδομάδος, τό· Τρισάγιον, Κύριε ἐλέησον (γ'), Δόξα. Καὶ νῦν.

⁶² Σύμφωνα μὲ τὸ [ΩΡΛ, σ. 61], [ΤΓΡ, σ. 187]· Δόξα. Καὶ νῦν, πρὸ τοῦ Τρισαγίου.

⁶³ Συντόμευσις· λέγε τρεῖς φορές τὸ ἴδιο.

⁶⁴ Συντόμευσις· λέγε: «Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι».

⁶⁵ Συντόμευσις· λέγε: «Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.»

Ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)⁶⁶. Ἀμήν.

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου, νίκας τοῖς βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ Σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ Σου πολίτευμα.

Δόξα.

Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως, τῇ ἐπωνύμῳ Σου καινῇ πολιτείᾳ τοὺς οἰκτιρμούς Σου δώρησαι, Χριστέ ὁ Θεός· εὐφρανὸν ἐν τῇ δυνάμει Σου, τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, νίκας χορηγῶν αὐτοῖς, κατὰ τῶν πολεμίων· τὴν συμμαχίαν ἔχοιεν τὴν Σὴν, ὄπλον εἰρήνης, ἀήττητον τρόπαιον.

Καὶ νῦν. **Θεοτοκίον⁶⁷.**

Προστασία φοβερὰ καὶ ἀκαταίσχυντε, μὴ παρίδης, ἀγαθή, τὰς ἱκεσίας ἡμῶν, πανύμνητε Θεοτόκε· στήριξον ὀρθοδόξων πολιτείαν· σῶζε οὓς ἐκέλευσας βασιλεύειν καὶ χορήγει αὐτοῖς οὐρανόθεν τὴν νίκην· διότι ἔτεκες τὸν Θεόν, μόνη εὐλογημένη.

Ὁ ἱερεύς τὴν μικρὰ ἐκτενὴ (δέησιν).

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ὁ ἀναγνώστης. Κύριε ἐλέησον (γ').

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων⁶⁸ Χριστιανῶν.

Ὁ ἀναγνώστης. Κύριε ἐλέησον (γ').

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ὁ ἀναγνώστης. Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὁ ἱερεύς. Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ

⁶⁶ Τῇ Δευτέρᾳ τῆς Α' ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν (Καθαρὰ Δευτέρα)· Κύριε ἐλέησον (ιβ'), καὶ εὐθὺς Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον πάτερ, σ. 44 (παρὰλειπομένων τῶν, Σῶσον Κύριε τὸν λαόν Σου, κτλ.).

⁶⁷ Ἡ λέξις Θεοτοκίον, ἀποσιωπᾶται.

⁶⁸ «Ὁ Χριστιανισμὸς καὶ τὸ τῆς τῶν δογμάτων ὀρθότητος καὶ πολιτείαν ὑγιαίνουσιν ἀπαιτεῖ», Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος [PG 59,164].

τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.⁶⁹

Ὁ ἀναγνώστης·

Ἀμήν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου, εὐλόγησον, πάτερ.

Ὁ ἱερεύς·

Δόξα τῇ Ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ καὶ ζωοποιῷ καὶ ἀδιαιρέτῳ
Τριάδι, πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ὁ Ἐξάψαλμος ἀναγινώσκεται καθ' ἡμέραν, παραλείπεται δὲ μόνον, καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα, καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα [ΙΕΡ σ. 48].

Ἐξάψαλμος

Ὁ Ἀναγνώστης⁷⁰, μετ' εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ, ἀπαγγέλλει τὸν Ἐξάψαλμον, ἀκροωμένων πάντων ἐν ὀρθίᾳ στάσει, σιωπῇ καὶ κατανύξει καὶ ὡς Αὐτῷ Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλούντων ἀοράτως καὶ δυσωπούντων ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Πρόσχες ὅτι τούτου ἀναγινωσκομένου οὔτε μετάνοιαι, οὔτε σχήματα, οὔτε γονυκλισίαι, οὔτε σταυροὶ γίνονται.⁷¹

Ὁ ἀναγνώστης·

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία (ἐκ γ').

Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν Σου (δίς).

⁶⁹ «Αἱ ἐκφωνήσεις κυρίως εἶναι ἢ κατακλείς οὐχὶ τῶν Συναπτῶν, Ἐκτενῶν καὶ πάσης ἄλλης Δεήσεως, ἀλλὰ τῶν Εὐχῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναγινώσκονται **μυστικῶς** γινομένων τῶν Δεήσεων, τῶν Συναπτῶν, Ἐκτενοῦς καὶ πάσης ἄλλης Δεήσεως», ἐκ τοῦ Ἱερατικοῦ [ΙΕΡ, σ. 54].

⁷⁰ Εἰς τὰς Ἱερὰς Μονάς, ὁ Ἡγούμενος ἀναγινώσκει τὸν Ἐξάψαλμον.

⁷¹ πρβλ. [ΙΕΡ, σ. 48], [ΔΤΑ, σ. 61], [ΕΓΚ, σ. 37], [ΤΜΕ, σ. 325], [ΤΑΣ (2012), σ. 282].

Ψαλμός γ'. (3)

Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές με; Πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ. Πολλοὶ λέγουσι τῇ ψυχῇ μου· Οὐκ ἔστι σωτηρία αὐτῷ ἐν τῷ Θεῷ αὐτοῦ. Σὺ δέ, Κύριε, ἀντιλήπτωρ μου εἶ· δόξα μου, καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλὴν μου. Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, καὶ ἐπήκουσέ μου ἐξ ὄρους ἁγίου αὐτοῦ. Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὕπνωσα· ἐξηγέρθην, ὅτι Κύριος ἀντιλήψεταιί μου. Οὐ φοβηθήσομαι ἀπὸ μυριάδων λαοῦ, τῶν κύκλῳ συνεπιτιθεμένων μοι. Ἀνάστα, Κύριε, σῶσόν με, ὁ Θεός μου. Ὅτι σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως, ὀδόντας ἀμαρτωλῶν συνέτριψας. Τοῦ Κυρίου ἡ σωτηρία, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου ἡ εὐλογία σου.

Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὕπνωσα· ἐξηγέρθην, ὅτι Κύριος ἀντιλήψεταιί μου.

Ψαλμός λζ'. (37)

Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης με. Ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι, καὶ ἐπεστήριξας ἐπ' ἐμέ τὴν χειρὰ σου. Οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκί μου ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου· οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ προσώπου τῶν ἀμαρτιῶν μου. Ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν κεφαλὴν μου, ὥσει φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπ' ἐμέ. Προσέζεσαν καὶ ἐσάπησαν οἱ μώλωπές μου ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου. Ἐταλαιπώρησα καὶ κατεκάμφθην ἕως τέλους, ὅλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπορευόμην. Ὅτι αἱ ψόαι μου ἐπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων, καὶ οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκί μου. Ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα· ὠρυόμην ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου. Κύριε, ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου, καὶ ὁ στεναγμός μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἀπεκρύβη. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη, ἐγκατέλιπέ με ἡ ἰσχὺς μου, καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου, καὶ αὐτὸ οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ. Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν, καὶ οἱ ἑγγιστά μου ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν. Καὶ ἐξεβιάζοντο οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, καὶ οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι ἐλάλησαν ματαιότητος καὶ δολιότητος ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμελέτησαν. Ἐγὼ δὲ ὥσει κωφός

οὐκ ἤκουον, καὶ ὥσει ἄλαλος οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ. Καὶ ἐγενόμην ὥσει ἄνθρωπος οὐκ ἀκούων, καὶ οὐκ ἔχων ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ ἐλεγμούς. Ὅτι ἐπὶ σοί, Κύριε, ἤλπισα, σὺ εἰσακούσῃ, Κύριε ὁ Θεός μου. Ὅτι εἶπον· Μήποτε ἐπιχαρῶσί μοι οἱ ἐχθροί μου, καὶ ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας μου, ἐπ' ἐμέ ἐμεγαλορρήμονησαν. Ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος καὶ ἡ ἀλγηδὼν μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ ἀναγγελῶ καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἀμαρτίας μου. Οἱ δὲ ἐχθροί μου ζῶσι καὶ κεκραταίονται ὑπὲρ ἐμέ, καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισοῦντές με ἀδίκως. Οἱ ἀνταποδιδόντες μοι κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν ἐνδιέβαλλόν με, ἐπεὶ κατεδίωκον ἀγαθωσύνην. Μὴ ἐγκαταλίπῃς με, Κύριε, ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ. Πρόσχευ εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε, τῆς σωτηρίας μου.

Καὶ πάλιν· Μὴ ἐγκαταλίπῃς με, Κύριε, ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ. Πρόσχευ εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε, τῆς σωτηρίας μου.

Ψαλμός ξβ'. (62)

Ὁ Θεός, ὁ Θεός μου, πρὸς σὲ ὀρθρίζω. Ἐδίψησέ σε ἡ ψυχὴ μου, ποσαπλῶς σοι ἡ σὰρξ μου ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ. Οὕτως ἐν τῷ ἁγίῳ ὤφθην σοι, τοῦ ἰδεῖν τὴν δύναμίν σου καὶ τὴν δόξαν σου. Ὅτι κρεῖσσον τὸ ἔλεός σου ὑπὲρ ζωάς· τὰ χεῖλη μου ἐπαινέσουσί σε. Οὕτως εὐλογήσω σε ἐν τῇ ζωῇ μου, καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἁρῶ τὰς χεῖράς μου. Ὡς ἐκ στέατος, καὶ πίοτητος ἐμπλησθεῖη ἡ ψυχὴ μου, καὶ χεῖλη ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τὸ στόμα μου. Εἰ ἐμνημόνευόν σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου, ἐν τοῖς ὀρθροῖς ἐμελέτων εἰς σέ. Ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου, καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἀγαλλιάσομαι. Ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου, ἐμοῦ δὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου. Αὐτοὶ δὲ εἰς μάτην ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου· εἰσελεύσονται εἰς τὰ κατώτατα τῆς γῆς· παραδοθήσονται εἰς χεῖρας ῥομφαίας, μερίδες ἄλωπέκων ἔσονται. Ὁ δὲ βασιλεὺς εὐφρανθήσεται ἐπὶ τῷ Θεῷ, ἐπαινέθήσεται πᾶς ὁ ὀμνύων ἐν αὐτῷ, ὅτι ἐνεφράγη στόμα λαλούντων ἄδικα.

Καὶ πάλιν· Ἐν τοῖς ὄρθροις ἐμελέτων εἰς σέ, ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου, καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἀγαλλιάσομαι. Ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου· ἐμοῦ δὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν τριῶν πρώτων Ψαλμῶν⁷² ὑπὸ τοῦ Ἀναγνώστου, ὁ ἱερεὺς ὑποκλίνεται πρὸ τῆς Ἁγίας Τραπέζης, ἵσταται, ἐπὶ τῆς Ὡραίας πύλης, ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνης τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, καί, ὑποκλιθεὶς, ἀναγινώσκει **μυστικῶς** τὰς Εὐχάς.

Ὁ ἀναγνώστης συνεχίζει ἄνευ τινος διακοπῆς·

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια. Δόξα σοι ὁ Θεός (**ἐκ γ΄, ἄνευ μετανοίας, γονυκλισίας, ἢ σταυρῶν⁷³**).

Κύριε ἐλέησον (**ἐκ γ΄**). Δόξα. Καὶ νῦν.

Ψαλμός πζ΄. (87)

Κύριε, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου. Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου, κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου. Ὅτι ἐπλήσθη κακῶν ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ Ἄδῃ ἤγγισε. Προσελογίσθην μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον, ἐγενήθην ὡσεὶ ἄνθρωπος ἀβοήθητος, ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος. Ὡσεὶ τραυματῖαι καθεύδοντες ἐν τάφῳ, ὧν οὐκ ἐμνήσθης ἔτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρός σου ἀπόσθησαν. Ἔθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ, ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου. Ἐπ' ἐμὲ ἐπεστηρίχθη ὁ θυμός σου, καὶ πάντας τοὺς μετεωρισμούς σου ἐπήγαγες ἐπ' ἐμέ. Ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ, ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς. Παρεδόθην, καὶ οὐκ ἐξεπορευόμην· οἱ ὀφθαλμοί μου ἡσθένησαν ἀπὸ πτωχεί-

⁷² Σύμφωνα μὲ τὸ [ΑΤ, σ. 25], ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει **μυστικῶς** τὰς Εὐχάς ἔμπροσθεν τῆς Ἁγίας Τραπέζης ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Ἐξαψάλμου, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον ἐξέρχεται ἐκ τῆς βορείας πύλης καὶ συνεχίζει τὴν μυστικὴν ἀνάγνωσιν τῶν Εὐχῶν ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου τοῦ τέμπλου.

⁷³ Ἡ ἐκτέλεση τοῦ σημείου τοῦ Σταυροῦ, λέγεται καὶ (μικρὴ) μετάνοια, ἐν ἀντιπαραθέσει πρὸς τὴν μεγάλη μετάνοια ποὺ ἀπαιτεῖ γονυκλισία.

ας. Ἐκέκραξα πρὸς σέ, Κύριε, ὅλην τὴν ἡμέραν, διεπέτασα πρὸς σέ τὰς χεῖράς μου. Μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσεις θαυμάσια; ἢ ἱατροὶ ἀναστήσουσι, καὶ ἐξομολογήσονται σοι; Μὴ διηγήσεται τις ἐν τῷ τάφῳ τὸ ἔλεός σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῇ ἀπωλείᾳ; Μὴ γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά σου καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ἐν γῇ ἐπιλελησμένη; Κἀγὼ πρὸς σέ, Κύριε, ἐκέκραξα, καὶ τὸ πρωῒ ἡ προσευχή μου προφθάσει σε. Ἰνατί, Κύριε, ἀπωθῇ τὴν ψυχὴν μου; ἀποστρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ; Πτωχός εἰμι ἐγώ, καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου· ὕψωθεις δὲ ἐταπεινώθην, καὶ ἐξηπορήθην. Ἐπ' ἐμέ διῆλθον αἱ ὀργαί σου, οἱ φοβερισμοί σου ἐξετάραζάν με. Ἐκύκλωσάν με ὡσεὶ ὕδωρ, ὅλην τὴν ἡμέραν περιέσχον με ἅμα. Ἐμάκρυνας ἀπ' ἐμοῦ φίλον καὶ πλησίον, καὶ τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας.

Καὶ πάλιν· Κύριε, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου, ἡμέρας ἐκέκραξα καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου. Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή μου, κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησίν μου.

Ψαλμός ρβ'. (102)

Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ. Εὐλόγει, ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον, καὶ μὴ ἐπιλανθάνου πάσας τὰς ἀνταποδόσεις αὐτοῦ. Τὸν εὐῖλατεύοντα πάσας τὰς ἀνομίας σου, τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόσους σου. Τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν σου, τὸν στεφανοῦντά σε ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς. Τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου, ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἡ νεότης σου. Ποιῶν ἐλεημοσύνας ὁ Κύριος, καὶ κρῖμα πᾶσι τοῖς ἀδικουμένοις. Ἐγνώρισε τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τῷ Μωϋσῇ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ τὰ θελήματα αὐτοῦ. Οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος· οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται, οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μηνιεῖ. Οὐ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν, οὐδὲ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν. Ὅτι κατὰ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς, ἐκραταίωσε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν. Καθόσον ἀπέχουσιν ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν, ἐμάκρυνεν ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν. Καθὼς οἰκτεῖρει πατὴρ υἱούς, ᾧ-

κτείρησε Κύριος τοὺς φοβουμένους αὐτόν· ὅτι αὐτὸς ἔγνω τὸ πλάσμα ἡμῶν, ἐμνήσθη ὅτι χοῦς ἐσμεν. Ἄνθρωπος, ὡσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ, ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ οὕτως ἐξανθήσει. Ὅτι πνεῦμα διήλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπάρξει καὶ οὐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν τόπον αὐτοῦ. Τὸ δὲ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν. Καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ ἐπὶ υἱοῖς υἱῶν, τοῖς φυλάσσουσι τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ μεμνημένοις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι αὐτάς. Κύριος ἐν τῷ οὐρανῷ ἡτοίμασε τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντες οἱ Ἄγγελοι αὐτοῦ, δυνατοὶ ἰσχύϊ, ποιοῦντες τὸν λόγον αὐτοῦ, τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, λειτουργοὶ αὐτοῦ οἱ ποιοῦντες τὸ θέλημα αὐτοῦ. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ· εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον.

Καὶ πάλιν· Ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ· εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου, τὸν Κύριον.

Ψαλμός ρμβ΄. (142)

Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου, ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου. Καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου, ὅτι οὐ δικαιωθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν. Ὅτι κατεδίωξεν ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου· ἐταπείνωσεν εἰς γῆν τὴν ζωὴν μου. Ἐκάθισέ με ἐν σκοτεινοῖς ὡς νεκροὺς αἰῶνος, καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμά μου, ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ καρδία μου. Ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων, ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σου ἐμελέτων. Διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου· ἡ ψυχὴ μου ὡς γῆ ἄνυδρός σοι. Ταχὺ εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ἐξέλιπε τὸ πνεῦμά μου. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον. Ἀκουστὸν ποίησόν μοι τὸ πρῶτον τὸ ἔλεός σου, ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα. Γνώρισόν μοι, Κύριε, ὁδὸν ἐν ἣ πορεύσομαι, ὅτι πρὸς σὲ ἤρα τὴν ψυχὴν μου. Ἐξελοῦ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου, Κύριε, πρὸς σὲ κατέφυγον· δίδα-

ζόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεός μου. Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ· ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου, Κύριε, ζήσεις με. Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἐξάξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν μου· καὶ ἐν τῷ ἐλέει σου ἐξολοθρεύσεις τοὺς ἐχθρούς μου· καὶ ἀπολεῖς πάντας τοὺς θλίβοντας τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἐγὼ δοῦλός σου εἰμι.

Καὶ πάλιν· Εἰσάκουσόν μου, Κύριε, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου, καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου **(δίς)**.

Εἶτα· Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια, δόξα σοι ὁ Θεός (ἐκ γ', μετὰ μετανοιῶν γ'). Ἡ ἐλπίς ἡμῶν, Κύριε, δόξα σοι.

Ὁ ἱερεὺς ἀναγνοὺς **μυστικῶς** πάσας τὰς Εὐχὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν δεσποτικὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἐπανέρχεται ἐν τῷ ἱερῷ Βήματι⁷⁴.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μεγάλην Συναπτὴν, ἥτοι τὰ «Εἰρηνικά»·

Ἐν εἰρήνῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῆς ἁνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων⁶⁸ Χριστιανῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

⁷⁴ Σύμφωνα μὲ τὸ [ΑΤ, σ. 26]· ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ τὰ Εἰρηνικά ἔξω τοῦ Βήματος, ἐστραμμένος πρὸς ἀνατολὰς, ἔμπροσθεν τῶν Ἁγίων Θυρῶν (ἔτσι λέγονται καὶ ἅπασαι αἱ αἰτήσεις εἰς τὸν Ὁρθρον).

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἐθνους, πάσης Ἀρχῆς καὶ Ἐξουσίας ἐν αὐτῷ, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν Στρατοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῆς πόλεως (ἢ τῆς χώρας, ἢ τῆς νήσου, ἢ τῆς κώμης, ἢ τῆς ἁγίας Μονῆς) ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἢ Ἀμήν⁷⁵.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία**

⁷⁵ Δέον ὅπως μὴ παραθεωρηθεῖ εἰς τὸ «Ἀντιλαβοῦ», καὶ ἡ παράδοσις τῆς ἀπαντήσεως «Ἀμήν» (ἀντὶ τοῦ Κύριε ἐλέησον), ὅπως ὑπάρχει ἀκόμη εἰς ἱεροψάλτας, καὶ εἰς βιβλία, π.χ. βλ. Μεγάλη Τεσσαρακοστή (Ἀποστολικὴ Διακονία) [ΜΤΕ, σσ. 176, 180, ἀλλὰ καὶ σ. 184], καί, Ἱερατικὸς Μουσικὸς Θησαυρός, ὑπὸ Δημ. Γ. Σουρλαντζῆ, Ἀνωτέρα Ἐκκλ. Σχολὴ Θεσ/νίκης, 1965. Ἀκόμη καὶ τὸ [ΕΚΠ, σ. 27, ὑποσ. 3] παραδέχεται τὴν ὑπαρξιν τῆς παραδόσεως τοῦ «Ἀμήν».

Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς)⁷⁶, μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἔχομεν τὰς ἐξῆς περιπτώσεις·

Ἀπλὴ καθημερινή·

Ἐὰν σήμερα εἶναι ἡμέρα Σάββατον, καὶ λέγεται σήμερα Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (–, βλ. σ. 38), συνέχισε εἰς τὴν ἐνότητα «Σάββατον μὲ ἀλληλούια» (σ. 77), ἀλλιῶς συνέχισε εἰς τὴν ἐπόμενη ἐνότητα (σ. 53).

Ἐὰν τύχει ἐντὸς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς·

Ἐὰν σήμερα εἶναι Σάββατον τῆς β', γ', δ' ἐβδομάδος τῶν Νηστειῶν, συνέχισε (σ. 77), εἰδάλλως συνέχισε εἰς τὴν ἐνότητα «Καθημερινὴ Μ. Τεσσαρακοστῆς (ἐκτὸς Σαββάτου)» (σ. 97).

Ἐὰν τύχει ἐντὸς Προεορτίων / Μεθεόρτων·

Συνέχισε εἰς τὴν ἐνότητα «Καθημερινὴ μὲ Προεόρτια ἢ Μεθεόρτια» (σ. 113), ἐὰν τύχει ἐντὸς Προεορτίων/Μεθεόρτων Δεσποτικῶν/Θεομητορικῶν Ἑορτῶν.

Ἐὰν τύχει ἐντὸς τοῦ Πεντηκοσταρίου·

Αἱ ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου· ἀπὸ τῆς ἐβδομάδος τοῦ Θωμᾶ καὶ ἐκτὸς τῶν ἀποδόσεων τῶν Ἑορτῶν, ὁμοιάζει ἡ διάταξις μὲ τὴν Προεορτίων/Μεθεόρτων (σ. 113).

⁷⁶ Ὁ ἀναγνώστης· ἐκ παραδόσεως.

Καθημερινή (καὶ Σάββατον με Θεὸς Κύριος)

Θεὸς Κύριος

Ψάλλεται τὸ Θεὸς Κύριος, ἐναλλάξ ὑπὸ τῶν χορῶν, εἰς τὸν ἦχον τοῦ πρώτου ἀπολυτικίου (τῆς σημερινῆς τυπικῆς διατάξεως).

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Στίχ. α'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον Αὐτοῦ⁷⁷.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. β'. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἡμυνάμην αὐτούς.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. γ'. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Ἀπολυτίκια

⁷⁷ Κατ' ἀπαίτησιν τοῦ [ΤΜΕ, σ. 16] ([ΕΓΚ, σ. 42]), τὸ ὁποῖον ἴσως εἶναι παλαιότερη τοῦ ΤΜΕ παράδοσις, ποὺ παραπέμπει κατὰ τὴν γνώμη μας στὴν Εὐχή. Παλαιότερον ὁ στίχος ἦταν «Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ», [ΣΥΛ], [ΕΚΠ].

Καὶ ψάλλονται τὰ ἀπολυτίκια⁷⁸, σύμφωνα μὲ τὴν Α΄ ἢ Β΄ περίπτωσιν κάτωθι.

Α΄.

Ἐὰν σήμερα λέγεται Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (–, βλ. σ. 38), λέγε τὰ κάτωθι, καὶ ὄχι τοῦ Ἀγίου τοῦ Μηναίου (ποὺ κανονικὰ δὲν ἔχει ἀπολυτίκιον ἢ ἀκολουθία του⁷⁹). Ἐπίσης, κανονικά, ποτὲ δὲν λέγεται ἀπολυτίκιον Ἀγίου, ἄνευ ἀκολουθίας (χωρὶς νὰ ποῦμε ἔστω τὸν κανόνα τοῦ Ἀγίου)²³.

Τῇ Δευτέρᾳ πρωί. Τῶν Ἀσωμάτων.

Ἦχος δ΄.

Τῶν οὐρανίων στρατιῶν ἀρχιστράτηγοι, δυσωποῦμεν ὑμᾶς ἡμεῖς οἱ ἀνάξιοι, ἵνα ταῖς ὑμῶν δεήσεσι, τειχίσητε ἡμᾶς, σκέπη τῶν πτερύγων τῆς αὐτοῦ ὑμῶν δόξης, φρουροῦντες ἡμᾶς προσπίπτοντας, ἐκτενῶς καὶ βοῶντας· Ἐκ τῶν κινδύνων λυτρώσασθε ἡμᾶς, ὡς Ταξιάρχαι τῶν ἄνω Δυνάμεων.

Δόξα. **Τὸ αὐτό⁸⁰.**

Καὶ νῦν. **Θεοτοκίον.**

Τῇ ἀνατραφείσῃ ἐν τῷ ναῷ εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων, τῇ περιβεβλημένη τὴν πίστιν καὶ τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἄμεμπτον παρθενίαν, ὁ ἀρχιστράτηγος Γαβριὴλ προσέφερεν οὐρανόθεν τὸν ἀσπασμόν, καὶ τὸ Χαῖρε· Χαῖρε εὐλογημένη, Χαῖρε δεδοξασμένη, ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ.

Τῇ Τρίτῃ πρωί. Τοῦ Προδρόμου.

Ἦχος β΄.

⁷⁸ Τὰ αὐτὰ Ἀπολυτίκια ἅπαξ ἤτοι ἄνευ ἐπαναλήψεως, μὲ τὸ Θεοτοκίον, ψάλλονται καὶ εἰς τὸν Ἑσπερινόν.

⁷⁹ Ἀσχέτως ἂν σύγχρονα Μηναιᾶ καὶ Ὡρολόγια «ἐγέμωσαν» μὲ παράτυπα Ἀπολυτίκια, Κοντάκια, κ.λπ. (πρβλ. Ἀγίου Νικοδήμου, Πηδάλιον (1841), Κανὼν ΞΘ΄ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, σ. 53, ὑποσ. 2, «...πόσον ἀξιοκατάκριτοι εἶναι ἐκεῖνοι ὅπου ἐγέμωσαν τὰ νεοτύπωτα ὠρολόγια...»).

⁸⁰ Συντόμευσις· λέγε τὸ προηγούμενο (ἴδιο) πάλιν.

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων· σοὶ δὲ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου, Πρόδρομε· ἀνεδείχθης γὰρ ὄντως καὶ προφητῶν σεβασμιώτερος, ὅτι καὶ ἐν ῥείθροις βαπτίσει κατηξιώθης τὸν κηρυττόμενον· Ὅθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραθλήσας, χαίρων εὐηγγελίσω καὶ τοῖς ἐν Ἄδῃ, Θεὸν φανερωθέντα ἐν σαρκί, Τὸν αἴροντα τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου, καὶ παρέχοντα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα. **Τὸ αὐτό.**

Καὶ νῦν. **Θεοτοκίον.**

Θείας γεγόναμεν κοινωνοὶ φύσεως, διὰ Σοῦ, Θεοτόκε ἀειπάρθενε· Θεὸν γὰρ ἡμῖν σεσαρκωμένον τέτοκας· διό Σε κατὰ χρέος πάντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί. Τοῦ Σταυροῦ.

Ἦχος α'.

Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν Σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν Σου, νίκας τοῖς βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος, καὶ τὸ Σὸν φυλάττων, διὰ τοῦ Σταυροῦ Σου πολίτευμα.

Δόξα. **Τὸ αὐτό.**

Καὶ νῦν. **Σταυροθεοτοκίον.**

Οὶ τὴν Σὴν προστασίαν, κεκτημένοι Ἀχραντε, καὶ ταῖς Σαῖς ἱκεσίαις τῶν δεινῶν ἐκλυτρούμενοι, τῷ Σταυρῷ τοῦ Υἱοῦ Σου ἐν παντὶ φρουρούμενοι, κατὰ χρέος Σε πάντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Πέμπτῃ πρωί.

Τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καὶ τοῦ Ἀγίου Νικολάου.

Ἦχος γ'.

Απόστολοι ἅγιοι, πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα παισμάτων ἄφεσιν, παράσχη, ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Δόξα.

Κανόνα πίστεως καὶ εἰκόνα πραότητος, ἐγκρατείας διδάσκαλον, ἀνέδειξέ Σε τῇ ποιίμνῃ Σου, ἡ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια· διὰ τοῦτο ἐκτήσω τῇ ταπεινώσει τὰ ὑψηλά, τῇ πτωχείᾳ τὰ πλούσια, πάτερ ἱεράρχα Νικόλαε· Πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νῦν. **Θεοτοκίον.**

Τὸν Λόγον τοῦ Πατρός, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἐκ Σοῦ σαρκωθέντα ἔγνωμεν, Θεοτόκε Παρθένε, μόνη ἀγνή, μόνη εὐλογημένη· διὸ ἀπαύστως Σε ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.

Τῷ Σαββάτῳ πρωί.

Ἐπρεπε νὰ εἶχες ἀκολουθήσει τὴν τυπικὴν διάταξιν τοῦ Σαββάτου μὲ Ἀλληλούια. Πήγαινε εἰς τὴν σ. 77.

Β΄.

Ἐὰν σήμερα λέγεται Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου τοῦ Μηναίου (—∴, βλ. σ. 38), λέγε·

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου,

Δόξα, τὸ αὐτό⁸¹,

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (βλ. σ. 131), ὁμόηχον τοῦ ἀπολυτικίου.

Ἐὰν ὅμως ἡ ἀκολουθία εἶναι συμψαλμώδεις ἀκολουθιῶν⁸² δύο Ἀγίων, ποὺ ἔχουν ἔστω ἓν ιδιόμελον δοξαστικόν ἕκαστος, τότε λέγε, ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω:

Ἀπολυτίκιον τοῦ πρώτου Ἀγίου,

Δόξα, Ἀπολυτίκιον τοῦ δευτέρου Ἀγίου,

⁸¹ Πάλιν τὸ ἴδιο, ὡς ἡ τυπικὴ παράδοσις τὸ ἀπαιτεῖ, διότι ἐπανάληψις μήτηρ μαθήσεως. Κάθε ἀκολουθία, ἔχει τὸ πολὺ ἓν ἀπολυτίκιον. Τὰ «ἕτερα» ἀπολυτικά εἶναι δυστυχῶς ἔσχατη παράτυπη καινοτομία, καὶ καλὸν εἶναι νὰ ἀποφεύγονται.

⁸² Ἡ ἔννοια τῆς συμψαλμωδῆσεως Ἀκολουθιῶν, καὶ παραδειγματικὲς τυπικὲς διατάξεις, παρατίθενται γιὰ πρώτη φορά σὲ βιβλίον τυπικοῦ, εἰς τὸ πρῶτο βιβλίό μας «Τυπικὸν Ὁρθρου Ἑνοριῶν», [ΤΟΕ, σ. 175].

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (βλ. σ. 131),
ὁμώχον τοῦ τελευταίου ἀπολυτικίου.

Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)

[Ἡ α' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ. 157), εἰς στάσεις γ' ⁸³]

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («Αἵτησιν»).

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης: Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός,
τῇ Σῇ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης: Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁵.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δε-
σποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία
Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαν-
τες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ
τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης: Σοί, Κύριε.

**Ὅτι Σὸν τὸ κράτος, καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ
δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου
Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.**

Ὁ ἀναγνώστης: Ἀμήν.

**Καὶ ψάλλομεν Καθίσματα τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος⁸⁴, ἐκ
τοῦ βιβλίου τῆς Παρακλητικῆς,**

⁸³ Πρὸ ἐκάστης στάσεως προτάσσεται τὸ Κύριε ἐλέησον (γ'). Δόξα, Καὶ νῦν. Μεθ' ἐκάστην στάσιν λέγεται τὸ Δόξα, Καὶ νῦν. Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια· δόξα Σοι ὁ Θεός (ἐκ γ'). Εἰς τὸ τέλος τῆς τελευταίας στάσεως, προστίθεται πρὸς τούτοις καὶ τὸ Ἡ ἐλπίς ἡμῶν Κύριε δόξα Σοι, ὡς ἐπομένης αἰτήσεως [ΤΓΡ, σ. 32], [ΨΛΤ].

⁸⁴ Ἅγιος «μὴ ἐορταζόμενος» δὲν ἔχει Καθίσματα εἰς τὴν ἀκολουθίαν του (σ. 28).

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν α΄ Στιχολογίαν).

[Ἡ β΄ Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ. 157) (εἰς στάσεις γ΄⁸³), καὶ «Αἵτησις» μὲ ἐκφώνησιν· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος...]

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν).

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν γ΄ Στιχολογίαν⁸⁵), ἐκτὸς Σαββάτου⁸⁶.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ Ν΄ Ψαλμός (χῦμα).

Ν΄ Ψαλμός (50)

Ελέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός. Σοὶ μόνῳ ἥμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν Σου ἐποίησα. Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις Σου, καὶ νικήσης ἐν τῷ κρίνεσθαί Σε. Ἴδου γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου. Ἴδου γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας· τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας Σου ἐδήλωσάς μοι. Ῥαντιεῖς με ὑσσώπῳ, καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. Ἀκουτιεῖς μοι ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην· ἀγαλλιάσονται ὅστέα τεταπεινωμένα. Ἀποστρεψον τὸ πρόσωπόν Σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. Μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου Σου, καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ Ἅγιον μὴ ἀντανέλης ἀπ’ ἐμοῦ. Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ

⁸⁵ Τό ΤΜΕ δὲν προβλέπει γ’ στιχολογίαν Ψαλτηρίου ἐν καθημερινῇ, ἐκτὸς Μ. Τεσσαρακοστῆς.

⁸⁶ Τὸ Σάββατον δὲν ὑπάρχει γ’ στιχολογία.

σωτηρίου Σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῶ στήριζόν με. Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς Σου, καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ Σὲ ἐπιστρέψουσι. Ῥῦσαί με ἐξ αἱμάτων, ὁ Θεός, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου· ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην Σου. Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν Σου. Ὅτι, εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν· ὀλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις. Θυσία τῷ Θεῷ, πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει. Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ Σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τεῖχη Ἱερουσαλήμ. Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα. Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν Σου μόσχους.

Εἶτα οἱ Κανόνες.

Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον

Κανόνες⁸⁷ λέγομεν ἐκ τῆς Παρακλητικῆς καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου.

Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχει ἓναν κανόνα, τότε λέγονται πρῶτα οἱ δύο κανόνες τῆς Παρακλητικῆς, καὶ τελευταῖος τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου⁸⁸.

Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχει δύο κανόνας, τότε ἀπὸ Δευτέρᾳ ἕως Παρασκευῇ, λέγεται μόνον ὁ πρῶτος κανὼν τῆς Παρακλητικῆς, καὶ μετὰ οἱ δύο κανόνες τοῦ Μηναίου. Ἐὰν τύχει Σάββατον, λέγεται ὁ β' κανὼν τῆς Παρακλητικῆς (ἥτοι ὁ νεκρώ-

⁸⁷ Εἰς τὴν ἐποχὴν μας, διαπιστώνεται ἐνιαχοῦ δυσθυμία ὡς πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν/ ψαλμώδησιν τῶν Κανόνων εἰς τὸν Ὅρθρον, συνάμα δὲ καὶ μικρὴ προσέλευση τῶν πιστῶν εἰς τὸν Ὅρθρον διὰ νὰ τοὺς ἀκούσουν καὶ νὰ προσευχηθοῦν, καὶ μετὰ κάνουμε Παρακλητικοὺς Κανόνες. Ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι κακεῖνα μὴ ἀφιέναι (Ματθ. κγ' 23).

⁸⁸ **Ἐν Σαββάτῳ**, ἐὰν βούλει τὴν ἀκρίβειαν, λέγε τὸν κανόνα τοῦ Ἁγίου (Μηναίου) πρῶτον, καὶ μετὰ τῆς Παρακλητικῆς, [ΤΑΣ(1685), ΤΑΣ(2010), κεφ. ζ', κεφ. 4ε'], [ΤΟΕ, σ. 113], βλ. σ. 84.

σιμος, ἐνῶ ὁ α΄ παραλείπεται), καὶ μετὰ οἱ δύο κανόνες τοῦ Μηναίου⁸⁸.

Εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς λέγομεν, Δόξα, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, Καὶ νῦν. Διὰ τὰ ὑπόλοιπα τροπάρια, πλὴν τῶν εἰρμῶν, βλέπε τοὺς προσαλλόμενους στίχους⁸⁹, εἰς σελ. 161.

Οἱ Κανόνες ψάλλονται οὕτω:

Ὡδὴ α΄.

ὁ πρῶτος κανὼν **μέ τὸν εἰρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ΄,**
ὁ δεύτερος κανὼν **ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ΄,**
καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν **εἰς δ΄, ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ.**

Ὡδὴ γ΄.

ὁ πρῶτος κανὼν **μέ τὸν εἰρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ΄,**
ὁ δεύτερος κανὼν **ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ΄,**
καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν **εἰς δ΄, ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ,**

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνας, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἵτησιν»).

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁵.

⁸⁹ Εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος (π.χ. Ἰ.Μ.Μ. Λαύρας, Ἰ.Μ.Μ.Βατοπαιδίου), ἐν καθημεριναῖς, γίνεται καὶ ἡ **Στιχολογία τῶν ἐννέα (βιβλικῶν) Ὡδῶν** μαζί με τοὺς Κανόνες, ὅποτε λέγονται οἱ ἀντίστοιχοι στίχοι τῶν (βιβλικῶν) Ὡδῶν, (βλ. σελ. 163, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ψαλτηρίου).

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλονται τὰ Μεσώδια Καθίσματα (με Δόξα, Καὶ νῦν), ἥτοι τὰ Καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν⁹⁰.

Εἶτα⁹¹, ὁμοίως μετὰ τὶς προαναφερθεῖσες, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ δ', ε' ᾠδαὶ τῶν κανόνων.

Ἡ 5' ᾠδὴ τῶν κανόνων, καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς 5' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορὸν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

⁹⁰ Τῇ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ, ἐὰν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχει καὶ Θεοτοκίον καὶ Σταυροθεοτοκίον, ψάλλομεν Σταυροθεοτοκίον ἀντὶ Θεοτοκίου.

⁹¹ ΔΕΕ(1995), σ. μβ', «Εἶτα συνεχίζονται οἱ κανόνες».

Καὶ ἀναγινώσκεται τὸ **Κοντάκιον** τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναιίου⁹². Ἐὰν δὲν ἔχει, λέγομεν τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος χωρὶς Οἴκον. Τὸ Σάββατον μόνο τὸ μαρτυρικόν· Ὡς ἀπαρχάς, βλ. σ. 146.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται τὸ **Συναξάριον τοῦ Μηναιίου**.

Σημ.. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, διότι ὁ Ἅγιος τοῦ Μηναιίου δὲν εἶναι ἐορταζόμενος εἰς ἡ' (πλήρως ἐορταζόμενος ἢ ἐπισήμως ἐορταζόμενος)· λέγομεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς Εἰρμούς τῶν γ', ς', ἡ' καὶ θ' ᾠδῶν, εἰς τὴν οἰκείαν των θέσιν, ὡς προβλέπει τὸ τυπικόν.

[Εἶτα⁹³, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ ς', ἡ' ᾠδαὶ⁹⁴ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς ἡ' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, μετὰ τοῦ Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορόν.

Τιμιωτέρα – Ὠδὴ Ἑνάτη

Ὠδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκ. α' 46)
Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεόν, Μήτηρ Κόρη.

Ὁ ἱερεὺς·

**Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶν-
τες, μεγαλύνωμεν.**

⁹² Δυστυχῶς νέα Ὁρολόγια γεμίσανε μὲ Κοντάκια, τὰ ὅποια δὲν ὑπάρχουν στὸ Ὁρολόγιον τοῦ Βαρθολομαίου τοῦ Κουτλουμουσιανοῦ. Πρβλ. ὑποσ. 79.
⁹³ «Εἶτα ἀναγινώσκονται καὶ αἱ λοιπαὶ τοῦ Κανόνος Ὠδαί», [ΤΜΕ, σ. 46].
⁹⁴ Εἰς τὴν ἡ' ᾠδὴν ἀντὶ τοῦ Δόξα, λέγομεν τὸ «Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον».

Κατερχόμενοι τοῦ στασιδίου στιχολογοῦμεν τὴν «Τιμιωτέραν» (Ὡδή θ' τῆς Θεοτόκου), εἰς τὸν ἦχον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνας⁹⁵.

Στίχ. α'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Στίχ. β'. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. γ'. Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. δ'. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. ε'. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. ς'. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι Αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

⁹⁵ Ἐὰν ὅμως ψάλλεις ὅλη ἢ μέρος τῆς θ' ὥδης, τότε εἰς τὸν ἦχον τοῦ πρώτου κανόνας.

[Εἶτα, ψάλλεται ἡ θ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ΄ ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνας, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Εὐθὺς τὸ Ἄξιόν ἐστιν (ὁμόηχον, εἰς σύντομον μέλος).

Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν Σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν· τὴν ὄντως Θεοτόκον Σε μεγαλύνομεν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· Ὅτι Σε αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν⁹⁶, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐξαποστειλάρια

Εἶτα ψάλλονται τὰ Ἐξαποστειλάρια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ⁹⁷.

Ἐὰν δὲν ἔχει, λέγομεν τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, βλ. σ. 147.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκονται οἱ Αἵνοι⁹⁸, ἄνευ στιχηρῶν.

⁹⁶ βλ. [Εὐχολόγιον τοῦ 1027, BNF Coislin 213, φ.68β], [Εὐχολόγιον τοῦ 1602 ἐπιμ. Μαξίμου ἐπ. Κυθήρων, φ. ιγ΄], κ.ἄ.. Νεώτερα Ἱερατικά ἔχουν ἀναπέμπουσι.

⁹⁷ Σύμφωνα μέ τό [TME, σ. 46]· τὸ Ἐξαποστειλάριον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ, ἐὰν δὲν ἔχει τὸ Μηναῖον ἔξαποστειλάρια), καὶ μετὰ, τὰ τυχόν Ἐξαποστειλάρια τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν.

⁹⁸ Ἡ ἀνάγνωσις τῶν Αἵνων διαρκεῖ δύο λεπτά τῆς ὥρας. Βλ. ἐπίσης [ΑΤ, σ. 48, ὑποσ. 51].

Αἶνοι (ἄνευ στιχηρῶν)**Ψαλμός ρμη'. (148)***[Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.] ⁹⁹*

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις. *[Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.]*

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἄγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ. *[Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.]*

Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη· αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντα τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν, καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν, αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου.

Ὅτι Αὐτὸς εἶπε καὶ ἐγενήθησαν, Αὐτὸς ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθησαν.

Ἔστησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· πρόσταγμα ἔθετο καὶ οὐ παρελεύσεται.

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῆς γῆς, δράκοντες καὶ πᾶσαι ἄβυσσοι.

Πῦρ, χάλαζα, χιὼν, κρύσταλλος, πνεῦμα καταιγίδος, τὰ ποιῶντα τὸν λόγον Αὐτοῦ.

Τὰ ὄρη καὶ πάντες οἱ βουνοί, ξύλα καρποφόρα καὶ πᾶσαι κέδροι.

Τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη, ἔρπετὰ καὶ πετεινὰ πτερωτά.

Βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ πάντες λαοί, ἄρχοντες καὶ πάντες κριταὶ γῆς.

Νεανίσκοι καὶ παρθένοι, πρεσβύτεροι μετὰ νεωτέρων, αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου, ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα Αὐτοῦ μόνου.

Ἡ ἐξομολόγησις Αὐτοῦ ἐπὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ, καὶ ὑψώσει κέρας λαοῦ Αὐτοῦ.

⁹⁹ Ἐπειδὴ εἰς τὴν σημερινὴν τυπικὴν διάταξιν ἀναγινώσκονται χῶμα οἱ Αἶνοι ἄνευ στιχηρῶν, τὰ «Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον» καὶ «Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ» δὲν ἀναγινώσκονται ὡς μὴ ἀνήκοντα εἰς τὸν Ψαλμόν, βλέπε Μ. Ὡρολόγιον, Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, εἰς τοὺς Αἶνους.

Ὑμνος πᾶσι τοῖς Ὁσίοις Αὐτοῦ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λαῷ ἐγγίζοντι Αὐτῷ.

Ψαλμός ρμθ'. (149)

Ἀσατε τῷ Κυρίῳ ᾠσμα καινόν, ἡ αἴνεσις Αὐτοῦ ἐν ἐκκλησίᾳ Ὁσίων.

Εὐφρανθήτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τῷ ποιήσαντι Αὐτόν, καὶ υἱοὶ Σιών ἀγαλλιάσθωσαν ἐπὶ τῷ Βασιλεῖ αὐτῶν.

Αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Αὐτοῦ ἐν χορῷ, ἐν τυμπάνῳ καὶ ψαλτηρίῳ ψαλάτωσαν Αὐτῷ.

Ὅτι εὐδοκεῖ Κύριος ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ ὑψώσει πραεῖς ἐν σωτηρίᾳ.

Καυχήσονται Ὅσιοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν.

Αἱ ὑψώσεις τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν, καὶ ῥομφαῖαι δίστομοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

Τοῦ ποιῆσαι ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἐλεγμοὺς ἐν τοῖς λαοῖς.

Τοῦ δῆσαι τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἐν πέδαις, καὶ τοὺς ἐνδόξους αὐτῶν ἐν χειροπέδαις σιδηραῖς.

Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἔγγραπτον· δόξα αὕτη ἔσται πᾶσι τοῖς Ὁσίοις Αὐτοῦ.

Ψαλμός ρν'. (150)

Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν στερεώματι τῆς δυνάμεως Αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρα.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ.

Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Εἶτα, Δόξα. Καὶ νῦν, καὶ εὐθὺς ἡ μικρὰ Δοξολογία.

Μικρὰ Δοξολογία

Ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)·

Σοὶ δόξα πρέπει, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. Ὑμνοῦμέν Σε, εὐλογοῦμέν Σε, προσκυνοῦμέν Σε, δοξολογοῦμέν Σε, εὐχαριστοῦμέν Σοι, διὰ τὴν μεγάλην Σου δόξαν. Κύριε Βασιλεῦ, ἐπουράνιε Θεέ, Πάτερ Παντοκράτορ· Κύριε Υἱὲ μονογενές, Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα. Κύριε ὁ Θεός, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρός, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου. Πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν, ὁ καθημένος ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρός, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ὅτι Σὺ εἶ ὁ μόνος Ἅγιος, Σὺ εἶ ὁ μόνος Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω Σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά Σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν, ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Ἐγὼ εἶπα· Κύριε, ἐλέησόν με· ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἥμαρτόν Σοι. Κύριε, πρὸς Σὲ κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά Σου, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεός μου. Ὅτι παρὰ Σοὶ πηγὴ ζωῆς· ἐν τῷ φωτί Σου ὁψόμεθα φῶς. Παράτεινον τὸ ἔλεός Σου τοῖς γινώσκουσί Σε. Καταξίωσον, Κύριε, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός Σου ἐφ' ἡμᾶς,

καθάπερ ἠλπίσαμεν ἐπὶ Σέ. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε· δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου. Εὐλογητὸς εἶ, Δέσποτα· συνέτισόν με τὰ δικαιώματά Σου. Εὐλογητὸς εἶ, Ἄγιε· φώτισόν με τοῖς δικαιώμασί Σου. Κύριε, τὸ ἔλεός Σου εἰς τὸν αἰῶνα· τὰ ἔργα τῶν χειρῶν Σου μὴ παρίδης. Σοὶ πρέπει αἶνος, Σοὶ πρέπει ὕμνος, Σοὶ δόξα πρέπει, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν Δέησιν, ἥτοι τὰ «Πληρωτικά»·

Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁵.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογία τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρμῶν, καὶ φιланθρωπίας ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ ἀναγνώστης· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπόστιχα τῶν Αἵνων

Καὶ ψάλλονται τὰ Ἀπόστιχα τῶν Αἵνων ἐκ τῆς Παρακλητικῆς, κείμενα εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου τῆς ἡμέρας, ἐπιγραφόμενα ἐνίοτε «Ἀπόστιχα τῶν Αἵνων Μαρτυρικά» (ἐν Σαββάτῳ κείμενα πρὸ τῶν Ἀποστίχων τοῦ κυροῦ Θεοφάνους¹⁰⁰), μετὰ τῶν ἐξῆς στίχων·

¹⁰⁰ Τὰ ἀπόστιχα τοῦ κυροῦ Θεοφάνους λέγονται μόνον εἰς τὰ Σάββατα μετὰ Ἀλληλούια (τυπικὴ διάταξις, σ. 77).

Τὰς καθημερινὰς πλὴν τοῦ Σαββάτου.

Τὸ πρῶτον ἄνευ στίχου. Διὰ τὰ ἐπόμενα·

Στίχ. β΄. Ἐνεπλήσθημεν τὸ πρωὶ τοῦ ἐλέους Σου, Κύριε, καὶ ἡγαλλιασάμεθα, καὶ εὐφράνθημεν ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν· εὐφρανθείημεν ἄνθ' ὧν ἡμερῶν ἐταπείνωσας ἡμᾶς, ἐτῶν ὧν εἶδομεν κακά· καὶ ἴδε ἐπὶ τοὺς δούλους Σου καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα Σου, καὶ ὁδήγησον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν.

Στίχ. γ΄. Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὸ ἔργον τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον.

Τῷ Σαββάτῳ.

(ψάλλονται γ' μαρτυρικά, καὶ ἐν νεκρώσιμον)

Τὸ πρῶτον ἄνευ στίχου. Διὰ τὰ ἐπόμενα·

Στίχ. β΄. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ Αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος (, πάντα τὰ θελήματα Αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς).

Στίχ. γ΄. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ.

Στίχ. δ΄. Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

Δόξα, Καὶ νῦν, Θεοτοκίον ἢ Σταυροθεοτοκίον¹⁰¹ αὐτῶν, ἐκ τῆς Παρακλητικῆς¹⁰².

¹⁰¹ Ἐν Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ, λέγομεν Σταυροθεοτοκίον.

¹⁰² Ἅγιος «μὴ ἐορταζόμενος», δὲν ἔχει ἀπόστιχα, ἢ δοξαστικὸν ἀποστίχων Αἰνῶν (βλ. σ. 28) [ΤΟΕ, σ. 124].

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι – Τρισάγιον

Εἶτα, ὁ ἱερεύς·

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί Σου, Ὑψιστε· τοῦ ἀναγγέλειν τὸ πρωὶ τὸ ἑλέός Σου καὶ τὴν ἀλήθειάν Σου κατὰ νύκτα.

Ὁ ἀναγνώστης, τὸ Τρισάγιον, ἦτοι·

Ἄγιος ὁ Θεός, Ἄγιος ἰσχυρός, Ἄγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς (γ').

Δόξα. Καὶ νῦν.

Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς· Κύριε, ἰλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν· Δέσποτα, συγχώρησον τὰς ἀνομίας ἡμῖν· Ἄγιε, ἐπίσκεψαι καὶ ἱάσαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός Σου.

Κύριε, ἐλέησον (γ').

Δόξα. Καὶ νῦν.

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά Σου· ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου· γενηθήτω τὸ θέλημά Σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ὁ ἱερεύς·

Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ εὐθὺς ψάλλονται τὰ Ἀπολυτίκια·

Ἀπολυτίκια

Τὸ Ἀπολυτίκιον (μετὰ τοῦ Θεοτοκίου) ὡς ἐψάλλησαν εἰς τὸ Θεὸς Κύριος (σ. 53), ἄνευ ἐπαναλήψεως τοῦ ἀπολυτικίου¹⁰³. Ἐὰν ὁμως ἐψάλη Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου τοῦ Μηναίου, Θεοτοκίον λέγε τὸ «εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου» ὁμόηχον, βλ. σ. 139.

Καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία¹⁰⁴.

Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας

[Τὰ Τυπικὰ καὶ οἱ Μακαρισμοί¹⁰⁵, ἢ], τὰ συνήθη Ἀντίφωνα «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι»¹⁰⁶.

Α΄ Ἀντίφωνον

Στίχ. α΄. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ, καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί Σου Ὑψιστε.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς.

Στίχ. β΄. Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρωὶ τὸ ἔλεός Σου, καὶ τὴν ἀλήθειάν Σου κατὰ νύκτα.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς.

Στίχ. γ΄. Ὅτι εὐθὺς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν Αὐτῷ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς.

¹⁰³ Τὸ ΤΜΕ, εἰς τὴν γενικὴν διάταξιν τῆς Καθημερινῆς, σ. 46, λέει ἀντὶ ἀπολυτικίου, μόνον «τὸ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου Θεοτοκίον».

¹⁰⁴ Περὶ Ἀπολύσεως τοῦ Ὁρθρου (ποὺ συνήθως καταλιμπάνεται ὅταν ὑπάρχει μικρὰ δοξολογία), βλ. [ΤΟΕ, σ. 78], πρβλ. σ. 75 ἐνταῦθα.

¹⁰⁵ Ἰστῶμεν στίχους ζ΄ καὶ ψάλλομεν μόνον τὰ ἐξ τροπάρια τῶν Μακαρισμῶν τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, εἰς τὸν ἥχον τῆς ἐβδομάδος, ἐκ τῆς Παρακλητικῆς [ΤΓΡ, σσ. 191, 209].

¹⁰⁶ βλ. [ΤΜΕ, σ. 46].

Δόξα. **Καὶ νῦν.**

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς.

Β' Αντίφωνον¹⁰⁷

Στίχ. α'. Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς Σοι, Ἀλληλούια.

Στίχ. β'. Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἥτις οὐ σαλευθήσεται.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός,

Στίχ. γ'. Τῷ οἴκῳ Σου πρέπει ἁγίασμα Κύριε, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός,

Δόξα¹⁰⁸. Καὶ νῦν.

Ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ...

Γ' Αντίφωνον¹⁰⁹

¹⁰⁷ Οἱ στίχοι εἶναι σύμφωνα με τὸ Β' Αντίφωνον τοῦ ΤΜΕ. Τό ΤΜΕ σ. 47, ἔχει εἰς τὸ Β' Αντίφωνον ὡς ἐφύμνιον τὸ «Πρεσβείαις τῶν Ἁγίων Σου σῶσον ἡμᾶς Κύριε», καὶ εἰς τὸ Γ' Αντίφωνον ὡς ἐφύμνιον τὸ «Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς Σοι, Ἀλληλούια». Τὴν σήμερον ὅμως εἴθισται νὰ λέγεται τὸ «Σῶσον ἡμᾶς...» εἰς τὸ Β' Αντίφωνον, καὶ ὡς ἐφύμνιον τοῦ Γ' Αντιφώνου τὸ Ἀπολυτίκιον, βλ. [ΕΓΚ, σσ. 94-96], [ΣΥΛ, σσ. 137, 139].

¹⁰⁸ Σύμφωνα με τὸ ΤΜΕ σ. 47, μετὰ τὸ Δόξα, ψάλλεται τὸ ἐφύμνιον, καὶ ἀκολουθεῖ τό· Καὶ νῦν, ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ... .

¹⁰⁹ Σύμφωνα με τὸ [ΕΓΚ, σσ. 94-96]. Τό ΤΜΕ σ. 47, ἔχει εἰς τὸ Γ' Αντίφωνον τὸ ἐφύμνιον «Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς Σοι, Ἀλληλούια», μετὰ τῶν ἐξῆς τριῶν στίχων:

Στίχ. α'. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάζωμεν τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν.

Στίχ. Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάζωμεν τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι ἡμῶν¹¹⁰.

Καὶ ψάλλεται τὸ Ἀπολυτίκιον ὡς εἰς τὸ Θεὸς Κύριος (ἄνευ Θεοτοκίου).

Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἁγίοις θαυμαστός,... .

Μετὰ τὴν εἴσοδον· τὸ Ἀπολυτίκιον ὡς εἰς τὸ Θεὸς Κύριος¹¹¹, καὶ τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ.

Κοντάκιον· [τοῦ Ἁγίου τοῦ Μηναίου ἐὰν ἔχει, ἀλλιῶς τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος¹¹² (σ. 145), καὶ] τὸ Προστασία τῶν Χριστιανῶν¹¹³, σ. 146 ἐν καθημερινῇ (ἐν Σαββάτῳ τό μαρτυρικόν· Ὡς ἀπαρχάς¹¹⁴).

Τρισάγιον, Προκείμενον τῆς ἡμέρας. **Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον·** τῆς ἡμέρας¹¹⁵.

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Ἄξιόν ἐστιν.

Κοινωνικόν· τῆς ἡμέρας.

Στίχ. β'. Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον Αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάζωμεν Αὐτῷ, ὅτι Θεὸς μέγας Κύριος καὶ Βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

Στίχ. γ'. Ὅτι ἐν τῇ χειρὶ Αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς καὶ τὰ ὕψη τῶν ὀρέων Αὐτοῦ εἰσιν, ὅτι Αὐτοῦ ἐστιν ἡ θάλασσα, καὶ Αὐτὸς ἐποίησεν αὐτὴν καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες Αὐτοῦ ἔπλασαν.

¹¹⁰ Ἡ προτάσσεται στίχος κατάλληλος διὰ τὸν Ἅγιον.

¹¹¹ Ἐὰν σήμερα λέγεται Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (–, βλ. σ. 38), κατ' οἰκονομίαν καὶ εἰ βούλει, λέγε μόνον ἐνταῦθα μετὰ τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου τοῦ Μηναίου.

¹¹² «Κοντάκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος», [ΤΜΕ, σ. 48].

¹¹³ Σύμφωνα μέ τὸ [ΤΓΡ, σσ. 191, 197], ὅτε ὑπάρχει μικρὰ δοξολογία ἐν καθημερινῇ, λέγεται τὸ «Προστασία τῶν Χριστιανῶν» (σ. 146), καὶ ὅχι τῆς περιόδου (εἴτε τυγχάνει ἢ μή). Νομίζομεν εἶναι ὀρθὸν ἐὰν συγκρίνωμεν καὶ μὲ τὸ Σάββατον μὲ ἀλληλούια ὅπου δὲν λέγεται τῆς περιόδου.

¹¹⁴ Σύμφωνα μέ τό [ΤΓΡ, σ. 213], ἐὰν δὲν ἔχει ὁ Ἅγιος κοντάκιον: Δόξα, τὸ νεκρώσιμον Μετὰ τῶν Ἁγίων, Καὶ νῦν, τὸ μαρτυρικόν Ὡς ἀπαρχάς (σ. 146).

¹¹⁵ Σύμφωνα μέ τό [ΤΓΡ, σ. 191]· τῆς ἡμέρας, καὶ τῆς Θεοτόκου, ἢ τοῦ Ἁγίου ἐὰν ἔχει δύο δοξαστικά ἢ εἶναι Ἀπόστολος.

Μετὰ τὸ Σῶσον ὁ Θεός· Εἶδομεν τὸ Φῶς.

Ἐὰν δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία ἐπισυνάπτεται ἡ Α΄ ὥρα¹¹⁶, καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν «Χριστὲ τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν», ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας¹¹⁵, καὶ ἡ Ἀπόλυσις¹¹⁷ ὡς ἑξῆς:

Ἀπόλυσις

Ὁ ἱερεὺς τὴν Ἑκτενὴν Δέησιν· Εἰπώμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς..., Κύριε, παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν..., Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου..., κτλ. **(οἱ χοροὶ εἰς τὰς δύο πρώτας καὶ τὴν τελευταίαν δέησιν, Κύριε ἐλέησον (ἅπαξ), εἰς δὲ τὰς λοιπὰς Κύριε ἐλέησον (ἐκ γ'))**, μὲ ἐκφώνησιν· Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος.

Ὁ ἱερεύς· Σοφία.

Ὁ ἀναγνώστης· Εὐλόγησον.

Ὁ ἱερεύς· Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε· νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ὁ ἀναγνώστης·

Στερεώσαι Κύριος ὁ Θεὸς τὴν ἀγίαν καὶ ἀμώμητον πίστιν τῶν εὐσεβῶν καὶ Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, σὺν τῇ ἀγία Αὐτοῦ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ πόλει **(ἢ, τῇ Μονῇ, ἢ, τῇ χώρᾳ, ἢ, τῇ νήσῳ)** ταύτῃ εἰς αἰῶνας αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ὁ ἱερεύς· Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.

Ὁ ἀναγνώστης·

Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

¹¹⁶ βλ. [ΤΟΕ, σσ. 78-79].

¹¹⁷ βλ. [ΤΟΕ, σ. 225].

Ὁ ἱερεύς: Δόξα Σοι, Χριστέ ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Ὁ ἀναγνώστης: Δόξα. Καὶ νῦν. Κύριε, ἐλέησον (γ'). Πάτερ ἅγιε, εὐλόγησον.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν ἀπόλυσιν·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν,

Δι' εὐχῶν.

Οἱ χοροί: Ἀμήν.

Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος

«Νῦν δὲ λήροις μὲν καὶ φλυαρίαις ἀνονήτοις πάντα καιρὸν ἀφορίζομεν, [...]· τῶν δὲ θείων δογμάτων ἅπαξ ἢ δις τῆς ἐβδομάδος ἀκούοντες, ναυτιῶμεν, διακορεῖς γινόμεθα. Τί οὖν τὸ αἴτιον; Κακῶς διακείμεθα τὴν ψυχὴν. Τὸ ἐπιθυμητικὸν αὐτῆς τὸ περὶ ταῦτα καὶ ὀρεκτικὸν ἐξελύσαμεν ἅπαν. Διὰ τοῦτο οὐκ ἔρρωται πρὸς τὴν τῆς πνευματικῆς τροφῆς ὄρεξιν»

[PG 59, 118-119]

Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης

«Παρακαλῶ τόσον τοὺς ἀγίους Ἱερεῖς ὅσον καὶ τοὺς λαϊκοὺς Χριστιανούς νὰ μὴ βιάζεσθε πότε νὰ ἐβγῇτε ἀπὸ τὴν ἀγίαν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ οἱ μὲν ἅγιοι Ἱερεῖς νὰ ἀναγινώσκετε καὶ νὰ ψάλλετε τὰς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἱεράς ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθροῦ, τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ τοῦ Ἑσπερινοῦ, μὲ ἀργοπορίαν καὶ μετὰ εὐταξίας καὶ εὐλαβείας· οἱ δὲ λαϊκοὶ Χριστιανοὶ νὰ ἀκούετε μὲ ἐπιμέλειαν καὶ προσοχὴν τὰ ἀναγινωσκόμενα καὶ ψαλλόμενα, διὰ νὰ τὰ ἐντυπώνετε εἰς τὴν καρδίαν σας καὶ νὰ τὰ ἐνθυμᾶσθε μετὰ ταῦτα, καὶ ἐκ τῆς ἐνθυμήσεως αὐτῆς νὰ φυλάττεσθε ἀπὸ τὸ νὰ μὴ ἁμαρτάνετε· καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Δαβίδ, διὰ νὰ κρύπτῃ τὰ λόγια τοῦ Κυρίου εἰς τὴν καρδίαν του, ἐβοηθεῖτο ἀπὸ αὐτὰ καὶ δὲν ἁμάρτανεν· ὅθεν ἔλεγεν· "ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυψα τὰ λόγια Σου, ὅπως ἂν μὴ ἁμάρτω Σοι" (Ψαλμ. ριη')»

[Χριστοθήθεια τῶν Χριστιανῶν, Λόγος IB', σ. 318, ἐκδ. Σωτ. Ν. Σχοινᾶ (ἐκδ. Βασ. Ῥηγοπούλου)]

Σάββατον με Ἀλληλούια

Ἀλληλούια

Ἀντὶ τοῦ Θεοῦ Κύριος, ψάλλεται τὸ Ἀλληλούια τετράκις (τὰ δύο πρῶτα ἄνευ στίχου¹¹⁸).

Ἦχος β΄.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Στίχ. Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Στίχ. Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ἀπολυτίκια

Ἀντὶ ἀπολυτικίων Ἀγίων, ψάλλονται τὰ κάτωθι ἀπολυτίκια¹¹⁹ τῆς ἡμέρας τοῦ Σαββάτου εἰς ὅλους τοὺς Ἁγίους, καὶ εἰς τοὺς κεκοιμημένους, ὡς τὸ τυπικὸν προβλέπει·

Ἦχος β΄.

Ἀπόστολοι, μάρτυρες καὶ προφῆται, ιεράρχαι, ὅσιοι καὶ δίκαιοι, οἱ καλῶς τὸν ἀγῶνα τελέσαντες καὶ τὴν πίστιν τηρήσαντες, παρρησίαν ἔχοντες πρὸς τὸν Σωτῆρα, ὑπὲρ ἡμῶν Αὐτὸν ὡς ἀγαθὸν ἱκετεύσατε σωθῆναι, δεόμεθα τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

¹¹⁸ βλ. [ΤΜΕ, σ. 320], [ΕΓΚ, σ. 77], [ΤΓΡ, σσ. 74, 207].

¹¹⁹ Τὰ αὐτὰ Ἀπολυτίκια, ψάλλονται καὶ εἰς τὸν Ἑσπερινόν.

Δόξα. **Νεκρώσιμον.**

Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθὸς τῶν δούλων Σου καὶ ὅσα ἐν βίῳ ἡμάρτον συγχώρησον· οὐδεὶς γὰρ ἀναμάρτητος, εἰ μὴ Σὺ ὁ δυνάμενος καὶ τοῖς μεταστᾶσι δοῦναι τὴν ἀνάπαυσιν.

Καὶ νῦν. **Θεοτοκίον.**

Μήτηρ Ἀγία ἡ τοῦ ἀφράστου Φωτός, ἀγγελικοῖς Σε ὕμνοις τιμῶντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)

[Ἡ α' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου, ἥτοι τὸ ις' Κάθισμα, εἰς στασεις γ' ⁸³]

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἵτησιν»).

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁵.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἀγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ὅτι Σὸν τὸ κράτος, καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν Καθίσματα τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος⁸⁴, ἐκ τοῦ βιβλίου τῆς Παρακλητικῆς¹²⁰,

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν α΄ Στιχολογίαν).

[Ἡ β΄ Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου, ἥτοι τὸ ιζ΄ Κάθισμα «ὁ Ἄμωμος» (εἰς στάσεις β΄^{83,121})]

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν, τὰ ἐνίοτε ἐπιγραφόμενα «Καθίσματα, μετὰ τὸν Ἄμωμον» εἰς τὴν Παρακλητικὴν).

Σημείωσε ὅτι εἴθισται¹²² νὰ λέγονται ὅλα τὰ Καθίσματα μαζὶ πρὸ τοῦ Ἀμώμου (καὶ ὄχι ἀνὰ Στιχολογίαν), ὡς ἐξῆς:

*γ΄ μαρτυρικὰ Καθίσματα τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος,
ἐν νεκρώσιμον Κάθισμα,
Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον¹²³.*

[Τὸ ιζ΄ Κάθισμα «ὁ Ἄμωμος» (εἰς στάσεις β΄^{83,121})]

¹²⁰ Ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ· ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Τριωδίου (ζήτηι εἰς τὸ τέλος του). Ἐπειδὴ εἰς τὸ Τριώδιον, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ὑπάρχουν Καθίσματα μόνο μετὰ τὴν α΄ Στιχολογίαν, μετὰ τὰ Καθίσματα, λέγε [μετὰ τὸν Ἄμωμον], εὐθὺς τὰ Εὐλογητάρια.

¹²¹ Εἰς τὸ τέλος τῆς α΄ στάσεως, ὁ ἱερεὺς ποιεῖ Αἵτησιν, «ὕπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως», μὲ ἐκφώνησιν· Ὅτι Σὺ εἰ ἡ Ἀνάστασις, [ΤΓΡ, σ. 207].

¹²² βλ. [ΤΑΣ, ἀπορ., κεφ. 4δ΄.], [ΤΜΕ, σ. 320], [ΤΓΡ, σ. 207]. Ἡ Παρακλητικὴ ἔχει Καθίσματα ἀνὰ στιχολογίαν (καὶ «μετὰ τὸν Ἄμωμον»), καὶ θεωροῦμε ὅτι δὲν πρέπει σὲ αὐτὸ τὸ σημεῖο ἡ τάξις νὰ εἶναι διαφορετικὴ ἀπὸ τῆς καθημερινῆς (σ. 57), ἐκτὸς ἐξ ἀνάγκης ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ (βλ. ὑποσ. 120). Σὺ δὲ ποίει ὡς βούλει.

¹²³ «Θεοτοκίον τοῦ τῆς ἐβδομάδος ἤχου» [ΤΜΕ, σ. 339], ἥτοι τὸ θεοτοκίον μετὰ τὸ νεκρώσιμον (ὁμοίως ὑπονοοῦν καὶ τὸ [ΕΓΚ, σ. 78], καὶ τὸ [ΕΚΠ, σ. 132]). Κατὰ τὰ ΤΑΣ, ΤΓΡ καὶ τὸ μεταγενέστερον ΣΤ, τὸ α΄ Θεοτοκίον τοῦ ἤχου [ΤΑΣ, ἀπορ., κεφ. 4δ΄.], [ΤΓΡ, σ. 207], [ΣΤ, σ. 109].

Νεκρώσιμα Εὐλογητάρια**Ἦχος πλ. α΄.**

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου.

Τῶν Ἀγίων ὁ χορός, εὗρε πηγὴν τῆς ζωῆς, καὶ θύραν Παραδείσου· εὗρω καὶ γώ, τὴν ὁδὸν διὰ τῆς μετανοίας· τὸ ἀπολωλὸς, πρόβατον ἐγὼ εἰμι· ἀνακάλεσαί με, Σωτήρ, καὶ σῶσόν με.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου.

Οἱ τὸν Ἀμνόν, τοῦ Θεοῦ κηρύξαντες, καὶ σφαγιασθέντες ὥσπερ ἄρνες· καὶ πρὸς ζωὴν, τὴν ἀγήρω Ἅγιοι, καὶ αἰδίων μετατεθέντες, τοῦτον ἐκτενῶς, Μάρτυρες αἰτήσασθε, ὀφλημάτων λύσιν ἡμῖν δωρήσασθαι.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου.

Οἱ τὴν ὁδόν, τὴν στενὴν βαδίσαντες, τεθλιμμένην πάντες οἱ ἐν βίῳ· οἱ τὸν Σταυρόν, ὡς ζυγὸν ἀράμενοι, καὶ Ἐμοὶ ἀκολουθήσαντες ἐν πίστει, δεῦτε ἀπολαύετε, ἃ ἠτοίμασα ὑμῖν, βραβεῖα, καὶ στέφη τὰ οὐράνια.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου.

Εἰκὼν εἰμι, τῆς ἀρρήτου δόξης Σου, εἰ καὶ στίγματα φέρω πταισμάτων· οἰκτείρησον τὸ Σὸν πλάσμα, Δέσποτα, καὶ καθάρισον Σῇ εὐσπλαγχνίᾳ· καὶ τὴν ποθεινὴν πατρίδα παράσχου μοι Παραδείσου πάλιν ποιῶν πολίτην με.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου.

Ὁ πάλαι μέν, ἐκ μὴ ὄντων πλάσας με, καὶ εἰκόνι Σου θείᾳ τιμήσας, παραβάσει ἐντολῆς δὲ πάλιν με ἐπιστρέψας εἰς γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθην, εἰς τὸ καθ' ὁμοίωσιν ἐπανάγαγε, τὸ ἀρχαῖον κάλλος ἀναμορφώσασθαι.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου.

Ἀνάπαυσον, ὁ Θεός, τοὺς δούλους Σου, καὶ κατάταξον αὐτοὺς ἐν Παραδείσῳ, ὅπου χοροί, τῶν Ἀγίων, Κύριε, καὶ οἱ Δίκαιοι, ἐκλάμπουσιν ὡς φωστῆρες· τοὺς κεκοιμημένους δούλους Σου ἀνάπαυσον, παρορῶν αὐτῶν πάντα τὰ ἐγκλήματα.

Δόξα. **Τριαδικόν.**

Τὸ τριλαμπές, τῆς μιᾶς Θεότητος, εὐσεβῶς ὑμνήσωμεν βο-
ῶντες· Ἅγιος εἶ, ὁ Πατήρ ὁ ἄναρχος, ὁ συνάναρχος Υἱὸς καὶ τὸ
θεῖον Πνεῦμα· φώτισον ἡμᾶς, πίστει Σοι λατρεύοντας, καὶ τοῦ
αἰωνίου πυρὸς ἐξάρπασον.

Καὶ νῦν. **Θεοτοκίον.**

Χαῖρε σεμνή, ἡ Θεὸν σαρκὶ τεκοῦσα, εἰς πάντων σωτηρίαν,
δι' ἧς γένος τῶν ἀνθρώπων, εὔρατο τὴν σωτηρίαν· διὰ Σοῦ εὐ-
ροιμεν Παράδεισον, Θεοτόκε ἀγνή εὐλογημένη.

**Ἀλληλούια, Ἀλληλούια, Ἀλληλούια, δόξα Σοι, ὁ Θεός (ἐκ
γ').**

Ὁ ἱερεὺς τὴν δέησιν ὑπὲρ τῶν Κεκοιμημένων·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, δεόμεθά
Σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (γ').

Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀνα-
στασεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων
χριστιανῶν, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ἱερέων, ἱερομο-
νάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν, μοναζουσῶν, πατέρων, προπα-
τόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγ-
γενῶν ἡμῶν, ἐκ τῶν ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων, καὶ ὑπὲρ
τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ
ἀκούσιον.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἔνθα οἱ δίκαιοι
ἀναπαύονται· τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν,
καὶ ἄφεσιν τῶν αὐτῶν ἁμαρτιῶν, παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ
Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (γ').

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον (ἅπαξ).

Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός..., καὶ τὴν ἐκφώ-
νησιν·

Ὅτι Σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν κε-
κοιμημένων δούλων Σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ πανα-
γίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλονται τὰ ἐξῆς **Καθίσματα** (τὰ μετὰ τὰ Εὐλογη-
τάρια)·

Ἦχος πλ. α΄.

Ἀνάπαυσον, Σωτὴρ ἡμῶν, μετὰ δικαίων τοὺς δούλους Σου
καὶ τούτους κατασκήνωσον ἐν ταῖς αὐλαῖς Σου, καθὼς γέγρα-
πται, παρορῶν ὡς ἀγαθὸς τὰ πλημμελήματα αὐτῶν, τὰ ἐκούσια
καὶ τὰ ἀκούσια καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ γνώσει φιλάνθρωπε.

Δόξα. Καὶ πάλιν τὸ τέλος.

Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ καὶ γνώσει φιλάνθρωπε.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας τῷ κόσμῳ, Χριστέ ὁ Θεός, υἱοὺς
φωτὸς δι’ αὐτῆς ἀναδείξας, ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ Ν΄ Ψαλμός (χῦμα).

Ν΄ Ψαλμός (50)

Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ
πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ
πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας μου

καθάρισόν με. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω, καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός. Σοὶ μόνῳ ἥμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν Σου ἐποίησα. Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις Σου, καὶ νικήσης ἐν τῷ κρίνεσθαί Σε. Ἴδου γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου. Ἴδου γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπησας· τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας Σου ἐδήλωσάς μοι. Ῥαντιεῖς με ὑσώπῳ, καὶ καθαρισθήσομαι· πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. Ἀκουτιεῖς μοι ἀγαλλιάσιν καὶ εὐφροσύνην· ἀγαλλιάσονται ὅστέα τεταπεινωμένα. Ἀποστρεψὼν τὸ πρόσωπόν Σου ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. Μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου Σου, καὶ τὸ Πνεῦμά Σου τὸ Ἅγιον μὴ ἀντανέλης ἀπ' ἐμοῦ. Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου Σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῶ στήριζόν με. Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδοὺς Σου, καὶ ἄσεβεῖς ἐπὶ Σὲ ἐπιστρέψουσι. Ῥῦσαί με ἐξ αἱμάτων, ὁ Θεός, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου· ἀγαλλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην Σου. Κύριε, τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν Σου. Ὅτι, εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἅν· ὀλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις. Θυσία τῷ Θεῷ, πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει. Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ Σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τεῖχη Ἱερουσαλήμ. Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα. Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν Σου μόσχους.

Εἶτα οἱ Κανόνες.

Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον

Κανόνες¹²⁴ λέγομεν ἐκ τοῦ Μηναίου καὶ ἐκ τῆς Παρακλητικῆς¹²⁵.

Α΄. Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχει ἓναν κανόνα, τότε λέγεται πρῶτος ὁ Κανὼν τοῦ Μηναίου¹²⁶, καὶ δεύτερος καὶ τρίτος, οἱ δύο Κανόνες τῆς Παρακλητικῆς (μὲ τὸν β΄ Κανόνα τῆς Παρακλητικῆς, ἥτοι τὸν Νεκρώσιμον Κανόνα, τελευταῖον¹²⁷). Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἔχει δύο κανόνας, τότε λέγονται πρῶτος καὶ δεύτερος, οἱ δύο Κανόνες Μηναίου, καὶ τρίτος, ὁ Νεκρώσιμος Κανὼν¹²⁷ (παραλείπεται ὁ α΄ κανὼν τῆς Παρακλητικῆς).

Β΄. Κατ' ἄλλους [ΣΤ, σ. 110], λέγεται ὁ Κανὼν τοῦ Ἁγίου τελευταῖος ὅπως εἰς τὰς καθημερινάς. Ὅμως τό ἰσχῶν τυπικὸν τῆς Ἐκκλησίας ΤΜΕ ὡς προανεφέρθη ἔχει τὸν Κανόνα τοῦ Ἁγίου πρῶτον (εἰς ἀντιστοίχους περιπτώσεις).

Σὺ δὲ ποίει ὡς βούλει (ἐκτὸς Μ. Τεσσαρακοστῆς, εἰς τὴν ὁποίαν πάντα ὁ τοῦ Μηναίου κανὼν λέγεται πρῶτος), ἡ τάξις εἰς τοὺς Κανόνας παρακάτω εἶναι γενικευμένη.

Εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον ἐκάστης ᾠδῆς λέγομεν, Δόξα, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, Καὶ νῦν. Διὰ τὰ ὑπόλοιπα τροπάρια,

¹²⁴ Ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ (τὰ Σάββατα τῆς β΄, γ΄, καὶ δ΄ ἐβδομάδος τῶν Νηστειῶν ἔχουν τετραῶδια – εἰς τὴν ζ΄, ζ΄, η΄, καὶ θ΄ ᾠδὴν, καὶ οὐχὶ τριῶδια) [γίνεται καὶ ἡ στιχολογία (ἀνάγνωσις) τῶν ἐννέα ᾠδῶν τοῦ Ψαλτηρίου (βλ. λεπτομέρειες εἰς σ. 103), καὶ] ἐπειδὴ τὸ Σάββατον τὰ τετραῶδια ἔχουν ζ΄ ᾠδὴν, ἀφ' ἧς ᾠδῆς θὰ ψαλλεῖ ὁ εἰρμὸς τοῦ τελευταίου τετραωδίου καὶ οὐχὶ τοῦ Μηναίου.

¹²⁵ Ἐκ τοῦ Τριωδίου (ἀντὶ τῆς Παρακλητικῆς) ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ, ὅποτε καὶ λέγεται ὁ τοῦ Μηναίου κανὼν μετὰ τῶν Εἰρμῶν [καὶ ὁ κανὼν τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ] μέχρι καὶ τῆς ε΄ ᾠδῆς, ἀφοῦ ἀπὸ τὴν ζ΄ ᾠδὴν ἀρχίζουν τὰ τετραῶδια τοῦ Σαββάτου.

¹²⁶ [ΤΜΕ, σσ. 335, 339], [ΗΟΠ(2007), σ. 126], [ΤΑΣ, ἀπορ., κεφ. 4δ΄.], [ΤΟΕ, σ. 105]. Πρβλ. [ΤΓΡ, σσ. 207, 208, 211], [ΤΣ, σ. 23].

¹²⁷ Οἱ Εἰρμοὶ τῶν γ΄, ζ΄, η΄, θ΄ ᾠδῶν τῶν Νεκρωσίμων Κανόνων εἰς τὴν σ. 151.

πλὴν τῶν εἰρμῶν, λέγε τοὺς προσαλλόμενους στίχους⁸⁹, εἰς σελ. 161.

Οἱ Κανόνες ψάλλονται οὕτω:

Ὠδὴ α'.

ὁ πρῶτος κανὼν με τὸν εἰρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ',
ὁ δεύτερος κανὼν ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ',
καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν ἄνευ εἰρμοῦ εἰς δ'.

Ὠδὴ γ'.

ὁ πρῶτος κανὼν με τὸν εἰρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ',
ὁ δεύτερος κανὼν ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ',
καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν ἄνευ εἰρμοῦ εἰς δ',

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς γ' ὥδῃς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνας, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («Αἵτησιν»).

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἀναγνώστης: Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης: Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁵.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης: Σοί, Κύριε.

Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης: Ἀμήν.

Καὶ ψάλλονται τὰ **Μεσώδια Καθίσματα** (μὲ Δόξα, Καὶ νῦν), ἥτοι τὰ Καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν.

Εἶτα⁹¹, ὁμοίως μὲ τὶς προαναφερθεῖσες, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ δ΄, ε΄ ᾠδαὶ τῶν κανόνων.

Ἡ ζ΄ ᾠδὴ τῶν κανόνων¹²⁸, καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς ζ΄ ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορόν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ἀναγινώσκεται τὸ **Κοντάκιον** τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου. Ἐὰν δὲν ἔχει, λέγομεν τὸ κάτωθι Νεκρώσιμον μετὰ τοῦ Οἴκου·

Κοντάκιον Νεκρώσιμον.

Ἦχος πλ. δ΄.

Μετὰ τῶν Ἁγίων ἀνάπαυσον Χριστέ, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων Σου, ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος.

Ὁ Οἶκος.

¹²⁸ Εἰς τὰ Σάββατα τῆς β΄, γ΄ καὶ δ΄ ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν, ἄρχονται τὰ τετραώδια ἀπὸ τὴν ζ΄ ᾠδὴν, ὅποτε καὶ ἡ σειρὰ εἰς τὰς ᾠδὰς (ζ΄, ζ΄, η΄, θ΄) τῶν κανόνων εἶναι: πρῶτος ὁ κανὼν τοῦ μηναίου μετὰ τῶν εἰρμῶν [καταλιμπανομένου τοῦ κανόνος τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ] καὶ εἶτα οἱ δύο κανόνες τῶν τετραωδίων. Βλ. [ΤΡ, Σάββατον β΄ ἑβδομάδος πρωί].

Αὐτὸς μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος, ὁ ποιήσας καὶ πλάσας τὸν ἄνθρωπον· οἱ βροτοὶ οὖν ἐκ γῆς διεπλάσθημεν, καὶ εἰς γῆν τὴν αὐτὴν πορευσόμεθα, καθὼς ἐκέλευσας ὁ πλάσας με, καὶ εἰπὼν μοι· Ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ· ὅπου πάντες βροτοὶ πορευσόμεθα, ἐπιτάφιον θρῆνον ποιοῦντες ὥδῃν τό, Ἀλληλούια.

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται τὸ· Συναξάριον τοῦ Μηναίου.

Σημ.. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, διότι ὁ Ἅγιος τοῦ Μηναίου δὲν εἶναι ἐορταζόμενος εἰς ἡ' (πλήρως ἐορταζόμενος ἢ ἐπισήμως ἐορταζόμενος)· λέγομεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς Εἰρμούς τῶν γ', ζ', ἡ' καὶ θ' ὥδων, εἰς τὴν οἰκείαν τῶν θέσιν, ὡς προβλέπει τὸ τυπικόν.

[Εἴτα⁹³, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ ζ', ἡ' ὥδαι⁹⁴ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ εἶρμος τῆς ἡ' ὥδῃς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος¹²⁸, μετὰ τοῦ Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορόν.

Τιμιωτέρα – Ὠδὴ Ἐνάτη

Ὠδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκ. α' 46)
Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεόν, Μήτηρ Κόρη.

Ὁ ἱερεύς·

**Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶν-
τες, μεγαλύνωμεν.**

**Κατερχόμενοι τοῦ στασιδίου στιχολογοῦμεν τὴν «Τιμιωτέ-
ραν» (Ὠδὴ θ' τῆς Θεοτόκου), εἰς τὸν ἦχον τοῦ τελευταίου ψαλ-
λέντος κανόνος⁹⁵.**

Στίχ. α'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἡγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Στίχ. β'. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. γ'. Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. δ'. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. ε'. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξάπέστειλε κενούς.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

Στίχ. ς'. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι Αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ...

[Εἶτα, ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος¹²⁸, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Εὐθὺς τὸ Ἄξιόν ἐστίν (ὁμόηχον, εἰς σύντομον μέλος).

Ἄξιόν ἐστίν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν Σε τὴν Θεοτόκον, τὴν αἰμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν· τὴν ὄντως Θεοτόκον Σε μεγαλύνομεν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι Σε αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν⁹⁶, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐξαποστειλάρια

Εἴτα ψάλλονται τὰ Ἐξαποστειλάρια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Ἐὰν δὲν ἔχει, λέγομεν [(χῶμα) τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου δίς¹²⁹, σ. 108, καὶ] τὰ κάτωθι (βλ. [ΤΜΕ, σ. 339], [ΔΕΕ(2003)]· εἰς τὸν α' ἤχον, ἐὰν βούλει, λέγε τὰ Ἐξαποστειλάρια ὡς ἔχουν εἰς τὴν Παρακλητικὴν).

Νεκρώσιμον Ἐξαποστειλάριον.

Ἦχος γ'. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

¹²⁹ Συμπληροῦντες ἐν μὲν τῷ πρώτῳ· Πρεσβεΐαις, Κύριε, τῶν Ἁγίων Σου, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ· Πρεσβεΐαις, Κύριε, τῆς Θεοτόκου [ΤΡ, Σάββατον β' ἑβδομάδος πρωί].

Ο καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων, ἐξουσιάζων ὡς Θεός, ἀνάπαυσον τοὺς Σοὺς δούλους, ἐν ταῖς σκηναῖς τῶν ἐκλεκτῶν· εἰ γὰρ καὶ ἥμαρτον Σῶτερ, ἀλλ' οὐκ ἀπέστησαν ἐκ Σοῦ.

Θεοτοκίον.¹³⁰

Ἦχος β΄. Τῶν Μαθητῶν ὁρώντων Σε.

Ἡμεῖς ἐν Σοὶ καυχώμεθα Θεοτόκε, καὶ εἰς Θεόν Σε ἔχομεν προστασίαν· ἔκτεινον τὴν χειρὰ Σου τὴν ἄμαχον, καὶ θραῦσον τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν· Σοῖς ἐξαπόστειλον δούλοις, βοήθειαν ἐξ Ἁγίου.

Καὶ εὐθὺς ψάλλονται οἱ Αἵνοι εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος (τῶν στιχηρῶν).

Αἵνοι

Ψαλμός ρμη΄. (148)

Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἄγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

[Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη... (βλ. σ. 65, μέχρι καὶ τοῦ στίχου, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ)].

¹³⁰ Ἐὰν δὲν πεῖς Θεοτοκίον [ΤΓΡ, σ. 208], [ΤΡ, Σάββατον β΄ ἐβδομάδος πρωί], πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ πεῖς τὸ φωταγωγικόν.

Ἰστῶμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν τὰ δ' Μαρτυρικὰ τοῦ ἤχου, ἐκ τῆς Παρακλητικῆς¹³¹, ἐπιγραφόμενα ἐνίοτε «Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν Μαρτυρικά» (ἐὰν εἶναι τρία δευτέρωσε τὸ πρῶτον).

Στίχ. α'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Στίχ. β'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρα.

Στίχ. γ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ.

Στίχ. δ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Δόξα, τὸ Νεκρώσιμον (ἐὰν ὑπάρχει· ἐὰν μή, Δόξα), Καὶ νῦν, τὸ Θεοτοκίον (αὐτοῦ).

Μικρὰ Δοξολογία

Ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)·

Σοὶ δόξα πρέπει, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. Ὑμνοῦμέν Σε, εὐλογοῦμέν Σε, προσκυνοῦμέν Σε, δοξολογοῦμέν Σε, εὐχαριστοῦμέν Σοι, διὰ τὴν μεγάλην Σου δόξαν. Κύριε Βασιλεῦ, ἐπουράνιε Θεέ, Πάτερ Παντοκράτορ· Κύριε Υἱὲ μονογενές, Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα. Κύριε ὁ Θεός, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Υἱὸς τοῦ Πατρός, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ

¹³¹ Τὰ ιδιόμελα ἐκ τοῦ Τριωδίου (ἀντὶ τῆς Παρακλητικῆς) ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ (ζήτηι εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου τοῦ Τριωδίου).

κόσμου. Πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρός, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ὅτι Σὺ εἶ ὁ μόνος Ἅγιος, Σὺ εἶ ὁ μόνος Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν εὐλογήσω Σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά Σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν, ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. Ἐγὼ εἶπα· Κύριε, ἐλέησόν με· ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἥμαρτόν Σοι. Κύριε, πρὸς Σε κατέφυγον· δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά Σου, ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεός μου. Ὅτι παρὰ Σοὶ πηγὴ ζωῆς· ἐν τῷ φωτί Σου ὁψόμεθα φῶς. Παράτεινον τὸ ἔλεός Σου τοῖς γινώσκουσί Σε. Καταξίωσον, Κύριε, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. Γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός Σου ἐφ' ἡμᾶς, καθάπερ ἠλπίσαμεν ἐπὶ Σέ. Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε· δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου. Εὐλογητὸς εἶ, Δέσποτα· συνέτισόν με τὰ δικαιώματά Σου. Εὐλογητὸς εἶ, Ἅγιε· φώτισόν με τοῖς δικαιώμασί Σου. Κύριε, τὸ ἔλεός Σου εἰς τὸν αἰῶνα· τὰ ἔργα τῶν χειρῶν Σου μὴ παρίδης. Σοὶ πρέπει αἶνος, Σοὶ πρέπει ὕμνος, Σοὶ δόξα πρέπει, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν Δέησιν, ἥτοι τὰ «Πληρωτικά»·

Πληρώσωμεν τὴν ἐωθινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ Σῇ χάριτι.

Ὁ ἀναγνώστης· Κύριε ἐλέησον ἡ Ἀμήν⁷⁵.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογία τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Παράσχου Κύριε.

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (**Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς**), μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρμῶν, καὶ φιланθρωπίας ὑπάρχεις, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ ἀναγνώστης· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ ἀναγνώστης· Σοί, Κύριε.

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν

Καὶ ψάλλονται (ἐκ τῆς Παρακλητικῆς¹³², κείμενα εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου) τὰ νεκρώσιμα προσόμοια, ἐπιγραφόμενα καὶ ὡς Ἀπόστιχα τοῦ κυροῦ Θεοφάνους, μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν·

Τὸ πρῶτον ἄνευ στίχου. Διὰ τὰ ἐπόμενα·

Στίχ. β΄. Μακάριοι οὓς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

Στίχ. γ΄. Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται.

Στίχ. δ΄. Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ Θεοτοκίον αὐτῶν.

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι – Τρισάγιον

Εἶτα, ὁ ἱερεὺς· Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι... (σ. 71).

Ὁ ἀναγνώστης, τὸ Τρισάγιον, (σ. 71).

Ὁ ἱερεὺς· Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία...

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπολυτίκια

Ἦχος β΄.

Ἀπόστολοι, μάρτυρες καὶ προφῆται, ἱεράρχαι, ὅσιοι καὶ δίκαιοι, οἱ καλῶς τὸν ἀγῶνα τελέσαντες καὶ τὴν πίστιν τηρήσαντες, παρρησίαν ἔχοντες πρὸς τὸν Σωτῆρα, ὑπὲρ ἡμῶν Αὐτὸν ὡς ἀγαθὸν ἱκετεύσατε σωθῆναι, δεόμεθα τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

¹³² Ἐν τῇ Μ. Τεσσαρακοστῇ, ζῆτει εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου τοῦ Τριωδίου (ἀντὶ τῆς Παρακλητικῆς), ὡς κεῖνται.

(Δόξα. **Νεκρώσιμον.**

Μνήσθητι, Κύριε, ὡς ἀγαθὸς τῶν δούλων Σου καὶ ὅσα ἐν βίῳ ἥμαρτον συγχώρησον· οὐδεὶς γὰρ ἀναμάρτητος, εἰ μὴ Σὺ ὁ δυνάμενος καὶ τοῖς μεταστᾶσι δοῦναι τὴν ἀνάπαυσιν.

Καὶ νῦν. **Θεοτοκίον.**

Μήτηρ Ἀγία ἡ τοῦ ἀφράστου Φωτός, ἀγγελικοῖς Σε ὕμνοις τιμῶντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.)¹³³

Καὶ ἄρχεται ἡ **Θεία Λειτουργία**¹⁰⁴.

Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας

[Τὰ **Τυπικὰ καὶ οἱ Μακαρισμοί**¹⁰⁵, ἥ], τὰ συνήθη **Ἀντίφωνα**¹³⁴.

Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν..., Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἀγίοις θαυμαστός,... .

Μετὰ τὴν εἴσοδον· τὰ ἀπολυτίκια (τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος) «Ἀπόστολοι, μάρτυρες» καὶ «Μνήσθητι Κύριε», [τοῦ Ἀγίου τοῦ Μηναίου¹³⁵,] καὶ τοῦ Ἀγίου τοῦ Ναοῦ.

Κοντάκια· Μετὰ τῶν Ἀγίων¹³⁶, καὶ τό, Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως (σ. 146).

Τρισάγιον, Προκείμενον τῆς ἡμέρας. **Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον**· τῆς ἡμέρας¹³⁷.

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Ἄξιόν ἐστιν.

¹³³ [ΤΜΕ, σσ. 48, 339], ἀλλὰ καλὸν εἶναι νὰ ψαλλοῦν, ὡς εἰς [ΔΕΕ(2003), σ. νγ'].

¹³⁴ βλ. σ. 72.

¹³⁵ Κατ' οἰκονομίαν καὶ εἰ βούλει, λέγε μόνον ἐνταῦθα τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου τοῦ Μηναίου, πρὸ αὐτοῦ τοῦ Ναοῦ.

¹³⁶ Σύμφωνα με τὸ [ΤΓΡ, σ. 209], πρὸ τοῦ πρώτου Κοντακίου λέγεται Δόξα, καὶ Καὶ νῦν, πρὸ τοῦ δευτέρου.

¹³⁷ [καὶ νεκρώσιμον· διὰ τὸν Ἀπόστολον· «Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν», διὰ δὲ τὸ Εὐαγγέλιον· «Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας»], [ΤΓΡ, σ. 209].

Κοινωνικόν· τῆς ἡμέρας· Μακάριοι, οὓς ἐξελέξω.

Μετὰ τὸ Σῶσον ὁ Θεός· Εἶδομεν τὸ Φῶς.

Ἐὰν δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία, βλ. σ. 75.

Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος

«Οὐκ ἔστιν ἐξ ἐτέρας συνάξεως ἢ συνόδου τοσοῦτον κέρδος λαβόντας ἀπελθεῖν, ὅσον ἀπὸ τῆς ἐνταῦθα [ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ] διατριβῆς»

Χρυσοστομικὸν Ταμεῖον, Βενεδίκτου Ἱερομ. Ἀγιορείτου, σ. 405

π. Εὐμένιος Σαριδάκης

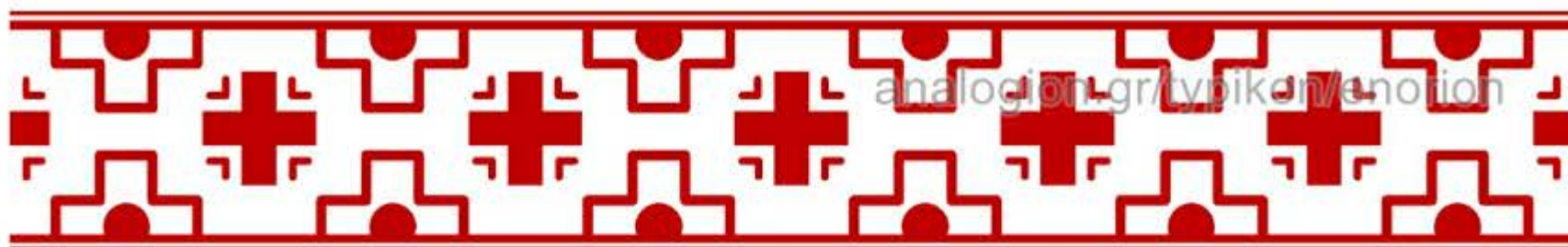
«Ὁ π. Εὐμένιος ἦτο εἰς τὸ ἔπακρον φιλακόλουθος, ὅσο ἐλάχιστοι μοναχοὶ ἢ ἱερεῖς. Μοῦ ἀρέσουν τὰ ἱερὰ γράμματα, ἔλεγε, μοῦ ἀρέσουν νὰ τὰ βλέπω, νὰ τὰ διαβάζω καὶ νὰ τὰ ἀκούω, μοῦ ἀρέσουν πολύ. Εἶχε ἓναν ἀπέραντο σεβασμὸ στὰ Λειτουργικὰ βιβλία. Ὅλα γιὰ τὸν Παππούλη ἦταν ἱερὰ καὶ ἅγια γράμματα, φωτιστικά. Ἀτέρμονες Ἀκολουθίες εἶχε τὸ καθημερινὸ πρόγραμμα. Ὅχι μόνο δὲν παραλείπαμε τίποτε ἀπὸ τὴν εἰκοσιτετράωρη λατρευτικὴ Τάξι τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλὰ προσθέταμε καὶ ἄλλα, δηλαδὴ Παρακλήσεις, Χαιρετισμοὺς καὶ ὅ,τι ἄλλο σκεπτόταν ἐκείνη τὴν στιγμή ἢ εὐαίσθητη ψυχὴ τοῦ Παππούλη μας. [...]

π. Εὐμένιος, Σίμωνος Μοναχοῦ, ἔκδ. ς', σ. 86

Κανὼν Ε' τῆς ἐν Γάγγρα Τοπικῆς Συνόδου

(ἐπικυρωθεὶς ἀπὸ τὰς Δ', ΣΤ' καὶ Ζ' Οἰκουμενικὰς Συνόδους)

«Εἴ τις διδάσκει τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ εὐκαταφρόνητον εἶναι, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ συνάξεις, ἀνάθεμα ἔστω»

Καθημερινή Μ. Τεσσαρακοστῆς (ἐκτὸς Σαββάτου)

Ἀλληλούια

Ἀντὶ τοῦ Θεοῦ Κύριος, ψάλλεται τὸ Ἀλληλούια εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος, μετὰ τῶν στίχων ὡς ἑξῆς·

Ἦχος τῆς ἐβδομάδος.

Στίχ. α'. Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς Σέ, ὁ Θεός, διότι φῶς τὰ προστάγματά Σου ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Στίχ. β'. Δικαιοσύνην μάθετε, οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Στίχ. γ'. Ζῆλος λήψεται λαὸν ἀπαίδευτον, καὶ νῦν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδεται.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Στίχ. δ'. Πρόσθες αὐτοῖς κακά, Κύριε, πρόσθες αὐτοῖς κακὰ τοῖς ἐνδόξοις τῆς γῆς.

Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Τριαδικοὶ Ὕμνοι

Ἀντὶ ἀπολυτικίων Ἀγίων, ψάλλονται οἱ Τριαδικοὶ ὕμνοι τοῦ ἦχου¹³⁸ τῆς ἐβδομάδος, ὡς τὸ τυπικὸν προβλέπει:

¹³⁸ Περιέχονται καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου τοῦ Τριωδίου.

Ὁ α΄ ὕμνος συμπληροῦται διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ἦτοι·

Τῇ Δευτέρᾳ· Προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων σῶσον ἡμᾶς.

Τῇ Τρίτῃ· Πρεσβείαις τοῦ Προδρόμου σῶσον ἡμᾶς.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ· Δυνάμει τοῦ Σταυροῦ Σου σῶσον ἡμᾶς.

Τῇ Πέμπτῃ· Πρεσβείαις τῶν Ἀποστόλων σῶσον ἡμᾶς.

Εἰς τὸν β΄ ὕμνον (εἰς τὸ Δόξα), ποιοῦμεν μνείαν τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ¹³⁹, ὡς ἐξῆς·

Πρεσβείαις τοῦ Ἁγίου (ἢ τῆς Ἀγίας) σῶσον ἡμᾶς.

Ἦχος α΄.

Σωματικαῖς μορφώσεσι, τῶν ἀσωμάτων Δυνάμεων, πρὸς νοερὰν καὶ ἄϋλον ἀναγόμενοι ἔννοιαν, καὶ τρισαγίῳ μελωδήματι, τρισυποστάτου Θεότητος, ἐκδεχόμενοι ἔλλαμψιν, Χερουβικῶς βοήσωμεν τῷ μόνῳ Θεῷ· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Μετὰ πασῶν τῶν οὐρανίων Δυνάμεων, Χερουβικῶς Τῷ ἐν ὑψίστοις βοήσωμεν, τὸν τρισάγιον ἀναπέμποντες αἶνον· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Ἐξεγερθέντες τοῦ ὕπνου, προσπίπτομέν Σοι Ἀγαθέ, καὶ τῶν Ἀγγέλων τὸν ὕμνον βοῶμέν Σοι Δυνατέ· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

¹³⁹ Ἄν ὁ Ναὸς τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι Δεσποτικῆς ἢ Θεομητορικῆς Ἑορτῆς, ἡ συμπλήρωσις γίνεται ὡς καὶ εἰς τὸν α΄ ὕμνον, πλὴν τῆς Πέμπτης ὅπου ποιοῦμεν μνείαν τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Ύμνος β'.

Τὰς ἄνω Δυνάμεις μιμούμενοι οἱ ἐπὶ γῆς, ἐπινίκιον ὕμνον προσφέρομέν Σοι Ἀγαθέ· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Ἄκτιστε φύσις, ἡ τῶν ὅλων Δημιουργός, τὰ χεῖλη ἡμῶν ἄνοιξον, ὅπως ἀναγγέλλωμεν τὴν αἴνεσίν Σου βοῶντες· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Τῆς κλίνης καὶ τοῦ ὕπνου ἐξεγείρας με Κύριε, τὸν νοῦν μου φώτισον καὶ τὴν καρδίαν μου, καὶ τὰ χεῖλη μου ἄνοιξον, εἰς τὸ ὑμνεῖν Σε, Ἀγία Τριάς· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Ύμνος γ'.

Τριάς ὁμοούσιε καὶ ἀδιαίρετε, Μονὰς τρισυπόστατε καὶ συναΐδιε, Σοὶ ὡς Θεῷ, τῶν Ἀγγέλων τὸν ὕμνον βοῶμεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Πατέρα ἄναρχον, Υἱὸν συνάναρχον, Πνεῦμα συναΐδιον, Θεότητα μίαν, Χερουβικῶς δοξολογεῖν, τολμῶντες λέγομεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Ἀθρόον ὁ Κριτὴς ἐπελεύσεται, καὶ ἐκάστου αἱ πράξεις γυμνωθήσονται· ἀλλὰ φόβῳ κράζωμεν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Ύμνος δ'.

Τῶν νοερῶν Σου λειτουργῶν, προσφέρειν οἱ θνητοὶ τὸν ὕμνον, τολμῶντες λέγομεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Ως αἱ τάξεις νῦν τῶν Ἀγγέλων ἐν Οὐρανῷ, καὶ στάσεις φόβῳ ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπινίκιον ὕμνον προσφέρονέν Σοι Ἀγαθέ· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Τὸν ἀναρχόν Σου Πατέρα, καὶ Σὲ Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ τὸ πανάγιόν Σου Πνεῦμα, Χερουβικῶς δοξολογεῖν, τολμῶντες λέγομεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἦχος πλ. α΄.

Υμνωδίας ὁ καιρὸς, καὶ δεήσεως ὥρα, ἐκτενῶς βοήσωμεν τῷ μόνῳ Θεῷ· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Εἰκονίζειν τολμῶντες τὰ νοερά Σου στρατεύματα, Τριάς ἀναρχε, στόμασιν ἀναξίοις βοῶμεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Ο ἐν μήτρᾳ Παρθενικῇ χωρηθεὶς, καὶ τῶν κόλπων τοῦ Πατρὸς μὴ χωρισθεὶς, σὺν Ἀγγέλοις καὶ ἡμᾶς Χριστὲ ὁ Θεός, πρόσδεξαι βοῶντάς Σοι· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἦχος πλ. β΄.

Παριστάμενα φόβῳ τὰ Χερουβεὶμ, ἐξιστάμενα τρόμῳ τὰ Σεραφίμ, τὸν τρισάγιον ὕμνον, προσφέρει ἀσιγήτῳ φωνῇ· μεθ' ὧν καὶ ἡμεῖς βοῶμεν οἱ ἁμαρτωλοί· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Ἀσωμάτοις στόμασιν, ἀσιγήτοις δοξολογίαις τὰ Ἐξαπτέρυγα ᾄδουσί Σοι, τὸν τρισάγιον ὕμνον ὁ Θεὸς ἡμῶν· καὶ ἡμεῖς οἱ ἐπὶ γῆς, ἀναξίοις χεῖλεσιν, αἶνόν Σοι ἀναπέμπομεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Τριαδικῆς Μονάδος Θεότητα, ἀσυγχύτῳ ἐνώσει δοξάσωμεν, καὶ τῶν Ἀγγέλων τὸν ὕμνον βοήσωμεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἦχος βαρύς.

Ο ὑψίστῳ δυνάμει, Χερουβικῶς ἀνυμνούμενος, καὶ θεϊκῇ τῇ δόξῃ, Ἀγγελικῶς προσκυνούμενος, πρόσδεξαι καὶ ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλούς, ἀναξίως τολμῶντας κραυγάζειν Σοι· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Ως ὕπνον τὸν ὄκνον ἀποθεμένη ψυχῇ, διόρθωσιν πρὸς ἔγερσιν δεῖξον τῷ Κριτῇ, καὶ ἐν φόβῳ βόησον· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Τῇ ἀπροσίτῳ Θεότητι, τῇ ἐν Μονάδι Τριάδι, τῶν Σεραφεὶμ τὸν τρισάγιον ἀναπέμποντες αἶνον, μετὰ φόβου βοήσωμεν· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Ἦχος πλ. δ'.

Εἰς Οὐρανὸν τὰς καρδίας ἔχοντες, Ἀγγελικὴν μιμησώμεθα τάξιν· καὶ ἐν φόβῳ Τῷ ἀδεκάστῳ προσπέσωμεν, ἐπινίκιον ἀνακράζοντες αἶνον· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Δόξα.

Ὁρᾶν Σε μὴ τολμῶντα τὰ Χερουβεὶμ, ἱπτάμενα κραυγάζει ἀλαλαγμῶ, τὸ ἔνθεον μέλος, τῆς τρισαγίας φωνῆς· μεθ' ὧν καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ βοῶμέν Σοι· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Καὶ νῦν.

Κατακαμπτόμενοι τῷ πλήθει τῶν πταισμάτων ἡμῶν, καὶ μὴ τολμῶντες ἀτενίσαι τῷ ὕψει Σου, τὴν ψυχὴν σὺν τῷ σώματι κλίναντες, μετὰ Ἀγγέλων τὸν ὕμνον βοῶμέν Σοι· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.

Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)

[Ἡ α΄ Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^{(σ. 157), 83}]

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («**Αἵτησιν**»)¹⁴⁰, καὶ τὴν ἐκφώνησιν· **Ὅτι Σὸν τὸ κράτος, ...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν τὰ εἰς τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος γ' **Καθίσματα**, τὰ μετὰ τὴν α΄ Στιχολογίαν, **εὐρισκόμενα εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου τοῦ Τριωδίου¹⁴¹.**

[Ἡ β΄ Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^{(σ. 157), 83}, καὶ «Αἵτησις» με ἐκφώνησιν· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος...]

Καὶ ψάλλομεν τὰ Καθίσματα τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου, τὰ μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν (**εὐρισκόμενα εἰς τὸ Τριώδιον, εἰς τὴν σημερινὴν ἡμέραν**).

¹⁴⁰ [TME, σ. 326].

¹⁴¹ Τὰ Καθίσματα τῆς α΄ Στιχολογίας, εὐρίσκονται εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου τοῦ Τριωδίου, ἐπειδὴ ἀλλάζουν ἀναλόγως τὴν ἡμέρα καὶ τὸν ἦχον τῆς ἐβδομάδος.

[Ἡ γ' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^{(σ. 157), 83}, καὶ «Αἵτησις» μὲ ἐκφώνησιν· Ὅτι ἡύλογηταί Σου τὸ ὄνομα...]

Καὶ ψάλλομεν τὰ Καθίσματα τῆς ἡμέρας τοῦ Τριωδίου, τὰ μετὰ τὴν γ' Στιχολογίαν (εὕρισκόμενα εἰς τὸ Τριώδιον, εἰς τὴν σημερινὴν ἡμέραν).

Ν' Ψαλμός (50)

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ **Ν' Ψαλμός (χῦμα)**, σ. 58. Εἶτα·
 Ὁ ἱερεύς· **Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν Σου...**¹⁴²
 Οἱ χοροί· Κύριε ἐλέησον (ιβ'), τετράκις ἀνὰ γ'.
 Ὁ ἱερεύς· **Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς...**
 Ὁ χορός· Ἀμήν.

Στιχολογία τῶν θ' Ὠδῶν – Κανόνες – Συναξάριον

Ἡ διάταξις τῶν Ὠδῶν καὶ Κανόνων, α'-ζ' ᾠδαί·

εἰς τὴν σημερινὴν ἡμέραν (βλέπε εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Τριωδίου), διὰ κάθε ᾠδὴν ἀπὸ τὴν α' ἕως καὶ τὴν ζ' ᾠδὴν μὲ τὴν σειράν:

– εἰς τὰς ᾠδὰς ποὺ ἔχουν τριώδια, ἥτοι, τῇ ἡμέρᾳ Δευτέρα ἢ α' ᾠδή, τῇ Τρίτῃ ἢ β', τῇ Τετάρτῃ ἢ γ', τῇ Πέμπτῃ ἢ δ', καὶ τῇ Παρασκευῇ ἢ ε' ᾠδή, ἀναγινώσκεται (ἢ στιχολογεῖται) ἡ ὁμώνυμος Ὠδὴ τοῦ Ψαλτηρίου ὁλόκληρος (βλ. σ. 163), καὶ ψάλλεται (ἢ ἀναγινώσκεται)¹⁴³ ἡ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Μη-

¹⁴² [ΤΜΕ, σ. 326], [ΤΑΣ(2012), σ. 282]. Τὸ [ΣΥΛ, σ. 120], πηγαίνει ἀπευθείας εἰς τὴν Στιχολογίαν τῶν Ὠδῶν.

¹⁴³ Σημείωσε ὅτι εἴθισται νὰ προηγεῖται ἡ μαζικὴ ἀνάγνωσις ὅλων τῶν Ὠδῶν τοῦ Ψαλτηρίου [ΜΤΕ, σ. 84], καὶ νὰ ἔπονται κανονικὰ αἱ ᾠδαὶ τῶν Κανόνων / Τριωδίων, ὡς ἐν ταῖς ἐκτὸς Τριωδίου καθημερινάς, βλ. σ. 59, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων ὁ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν εἰρμός, αἵτησις, μεσώδια καθίσματα, κτλ..

ναίου¹⁴⁴ μετὰ τοῦ εἰρμοῦ (εἰς δ΄), καὶ τέλος τὰ δύο τριώδια¹⁴⁵ (κανόνες) τῆς αὐτῆς ᾠδῆς, ἄνευ εἰρμῶν (εἰς δ΄ καὶ δ΄), καὶ εἰς τὸ τέλος ψάλλεται ὡς καταβασία ὁ εἰρμὸς τοῦ τελευταίου τριωδίου.

– εἰς τὰς λοιπὰς ᾠδὰς ποὺ δὲν ἔχουν τριώδια, δὲν ἀναγινώσκεται (στιχολογεῖται) ὅλη ἡ ὁμώνυμος Ὠδὴ τοῦ Ψαλτηρίου, ἀλλὰ ἀναγινώσκονται μόνον ἡ ἐπικεφαλὴς της (βλ. εἰς τὸ Μ. Ὠρολόγιον), καὶ οἱ δύο τελευταῖοι αὐτῆς στίχοι¹⁴⁶ μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, καὶ ψάλλεται μόνη ἡ ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ εἰρμοῦ εἰς δ΄.

Μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς γ΄ ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος (τελευταῖος κανὼν εἰς τὴν γ΄ ᾠδὴν τῇ Τετάρτῃ εἶναι ὁ τελευταῖος τοῦ Τριωδίου, ἐνῶ τὶς ἄλλες ἡμέρες εἶναι τοῦ Μηναίου), ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλονται τὰ Μεσώδια Καθίσματα, ἥτοι τὰ Καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τὴν γ΄ ᾠδὴν⁹⁰.

Μετὰ τὴν ς΄ ᾠδὴν, ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς ς΄ ᾠδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορόν.

Ὅμως νομίζουμε ὅτι ἡ τάξις ποὺ ἐκθέτουμε, καίτοι εἶναι ἰσοδύναμη χρονικά μὲ τὴν συνηθισμένην, εἶναι τυπικῶς σωστότερη (βλ. λεπτομέρειες ἐὰν βούλει, εἰς [ΤΓΡ, σσ. 84, 87], [ΤΑΣ (2012), σ. 282]), καὶ διὰ τῆς ἐναλλαγῆς ἀναγνώσεως/ψαλμωδίας συμβάλλει εἰς τὴν περαιτέρω προσοχὴν τῆς ἀκολουθίας. Σὺ δὲ ποίει ὡς βούλει.

¹⁴⁴ Οἱ κανόνες ψάλλονται ἢ ἀναγινώσκονται ἄνευ προϋμνίου ἢ στίχου τινός, ἐὰν ἀνεγνώσθῃ (καὶ δὲν στιχολογήθηκε) ἡ Ὠδὴ τοῦ Ψαλτηρίου.

¹⁴⁵ Τὸ τροπάριον(α) τοῦ β΄ τριωδίου, μετὰ τὸ Καὶ νῦν, καὶ πρὸ τοῦ Εἰρμοῦ, μετὰ στίχου, Δόξα Σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

¹⁴⁶ Περισσότερες λεπτομέρειες εἰς [ΤΓΡ, σ. 87 παρ. (δ)].

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώ-
νησιν· Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, ...

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ἀναγινώσκεται ἀντὶ Κοντακίου τὸ **Μαρτυρικὸν** τοῦ
ἤχου (βλέπε ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριωδίου, μετὰ τὰ Καθίσματα· τὸ
δὲ Κοντάκιον τοῦ Μηναίου ἐὰν ἔχει καταλιμπάνεται, [ΤΓΡ, σ.
756]).

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται τὸ **Συναξάριον τοῦ Μηναίου**.

*Σημ.. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, διότι ὁ Ἅγιος τοῦ Μηναίου
δὲν εἶναι ἐορταζόμενος εἰς ἡ' (πλήρως ἐορταζόμενος ἢ ἐπισήμως
ἐορταζόμενος)· λέγομεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς Εἰρμούς τῶν γ', ζ', ἡ'
καὶ θ' ᾠδῶν, εἰς τὴν οἰκείαν τῶν θέσιν, ὡς προβλέπει τὸ τυπικόν.*

Ἐν συνεχείᾳ, ἡ ζ' Ὠδὴ¹⁴⁷, ὡς ἐξῆς·

– δὲν ἀναγινώσκεται (στιχολογεῖται) ὅλη ἡ ζ' Ὠδὴ τοῦ
Ψαλτηρίου, ἀλλὰ ἀναγινώσκεται μόνον ἡ ἐπικεφαλὴς της, «Τῶν
Πατέρων καὶ ἡμῶν Θεὸς εὐλογητὸς εἶ» (βλ. εἰς τὸ Μ. Ὠρο-
λόγιον), καὶ οἱ δύο τελευταῖοι αὐτῆς στίχοι μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ
νῦν, [καὶ ψάλλεται μόνη ἡ ζ' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου μετὰ
τοῦ εἰρμοῦ (εἰς δ')].

Εὐθύς ἡ ἡ' Ὠδὴ¹⁴⁷, ὡς ἐξῆς·

– ἀναγινώσκεται (ἢ στιχολογεῖται) ἡ ἡ' Ὠδὴ τοῦ Ψαλτη-
ρίου ὁλόκληρος, [καὶ μετὰ ψάλλεται ἡ ἡ' ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ
Μηναίου μετὰ τοῦ εἰρμοῦ (εἰς δ'), καὶ τέλος ἡ ἡ' ᾠδὴ τῶν δύο

¹⁴⁷ Ἐὰν βούλει ἀναγνῶσαι τὰς Ὠδὰς τοῦ Ψαλτηρίου μαζικῶς εἰς τὴν ἀρχὴν
πρὸ τῶν Κανόνων, ποίει οὕτως (βλ. καὶ ὑποσ. 143), καὶ μὴ τὰς ἀναγινώσκεις
ἐνθάδε.

τριωδίων¹⁴⁸ (κανόνων) ἄνευ εἰρμῶν (εἰς δ΄ καὶ δ΄),] καὶ εἰς τὸ τέλος,

ψάλλεται ὡς καταβασία ὁ εἰρμὸς τῆς η΄ ᾠδῆς τοῦ τελευταίου τριωδίου, μετὰ τοῦ Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορόν.

Τιμιωτέρα – Ὤδὴ Ἐνάτη

Ὤδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκ. α΄ 46)
Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεόν, Μήτηρ Κόρη.

Ὁ ἱερεὺς·

**Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶν-
τες, μεγαλύνωμεν.**

Κατερχόμενοι τοῦ στασιδίου στιχολογοῦμεν τὴν «Τιμιωτέραν» (Ὤδὴ θ΄ τῆς Θεοτόκου) εἰς στίχους ς΄ ὡς εἴθισται, εἰς τὸν ἥχον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος⁹⁵ (ψάλλοντας τὴν Τιμιωτέραν μετὰ ἀπὸ κάθε στίχον).

Στίχ. α΄. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Στίχ. β΄. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

¹⁴⁸ Πρὸ τοῦ Τριαδικοῦ, ἀντὶ Δόξα, λέγομεν τὸ «Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον».

Στίχ. γ'. Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Στίχ. δ'. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν.

Στίχ. ε'. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξάπέστειλε κενούς.

Στίχ. ς'. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι Αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Ἐν συνεχείᾳ, ἀναγινώσκεται (ἢ στιχολογεῖται) ἡ θ' Ὠδὴ¹⁴⁷ τοῦ Ψαλτηρίου (Προσευχὴ Ζαχαρίου), [καὶ μετὰ ψάλλεται ἡ θ' ὦδὴ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ εἱρμοῦ (εἰς δ'), καὶ τέλος ἡ θ' ὦδὴ τῶν δύο τριωδίων (κανόνων) ἄνευ εἱρμῶν (εἰς δ' καὶ δ'),] καὶ εἰς τὸ τέλος,

ψάλλεται ὡς καταβασία ὁ εἱρμὸς τῆς θ' ὦδῆς τοῦ τελευταίου τριωδίου, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Εὐθὺς τὸ Ἄξιόν ἐστιν (ὁμόηχον, εἰς σύντομον μέλος)¹⁴⁹.

Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζεις Σε τὴν Θεοτόκον, τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν· τὴν ὄντως Θεοτόκον Σε μεγαλύνομεν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· Ὅτι Σε αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις...

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

¹⁴⁹ βλ. [ΤΜΕ, σ. 328].

Φωταγωγικόν

Εἶτα ψάλλομεν τὸ **Φωταγωγικόν** τοῦ ἤχου τῆς ἐβδομάδος (τρὶς), ἀντὶ ἐξαποστειλαρίων, συμπληρούμενον, ὡς καὶ οἱ τριαδικοί ὕμνοι, ἦτοι·

Τό α΄, διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος·

Τῇ Δευτέρᾳ· Προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων.

Τῇ Τρίτῃ· Πρεσβείαις τοῦ Προδρόμου.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ· Δυνάμει τοῦ Σταυροῦ Σου.

Τῇ Πέμπτῃ· Πρεσβείαις τῶν Ἀποστόλων.

Τό β΄, διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ¹³⁹.

Πρεσβείαις τοῦ Ἁγίου (ἢ τῆς Ἀγίας).

Καὶ τό γ΄, διὰ τῆς Παναγίας·

Πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου.

Εἰς τὸν πλ. β΄ καὶ βαρὺν ἤχον προσθέτομεν καὶ τὸ Κύριε, ὡς φαίνεται.

Ἦχος α΄.

Ο τὸ φῶς ἀνατέλλων Κύριε, τὴν ψυχὴν μου καθάρισον ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας, (**προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων**), καὶ σῶσόν με.

Ἦχος β΄.

Τὸ φῶς Σου τὸ αἶδιον ἐξαπόστειλον Κύριε, καὶ φώτισον τὰ ὄμματα τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας μου, (**προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων**), καὶ σῶσόν με.

Ἦχος γ΄.

Εξαπόστειλον τὸ φῶς Σου, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ φώτισον τὴν καρδίαν μου, (**προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων**), καὶ σῶσόν με.

Ἦχος δ΄.

Ο τὸ φῶς ἀνατέλλων τῷ κόσμῳ Σου, τὴν ἐν σκότει ψυχὴν μου ὑπάρχουσαν, ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καθάρισον, (**προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων**), καὶ σῶσόν με.

Ἦχος πλ. α΄.

Φωτοδότα Κύριε, ἐξαπόστειλον τὸ φῶς Σου, καὶ φώτισον τὴν καρδίαν μου, **(προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων)**, καὶ σῶσόν με.

Ἦχος πλ β΄.

(Προστασίαις Κύριε **τῶν Ἀσωμάτων)**, κατάπεμψον ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, τὸ φῶς Σου τὸ αἶδιον.

Ἦχος βαρύς.

(Προστασίαις Κύριε **τῶν Ἀσωμάτων)**, φῶς κατάπεμψον ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, διὰ τὸ μέγα Σου ἔλεος.

Ἦχος πλ. δ΄.

Φῶς ὑπάρχων Χριστέ, φώτισόν με ἐν Σοί, **(προστασίαις τῶν Ἀσωμάτων)**, καὶ σῶσόν με.

Αἶνοι (ἄνευ στιχηρῶν)

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκονται (χῦμα) οἱ Αἶνοι¹⁵⁰, ἄνευ στιχηρῶν, (βλ. σ. 65).

Εἶτα, Δόξα. Καὶ νῦν, καὶ εὐθὺς ἡ μικρὰ Δοξολογία.

Μικρὰ Δοξολογία

Ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)·

¹⁵⁰ βλ. [ΜΤΕ, σ. 118]. Ἐπίσης, τὰ [ΔΕΕ (2016), σ. 138], [ΣΤ, σ. 605], καὶ [ΜΤ (2016), σ. 160] ἔχουν Αἶνους (τὰ δύο πρῶτα ἐντὸς ἀγκυλῶν), ὅπως καὶ τὸ [ΤΑΣ (2012), σ. 283]. Τό ΤΜΕ δὲν ἔχει Αἶνους [ΤΜΕ, σ. 328], ἐπίσης καὶ τὰ [ΤΓΡ, σ. 756], [ΤΔΠ (2016), σ. 132]. Ὅμως πῶς θὰ ποῦμε ἀπόστιχα Αἰνῶν, χωρὶς Αἶνους;

Σοὶ δόξα πρέπει, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη... (χῦμα, βλ. σ. 67).

Ὁ ἱερεὺς τὴν Δέησιν, ἤτοι τὰ «Πληρωτικά» (βλ. σ. 68), καὶ τὴν ἐκφώνησιν·

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν

Καὶ ψάλλονται (ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ Τριωδίου) τὸ ἰδιόμελον (δίς), καὶ τὸ μαρτυρικόν, μετὰ τῶν στίχων τῶν καθημερινῶν (σ. 70)·

Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ Θεοτοκίον ἢ Σταυροθεοτοκίον αὐτῶν.

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι – Τρισάγιον

Εἶτα, ὁ ἱερεὺς· Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί Σου, Ὑψιστε· τοῦ ἀναγγέλειν τὸ πρῶτὸ τὸ ἔλεός Σου καὶ τὴν ἀλήθειάν Σου κατὰ νύκτα.

Ὁ ἀναγνώστης, τὸ Τρισάγιον, (σ. 71).

Ὁ ἱερεὺς· Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία...

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπολυτίκιον

Καὶ τὸ παρὸν ἀπολυτίκιον, ᾠαξ·

Ἦχος πλ β΄.

Εν τῷ ναῷ ἐστῶτες τῆς δόξης Σου, ἐν οὐρανῷ ἐστάναι νομίζομεν· Θεοτόκε, πύλη ἐπουράνιε, ἄνοιξον ἡμῖν, τὴν θύραν τοῦ ἐλέους Σου.

Εἶτα·

Κύριε ἐλέησον (μ΄). Δόξα, Καὶ νῦν. **Τὴν Τιμιωτέραν.** Ἐν ὀνόματι Κυρίου, εὐλόγησον, πάτερ.

Ὁ ἱερεύς·

Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ὁ ἱερεύς·

Επουράνιε Βασιλεῦ, τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν στερέωσον· τὴν πίστιν στήριξον· τὰ ἔθνη πράϋνον· τὸν κόσμον εἰρήνευσον· τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν πόλιν (**ἢ τὴν ἁγίαν μονὴν**) ταύτην καλῶς διαφύλαξον· τοὺς προαπελθόντας πατέρας καὶ ἀδελφοὺς ἡμῶν ἐν σκηναῖς Δικαίων τάξον· καὶ ἡμᾶς ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐξομολογήσει παράλαβε, ὡς Ἀγαθὸς καὶ Φιλάνθρωπος.

Καὶ ποιῶμεν τρεῖς μεγάλας μετανοίας, λέγοντες ἐν ἐκάστη ἓνα στίχον τῆς εὐχῆς τοῦ Ἁγίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου (μυστικῶς).

Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου, πνεῦμα ἀργίας, περιεργίας, φιλαρχίας καὶ ἀργολογίας μή μοι δῷς.

Πνεῦμα δὲ σωφροσύνης, ταπεινοφροσύνης, ὑπομονῆς καὶ ἀγάπης χάρισαί μοι τῷ Σῷ δούλῳ.

Ναί, Κύριε Βασιλεῦ, δώρησαί μοι τοῦ ὄρᾱν τὰ ἐμὰ πταίσματα, καὶ μὴ κατακρίνειν τὸν ἀδελφόν μου· ὅτι εὐλογητὸς εἶ, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μετὰ δὲ ταύτας, ἑτέρας μικρὰς ιβ΄ (δώδεκα), λέγοντες ἐν ἑκάστη τό· Ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με, εἴτ' αὖθις μετάνοιαν μεγάλην μίαν, λέγοντες πάλιν τὸν τελευταῖον Στίχον τῆς ἀνωτέρω Εὐχῆς.

Καὶ ἀναστάντες ἀρχόμεθα τῶν Ὁρῶν.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν (γ'), καὶ λέγομεν τήν Α΄ Ὁραν, καὶ τὰς λοιπὰς, ὡς διατέτακται [ΜΤΕ, σ. 126].

Ἅγιος Πορφύριος ὁ Καυσοκαλυβίτης

«Ὅταν ψάλλεις, μοῦ λέει [*ὁ Ἅγιος Πορφύριος*], νὰ ψάλλεις ταπεινά, χωρὶς μορφασμούς, ἄτακτες κινήσεις τῶν χειρῶν σου καὶ πηδῆματα στὸ ψαλτήρι. Νὰ κοιτάζεις πάντοτε στὸ ἀναλόγιο καὶ ὄχι συζητήσεις μεταξύ σας. Καὶ νὰ ζεῖς αὐτὰ ποὺ ψάλλεις γιατί ἔτσι μεταδίδονται καὶ στὸ ἐκκλησιασμα».

[Ἀναμνήσεις ἀπὸ τὸν Γέροντα Πορφύριο, Ἀναστ. Σ. Τζαβάρα, σ. 139]

Καθημερινή (καὶ Σάββατον) μὲ Προεόρτια ἢ Μεθέορτα

Θεὸς Κύριος

Ψάλλεται τὸ Θεὸς Κύριος, ἐναλλάξ ὑπὸ τῶν χορῶν, εἰς τὸν ἦχον τοῦ πρώτου ἀπολυτικίου (τῆς σημερινῆς τυπικῆς διατάξεως).

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Στίχ. α'. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον Αὐτοῦ^{151, 77}.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. β'. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με, καὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου ἡμυνάμην αὐτούς.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Στίχ. γ'. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν...

Ἀπολυτίκια

¹⁵¹ Κατ' ἀπαίτησιν τοῦ [ΤΜΕ, σ. 16]. Παλαιότερον ὁ στίχος ἦταν «Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος Αὐτοῦ», [ΣΥΛ], [ΕΚΠ].

Ἐὰν σήμερα δὲν λέγεται Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου τοῦ Μηναίου (–, βλ. σ. 38).

Ἀπολυτίκιον τὸ Προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς¹⁵².

Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό¹⁵³.

Ἐὰν ὅμως σήμερα λέγεται Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου τοῦ Μηναίου (–÷, βλ. σ. 38), λέγε·

– Ἐν τοῖς προεορτίοις τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ τῶν Θεοφανείων [ΜΒ, κ' Δεκ.], [ΤΟΕ σ. 150], [ΤΓΡ, σ. 223].

Ἀπολυτίκιον τὸ Προεόρτιον.

Δόξα, τοῦ Ἀγίου,

Καὶ νῦν, τὸ Προεόρτιον.

– Εἰς κάθε ἄλλην περίπτωσιν·

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀγίου¹⁵⁴,

Δόξα, τὸ αὐτό¹⁵⁵,

Καὶ νῦν, τὸ Προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς.

¹⁵² Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ: α. ἐν μὲν τῇ ἐβδομάδι τοῦ Θωμᾶ, καὶ ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, τῆς Αναλήψεως καὶ τῆς Πεντηκοστῆς, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. β. Ἐν τῇ ἐβδομάδι τῶν Μυροφόρων ὡς ἐν τῇ Ἑορτῇ. γ. Ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ, τὸ Ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου, Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, τὸ Θεοτοκίον αὐτοῦ.

¹⁵³ Μόνον ἐν τοῖς προεορτίοις τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ τῶν Θεοφανείων, ψάλλεται τὸ προεόρτιον ἐκ γ', συμφώνως μὲ τὸ Μηναῖον καὶ τό [ΤΓΡ, σ. 223]. Τὸ Μηναῖον εἰς τὰς κδ' Δεκ., καὶ β' Ἰαν. ἔχει ἐκ τρίτου τὸ Ἀπολυτίκιον.

¹⁵⁴ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, α. ὡσαύτως, ἐν τῇ ἐβδομάδι τοῦ Θωμᾶ καὶ τοῖς μεθεόρτοις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, τῆς Αναλήψεως καὶ τῆς Πεντηκοστῆς, β. ἐν τῇ ἐβδομάδι τῶν Μυροφόρων, Ὁ εὐσχήμων, Ὅτε κατῆλθες, Δόξα, τοῦ Ἀγίου, Καὶ νῦν, Ταῖς Μυροφόροις, γ. ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ, τὸ Ἀναστάσιμον τοῦ ἡχου, Δόξα, τοῦ Ἀγίου, Καὶ νῦν, α' Θεοτοκίον ὁμόηχον τοῦ Ἀγίου, βλ. [ΤΓΡ, σ. 841].

¹⁵⁵ Ἐὰν εἶναι δύο Ἅγιοι ποὺ λέγονται τὰ Ἀπολυτίκιά τους (–÷), Δόξα, τοῦ ἑτέρου Ἀγίου.

Καθίσματα (Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου)

[Ἡ α' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ. 157) (εἰς στάσεις γ' ⁸³)]

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («**Αἴτησιν**»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· **Ὅτι Σὸν τὸ κράτος, ...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν τὰ Καθίσματα τῆς προεορτίου ἢ μεθεόρτου ἡμέρας ὡς ἐν τῷ **Μηναίῳ**¹⁵⁶ (μετὰ Δόξα, **Καὶ νῦν·** ἐὰν εἶναι ἔν, Δόξα, **Καὶ νῦν, τὸ αὐτό**).

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν).

*[Ἡ β' Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου^(σ. 157) (εἰς στάσεις γ' ⁸³), καὶ «**Αἴτησις**» με ἐκφώνησιν· Ὅτι Ἀγαθὸς καὶ Φιλάνθρωπος...]*

Καθίσματα (τὰ μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν).

Ν' Ψαλμός (50)

*Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἀπὸ τῆς Δευτέρας τοῦ Θωμᾶ μέχρι τὴν Τρίτην πρὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀναγινώσκεται τὸ «**Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι**»¹⁵⁷ πρὸ τοῦ Ν' Ψαλμοῦ.*

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται ὁ Ν' Ψαλμός (χῦμα), σ. 58.

¹⁵⁶ Ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

¹⁵⁷ **Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι**, προσκυνήσωμεν Ἅγιον Κύριον Ἰησοῦν, τὸν μόνον ἀναμάρτητον. Τὸν Σταυρόν Σου, Χριστέ, προσκυνοῦμεν καὶ τὴν ἀγίαν Σου Ἀνάστασιν ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν· Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν, ἐκτὸς Σοῦ ἄλλον οὐκ οἶδαμεν, τὸ ὄνομά Σου ὀνομάζομεν. Δεῦτε πάντες οἱ πιστοὶ προσκυνήσωμεν τὴν τοῦ Χριστοῦ ἀγίαν Ἀνάστασιν· ἰδοὺ γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. Διαπαντὸς εὐλογοῦντες τὸν Κύριον ὑμνοῦμεν τὴν Ἀνάστασιν Αὐτοῦ. Σταυρόν γὰρ ὑπομείνας δι' ἡμᾶς, θανάτῳ θάνατον ὤλεσεν.

Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου. Ἐπὶ πλεῖον πλῦνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας μου καθάρισόν με. ... (σ. 58).

Κανόνες – Κοντάκιον – Συναξάριον

Κανόνες λέγομεν μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου¹⁵⁸.

Πρῶτον λέγομεν τὸν Κανόνα τὸν προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς σὲ μεθεόρτα, καὶ δεύτερον λέγομεν τοῦ Ἁγίου τοῦ Μηναίου.

Ἄν ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου ἔχει δύο κανόνας, ψάλλονται καὶ οἱ δύο (τρεῖς τὸ σύνολον).

Ἄν ἡ Ἑορτὴ καθ' αὐτὴ ἔχει δύο Κανόνας, ἐν τοῖς μεθεόρτοις λέγεται ἀνὰ εἷς καθ' ἐκάστην ἐναλλάξ.

Εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον ἐκάστης ὥδῃς λέγομεν, Δόξα, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, Καὶ νῦν. Διὰ τὰ ὑπόλοιπα τροπάρια, πλὴν τῶν εἰρμῶν, λέγε τοὺς προσαλλόμενους στίχους⁸⁹, εἰς σελ. 161.

Οἱ Κανόνες ψάλλονται οὕτω:

Ὠδὴ α΄.

ὁ πρῶτος κανὼν **μέ τὸν εἰρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ΄**,
ὁ δεύτερος κανὼν **ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ΄**,
καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν (ἐὰν ὁ Ἅγιος ἔχει δύο) **εἰς δ΄**,
ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ.

Ὠδὴ γ΄.

ὁ πρῶτος κανὼν **μέ τὸν εἰρμὸν αὐτοῦ, εἰς δ΄**,
ὁ δεύτερος κανὼν, **ἄνευ εἰρμοῦ, εἰς δ΄**,
καὶ τελευταῖος, ὁ τρίτος κανὼν (ἐὰν ὁ Ἅγιος ἔχει δύο) **εἰς δ΄**,
ἐπίσης ἄνευ εἰρμοῦ,

¹⁵⁸ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, πρῶτα τῆς Ἑορτῆς ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου (μέ στίχον· Δόξα τῇ ἀγίᾳ Ἀναστάσει Σου, Κύριε), καὶ μετὰ τοῦ Ἁγίου ἐκ τοῦ Μηναίου, ἢ ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ διατάσσεται.

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς γ' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, ...

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐὰν τὸ Μηναῖον ἔχει Κοντάκιον (καὶ Οἶκον) τοῦ Ἀγίου, ἀναγινώσκεται τοῦ Ἀγίου μετὰ τὴν ς' ᾠδὴν, καὶ τὸ **Κοντάκιον** τῆς Ἑορτῆς¹⁵⁹ ἐνταῦθα, πρὸ τῶν Μεσῳδίων Καθισμάτων¹⁶⁰.

Καὶ ψάλλονται τὰ **Μεσῳδία Καθίσματα** (με Δόξα, Καὶ νῦν), ἥτοι τὰ Καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν γ' ᾠδὴν (ἐὰν εἶναι ἓν, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό).

Εἴτα⁹¹, ὁμοίως μετὰ τὶς προαναφερθεῖσες, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ δ', ε' ᾠδαὶ τῶν κανόνων.

Ἡ ς' ᾠδὴ τῶν κανόνων, καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς ς' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορόν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτὴν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης,

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

¹⁵⁹ Ἑορτὴ ἐννοεῖται στὸ Πεντηκοστάριον ἢ προηγούμενη Κυριακὴ ἢ Ἑορτή.

¹⁶⁰ Πρβλ. Μηναῖον ιβ' Αὐγούστου [MB], καὶ [ΤΓΡ, σσ. 225, 843]. Ἐὰν εἶναι δύο Ἅγιοι, ἔχοντες ἴδιον Κοντάκιον ἕκαστος, τότε πρὸ τῶν Μεσῳδίων Καθισμάτων, λέγομεν τὸ Κοντάκιον τῆς Ἑορτῆς καὶ τοῦ ἐνὸς Ἀγίου, καὶ μετὰ τὴν ς' ᾠδὴν τοῦ ἐτέρου Ἀγίου (βλ. ιβ' Αὐγούστου, [MB, σ. 61]). Σύμφωνα μετὰ τὸ [ΤΑΣ(2010), σ. 536, Κεφ. ΞΗ']: «ἐὰν τύχωσιν εἰς τὰ προεόρτια καὶ μεθέορτα δύο Ἅγιοι ἔχοντες Κοντάκια δύο, λέγονται τὸ πρῶτον ἀπὸ τρίτης ᾠδῆς, καὶ τὸ ἕτερον, ἀφ' ἑκτῆς. Τὸ δὲ προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς καταλιμπάνεται».

Καὶ ἀναγινώσκεται τὸ **Κοντάκιον καὶ ὁ Οἶκος** τοῦ Ἀγίου ἐκ τοῦ Μηναίου¹⁶⁰. Ἐὰν δὲν ἔχει, λέγομεν τὸ προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς (σὲ μεθέορτα).

Καὶ εὐθὺς ἀναγινώσκεται τὸ **Συναξάριον τοῦ Μηναίου**.

Σημ.. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, διότι ὁ Ἅγιος τοῦ Μηναίου δὲν εἶναι ἐορταζόμενος εἰς ἡ' (πλήρως ἐορταζόμενος ἢ ἐπισήμως ἐορταζόμενος)· λέγομεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς Εἰρμούς τῶν γ', ς', ἡ' καὶ θ' ᾠδῶν, εἰς τὴν οἰκείαν των θέσιν, ὡς προβλέπει τὸ τυπικόν.

[Εἶτα⁹³, ἀναγινώσκονται χάριν συντομίας (ἢ καὶ ψάλλονται) αἱ ς', ἡ' ᾠδαὶ⁹⁴ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς ἡ' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνας, μετὰ τοῦ Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ἀπὸ τὸν ἀριστερὸν χορόν.

Τιμιωτέρα – Ὠδὴ Ἑνάτη

Ὠδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκ. α' 46)
Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεόν, Μήτηρ Κόρη.

Ὁ ἱερεὺς·

**Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶν-
τες, μεγαλύνωμεν.**

Κατερχόμενοι τοῦ στασιδίου στιχολογοῦμεν τὴν «Τιμιωτέραν» (Ὠδὴ θ' τῆς Θεοτόκου) εἰς στίχους ς' ὡς εἴθισται, εἰς τὸν ἥχον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνας⁹⁵ (ψάλλοντας τὴν Τιμιωτέραν μετὰ ἀπὸ κάθε στίχον).

Στίχ. α'. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Τὴν Τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ, καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως, Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν, τὴν ὄντως Θεοτόκον, Σὲ μεγαλύνομεν.

Στίχ. β'. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

Στίχ. γ'. Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ Δυνατὸς καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

Στίχ. δ'. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν.

Στίχ. ε'. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Στίχ. ς'. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι Αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

[Εἶτα, ψάλλεται ἡ θ' ᾠδὴ τῶν κανόνων]

καὶ ψάλλεται ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ᾠδῆς τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος, ἀπὸ τὸν δεξιὸν χορόν.

Εὐθὺς τὸ Ἄξιόν ἐστιν (ὁμόηχον, εἰς σύντομον μέλος)·

Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, μακαρίζειν Σε τὴν Θεοτόκον, τὴν αἰμακάριστον καὶ παναμώμητον καὶ Μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ, τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν· τὴν ὄντως Θεοτόκον Σὲ μεγαλύνομεν.

Ὁ ἱερεὺς τὴν μικρὰν Συναπτήν («Αἵτησιν»), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· Ὅτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις...

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἐξαποστειλάρια

Εἴτα ψάλλονται τὰ Ἐξαποστειλάρια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ¹⁶¹.

Αἶνοι

Διακρίνομεν δύο περιπτώσεις εἰς τοὺς Αἶνους:

Α΄.

Ἐὰν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἶνων εἰς τὸ Μηναιῶν¹⁶² (ὑπάρχουν μόνον εἰς τὰ προεόρτια καὶ μεθέορτα τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, καὶ εἰς τὰ προεόρτια τῶν Θεοφανείων), ψάλλομεν τοὺς Αἶνους εἰς τὸν ἦχον τῶν στιχηρῶν.

Ψαλμός ρμη΄. (148)

Πᾶσα πνοή αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἄγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ. Σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

[Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη... (βλ. σ. 65, μέχρι καὶ τοῦ στίχου, Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ)].

¹⁶¹ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ **Πεντηκοσταρίῳ**· Ἐξαποστειλάριον τῆς Ἑορτῆς συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου. Συμφώνως μὲ τό [ΤΓΡ, σ. 843] ἔξαποστειλάριον τοῦ Μηναιῶν καὶ τῆς Ἑορτῆς (ἅπαξ), καὶ ἐὰν οὐκ ἔχει τὸ Μηναιῶν, ἔξαποστειλάριον τῆς Ἑορτῆς (δύο).

¹⁶² Εἰς τὸ Πεντηκοστάριον (ἐὰν τύχει ἐν τῷ **Πεντηκοσταρίῳ**)· ψάλλονται οἱ Αἶνοι μετὰ τῶν στιχηρῶν, καὶ τῶν Δοξαστικῶν ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, καὶ ἀναγινώσκεται ἡ μικρὰ Δοξολογία.

Ἰστῶμεν στίχους δ' καὶ ψάλλομεν τὰ Στιχηρὰ τῶν Αἰνῶν ἐκ τοῦ Μηναιίου¹⁶³ (ἐὰν εἶναι τρία δευτέρωσε τὸ πρῶτον).

Στίχ. α'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐπὶ ταῖς δυναστείαις Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης Αὐτοῦ.

Στίχ. β'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.

Στίχ. γ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ· αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ.

Στίχ. δ'. Αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον.

Δοξαστικά, ὡς ἐν τῷ Μηναιίῳ¹⁶⁴.

Β'.

Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν στιχηρὰ Αἰνῶν εἰς τὸ Μηναιῖον, ἀναγινώσκονται (χῦμα) οἱ Αἶνοι, ἄνευ στιχηρῶν·

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν· αἰνεῖτε Αὐτὸν ἐν τοῖς Ὑψίστοις.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντες οἱ Ἄγγελοι Αὐτοῦ· αἰνεῖτε Αὐτόν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Αὐτοῦ.

Αἰνεῖτε Αὐτόν, ἥλιος καὶ σελήνη· αἰνεῖτε Αὐτόν, πάντα τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς.... **(συνέχεια εἰς τὴν σ. 65).**

Εἶτα, Δόξα. Καὶ νῦν, μόνον.

Τέλος τῶν περιπτώσεων τῶν Αἰνῶν.

Εὐθὺς ἡ μικρὰ Δοξολογία.

¹⁶³ Ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

¹⁶⁴ Ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Μικρὰ Δοξολογία

Ὁ ἀναγνώστης (χῦμα)·

Σοὶ δόξα πρέπει, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη... (χῦμα, βλ. σ. 67).

Ὁ ἱερεὺς τὴν Δέησιν, ἥτοι τὰ «Πληρωτικά» (βλ. σ. 68), καὶ τὴν ἐκφώνησιν· **Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν...**

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν

Καὶ ψάλλονται τὰ Ἀπόστιχα τῶν Αἰνῶν μετὰ τῶν Δοξαστικῶν ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ¹⁶⁴ (ἐὰν δὲν ἔχει τὸ Μηναῖον στίχους, βλ. σ. 70).

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι – Τρισάγιον

Εἶτα, ὁ ἱερεὺς·

Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί Σου, Ὑψιστε· τοῦ ἀναγγέλειν τὸ πρῶτ' τὸ ἔλεός Σου καὶ τὴν ἀλήθειάν Σου κατὰ νύκτα.

Ὁ ἀναγνώστης, τὸ Τρισάγιον, (βλ. σ. 71).

Ὁ ἱερεὺς· Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία...

Ὁ ἀναγνώστης· Ἀμήν.

Ἀπολυτίκια

Ἐὰν σήμερα λέγεται Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (–, βλ. σ. 38) ·

Ἀπολυτίκιον¹⁶⁵ τὸ Προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς (ἅπαξ).

Ἐὰν ὅμως σήμερα λέγεται Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου τοῦ Μηναιίου (–∴, βλ. σ. 38)·

Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου.

Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ Προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς.

Καὶ ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία¹⁰⁴.

Στοιχεῖα Θείας Λειτουργίας

[Τὰ Τυπικὰ καὶ οἱ Μακαρισμοί¹⁶⁶, ἢ], τὰ συνήθη Ἀντίφωνα¹⁶⁷.

Εἰσοδικόν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν¹⁶⁸..., Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ..., (ὁ ἐν ἁγίοις θαυμαστός, πλὴν τῶν μεθεόρτων τῶν Δεσποτικῶν Ἑορτῶν, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς Ὑπαπαντῆς, ὅπου λέγεται μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς Ἑορτῆς, καὶ πλὴν

¹⁶⁵ Ἐὰν τύχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ: α. ἐν μὲν τῇ ἐβδομάδι τοῦ Θωμᾶ, καὶ ἐν τοῖς μεθεόρτοις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, τῆς Αναλήψεως καὶ τῆς Πεντηκοστῆς, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς, β. τῇ ἐβδομάδι τῶν Μυροφόρων, τὸ Ταῖς Μυροφόροις γυναιξί, γ. ἐν τοῖς μεθεόρτοις τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ, τὸ Ἀναστάσιμον τοῦ ἥχου.

¹⁶⁶ Ἰστώμεν στίχους η' καὶ ψάλλομεν δ' τροπάρια ἐκ τῆς γ' ᾠδῆς, καὶ δ' ἐκ τῆς ς' ᾠδῆς τοῦ ἐν τῷ Ὁρθρῳ ψαλλέντος κανόνος τῆς Ἑορτῆς [ΤΓΡ, σ. 226].

¹⁶⁷ **Ἐν μεθεόρτοις**, τὰ ἀντίφωνα τῆς Ἑορτῆς [ΤΜΕ, σ. 49, καὶ ὑποσ. 3] ἅτινα ζῆτει εἰς τὸ Μηναιῖον εἰς τὴν κύριαν ἡμέραν τῆς Ἑορτῆς, ἢ τὰ συνήθη «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», σ. 72.

¹⁶⁸ Ἐν τοῖς **μεθεόρτοις τῆς Πεντηκοστῆς**, κατ' ἐξαίρεσιν, Εἰσοδικόν τὸ τῆς Ἑορτῆς [ΤΓΡ, σ. 872].

τῆς περιόδου τοῦ Πάσχα ὅπου λέγεται μετὰ τοῦ ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν).

Μετὰ τὴν εἴσοδον· Ἀπολυτίκια τὸ προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς (ἐν μεθεόρτοις), τοῦ Ἁγίου τοῦ Μηναίου (ἐὰν λέγεται αὐτοῦ τὸ ἀπολυτίκιον (—:·)¹⁶⁹), καὶ τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ.

Κοντάκιον· τὸ προεόρτιον ἢ τῆς Ἑορτῆς.

Τρισάγιον, Προκείμενον τῆς ἡμέρας. **Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον**· τῆς ἡμέρας, ἢ ὡς ἐν τῷ Τυπικῷ ὀρίζεται¹⁷⁰.

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως· Ἄξιόν ἐστιν.

Κοινωνικόν· τῆς ἡμέρας (ἐν Σαββάτῳ· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι).

Μετὰ τὸ Σῶσον ὁ Θεός· Εἶδομεν τὸ Φῶς, **πλὴν ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα** μέχρι τῆς ἀποδόσεως πού λέγεται τὸ Χριστὸς ἀνέστη, **καὶ ἀπὸ τῆς ἐορτῆς τῆς Ἀναλήψεως** μέχρι τῆς ἀποδόσεώς της πού λέγεται τὸ ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς.

Ἐὰν δὲν τελεῖται Θεία Λειτουργία, βλ. σ. 75.

¹⁶⁹ Κατ' οἰκονομίαν καὶ εἰ βούλει, λέγε μόνον ἐνταῦθα τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου (—) τοῦ Μηναίου.

¹⁷⁰ Εἰς ὅσες ἡμέρες ὑπάρχουν **προεόρτια ἢ μεθεόρτια Εὐαγγέλια** (βλ. ἐπίσης τὸ βιβλίον τοῦ Ἀποστόλου), τότε ὡς ἐν τῷ Τυπικῷ ὀρίζεται.

Ψαλμοί ιθ' καί κ'

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν τῷ βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ τῷ βασιλεῖ ἡμῶν Θεῷ.

Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν αὐτῷ Χριστῷ τῷ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Ψαλμός ιθ'. (19)

Ἐπακούσαι σου Κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὑπερασπίσαι σου τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ.

Ἐξαποστείλαι σοι βοήθειαν ἐξ ἁγίου, καὶ ἐκ Σιών ἀντιλάβοιτό σου.

Μνησθεῖη πάσης θυσίας σου, καὶ τὸ ὀλοκαύτωμά σου πιανάτω.

Δώη σοι Κύριος κατὰ τὴν καρδίαν σου, καὶ πᾶσαν τὴν βουλήν σου πληρώσαι.

Ἀγαλλιασόμεθα ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου, καὶ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα.

Πληρώσαι Κύριος πάντα τὰ αἰτήματά σου· νῦν ἔγνω, ὅτι ἔσωσε Κύριος τὸν χριστὸν αὐτοῦ.

Ἐπακούσεται αὐτοῦ ἐξ οὐρανοῦ ἁγίου αὐτοῦ, ἐν δυναστείαις ἢ σωτηρία τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ.

Οὗτοι ἐν ἄρμασι καὶ οὗτοι ἐν ἵπποις, ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησόμεθα.

Αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσον, ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν.

Κύριε, σῶσον τὸν βασιλέα καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα ἐπικαλεσώμεθά σε.

Ψαλμός κ'. (20)

Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεύς, καὶ ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου ἀγαλλιάσεται σφόδρα.

Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας αὐτοῦ ἔδωκας αὐτῷ, καὶ τὴν δέησιν τῶν χειλέων αὐτοῦ οὐκ ἐστέρησας αὐτόν.

Ὅτι προέφθασας αὐτὸν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος, ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου.

Ζωὴν ἡτήσατό σε, καὶ ἔδωκας αὐτῷ μακρότητα ἡμερῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

Μεγάλη ἡ δόξα αὐτοῦ ἐν τῷ σωτηρίῳ σου, δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπιθήσεις ἐπ' αὐτόν.

Ὅτι δώσεις αὐτῷ εὐλογίαν εἰς αἰῶνα αἰῶνος, εὐφρανεῖς αὐτὸν ἐν χαρᾷ μετὰ τοῦ προσώπου σου.

Ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐλπίζει ἐπὶ Κύριον, καὶ ἐν τῷ ἐλέει τοῦ Ὑψίστου οὐ μὴ σαλευθῇ.

Εὐρεθείη ἡ χεὶρ σου πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς σου, ἡ δεξιὰ σου εὖροι πάντας τοὺς μισοῦντάς σε.

Ὅτι θήσεις αὐτοὺς ὡς κλίβανον πυρὸς εἰς καιρὸν τοῦ προσώπου σου.

Κύριος ἐν ὀργῇ αὐτοῦ συνταράξει αὐτούς, καὶ καταφάγεται αὐτοὺς πῦρ.

Τὸν καρπὸν αὐτῶν ἀπὸ τῆς γῆς ἀπολεῖς, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων.

Ὅτι ἔκλιναν εἰς σέ κακά, διελογίσαντο βουλάς, αἷς οὐ μὴ δύνωνται στηῆναι.

Ὅτι θήσεις αὐτοὺς νῶτον, ἐν τοῖς περιλοίποις σου ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπον αὐτῶν.

Ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου· ἄσομεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου.

Κοινὰ ἀπολυτικά Ἀγίων ἐχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν

Εἰς Ἀπόστολον, ἥχος γ'.

Ἀπόστολε Ἄγιε (δεῖνα), πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν, παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Εἰς Ἀποστόλους, ἥχος γ'.

Ἀπόστολοι Ἄγιοι, πρεσβεύσατε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν, παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Εἰς Εὐαγγελιστήν, ἥχος γ'.

Ἀπόστολε Ἄγιε καὶ Εὐαγγελιστὰ (δεῖνα), πρέσβευε τῷ ἐλεήμονι Θεῷ, ἵνα πταισμάτων ἄφεσιν, παράσχη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Εἰς Ὁσίαν, ἥχος πλ. δ'.

Ἐν σοί, Μῆτερ ἀκριβῶς, διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα· λαβοῦσα γὰρ τὸν Σταυρόν, ἠκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράττουσα ἐδίδασκες, ὑπερορᾶν μὲν σαρκός· παρέρχεται γάρ· ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου· διὸ καὶ μετὰ Ἀγγέλων συναγάζεται, Ὁσία (δεῖνα), τὸ πνεῦμά σου.

Εἰς Ὅσιον, ἥχος πλ. δ'.

Ἐν σοί, Πάτερ ἀκριβῶς, διεσώθη τὸ κατ' εἰκόνα· λαβὼν γὰρ τὸν Σταυρόν, ἠκολούθησας τῷ Χριστῷ, καὶ πράττων ἐδίδασκες, ὑπερορᾶν μὲν σαρκός, παρέρχεται γάρ· ἐπιμελεῖσθαι δὲ ψυχῆς, πράγματος ἀθανάτου· διὸ καὶ μετὰ Ἀγγέλων συναγάζεται, Ὅσιε (δεῖνα) τὸ πνεῦμά σου.

Εἰς γυναῖκα μάρτυρα, ἥχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Ἡ ἀμνάς Σου Ἰησοῦ, κράζει μεγάλη τῇ φωνῇ· Σὲ Νυμφίε μου ποθῶ, καὶ σὲ ζητοῦσα ἀθλῶ, καὶ συσταυροῦμαι, καὶ συν-

θάπτομαι τῷ βαπτισμῷ Σου, καὶ πάσχω διὰ Σέ, ὡς βασιλεύσω σὺν Σοί, καὶ θνήσκω ὑπὲρ Σοῦ, ἵνα καὶ ζήσω ἐν Σοί· ἀλλ' ὡς θυσίαν ἁμωμον προσδέχου, τὴν μετὰ πόθου τυθεῖσάν Σοι. Αὐτῆς πρεσβείαις, ὡς ἐλεήμων, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ἱερομάρτυρα, ἥχος δ'. Κανόνα πίστεως.

Καὶ τρόπων μέτοχος, καὶ θρόνων διάδοχος, τῶν Ἀποστόλων γενόμενος, τὴν πρᾶξιν εὗρες θεόπνευστε, εἰς θεωρίας ἐπίβασιν· διὰ τοῦτο τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομῶν, καὶ τῇ πίστει ἐνήθλησας μέχρις αἵματος, Ἱερομάρτυς **(δεῖνα)**, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ἱεράρχην ὅσιον, ἥχος δ'.

Κανόνα πίστεως, καὶ εἰκόνα πραότητος, ἐγκρατείας διδάσκαλον, ἀνέδειξέ σε τῇ ποιμένι σου, ἢ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια· διὰ τοῦτο ἐκτήσω, τῇ ταπεινώσει τὰ ὑψηλά, τῇ πτωχείᾳ τὰ πλούσια. Πάτερ ἱεράρχα **(δεῖνα)**, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μνήμην πολλῶν ἁγίων, ἥχος δ'.

Ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, ὁ ποιῶν ἀεὶ μεθ' ἡμῶν, κατὰ τὴν σὴν ἐπιείκειαν, μὴ ἀποστήσης τὸ ἔλεός Σου ἀφ' ἡμῶν· ἀλλὰ ταῖς αὐτῶν ἱκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ, κυβέρνησον τὴν ζωὴν ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρα, ἥχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Ὁ Μάρτυς Σου Κύριε ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτοῦ, τὸ στέφος ἐκομίσατο τῆς ἀφθαρσίας, ἐκ Σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ἔχων γὰρ τὴν ἰσχύν Σου, τοὺς τυράννους καθεῖλεν· ἔθραυσε καὶ δαιμόνων, τὰ ἀνίσχυρα θράση· αὐτοῦ ταῖς ἱκεσίαις, Χριστὲ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρας, ἥχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Οἱ Μάρτυρές Σου Κύριε, ἐν τῇ ἀθλήσει αὐτῶν, στεφάνους ἐκομίσαντο τῆς ἀφθαρσίας, ἐκ Σοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· σχόντες γὰρ τὴν ἰσχύν Σου, τοὺς τυράννους καθεῖλον· ἔθραυσαν καὶ δαιμό-

νων, τὰ ἀνίσχυρα θράση· αὐτῶν ταῖς ἱκεσίαις, Χριστέ ὁ Θεός, σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ὅσιον, ἱεράρχην, ὁμολογητήν, ἤχος πλ. δ'.

Ορθοδοξίας ὁδηγέ, εὐσεβείας διδάσκαλε καὶ σεμνότητος, τῆς οἰκουμένης ὁ φωστήρ, τῶν μοναζόντων (**ἡ ἀρχιερέων**) θεόπνευστον ἐγκαλλώπισμα, (**δεῖνα**) σοφέ, ταῖς διδαχαῖς σου πάντας ἐφώτισας, λύρα τοῦ Πνεύματος· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς ὅσιον, ἤχος πλ. δ'.

Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς, τῆς ἐρήμου τὸ ἄγονον ἐγεώργησας· καὶ τοῖς ἐκ βάθους στεναγμοῖς, εἰς ἑκατὸν τοὺς πόνους ἐκαρποφόρησας· καὶ γέγονας φωστήρ, τῇ οἰκουμένῃ λάμπων τοῖς θαύμασιν, (**δεῖνα**) Πατὴρ ἡμῶν ὅσιε· πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρας, ἤχος α'.

Τὰς ἀλγηδόνας τῶν Ἀγίων, ἃς ὑπὲρ Σοῦ ἔπαθον, δυσωπήθητι Κύριε, καὶ πάσας ἡμῶν τὰς ὀδύνας, ἱάσαι Φιλάνθρωπε δεόμεθα.

Εἰς ὅσιον, ἤχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τῆς ἐρήμου πολίτης, καὶ ἐν σώματι ἄγγελος, καὶ θαυματουργὸς ἀνεδείχθης, θεοφόρε Πατὴρ ἡμῶν (**δεῖνα**)· νηστεία, ἀγρυπνία, προσευχῇ, οὐράνια χαρίσματα λαβών, θεραπεύεις τοὺς νοσοῦντας, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πίστει προστρεχόντων σοι. Δόξα Τῷ δεδωκότι σοι ἰσχύ· δόξα Τῷ σὲ στεφανώσαντι· δόξα Τῷ ἐνεργοῦντι διὰ σοῦ πάσιν ἰάματα.

Εἰς προφήτην, ἤχος β'.

Τοῦ Προφήτου Σου (**δεῖνος**) τὴν μνήμην, Κύριε ἐορτάζοντες, δι' αὐτοῦ Σὲ δυσωποῦμεν· σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς μάρτυρας, ἤχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον.

Τῶν Ἀγίων Μαρτύρων τὰ κατορθώματα, οὐρανῶν αἱ Δυνάμεις ὑπερεθαύμασαν, ὅτι ἐν σώματι θνητῷ, τὸν ἀσώματον ἐχ-

θρόν, τῇ δυνάμει τοῦ Σταυροῦ, ἀγωνισάμενοι καλῶς, ἐνίκησαν ἀοράτως· καὶ πρεσβεύουσι τῷ Κυρίῳ, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

«Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε, ἀποδίωξον τοὺς πονηροὺς καὶ ἀκαθάρτους λογισμοὺς ἀπὸ τῆς ἀθλίας καὶ ταλαιπώρου μου ψυχῆς, καὶ καρδίας, καὶ κατάσβεσόν μου τὴν φλόγα τῶν παθῶν, καὶ ἐλέησόν με, ὅτι ἀσθενὴς καὶ ταλαίπωρός εἰμι ἐγώ· καὶ ῥῦσαί με ἀπὸ τῶν ἐπερχομένων μοι πονηρῶν ἐνθυμήσεων καὶ προλήψεων· ὅτι Ὑπερευλογημένη, ὑπάρχεις, καὶ τὸ ὄνομά Σου τὸ ἅγιον δεδοξασμένον εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.»

Τριώδιον τὸ Κατανυκτικόν, Δευτέρα τῆς Α' Ἑβδομάδος ἑσπέρας.

«Ἐνδοξε Ἀειπάρθενε Θεοτόκε, Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, προσάγαγε τὴν ἡμετέραν προσευχὴν τῷ Υἱῷ Σου καὶ Θεῷ ἡμῶν, ἵνα σώσῃ διὰ Σοῦ τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Τριώδιον τὸ Κατανυκτικόν, Δευτέρα τῆς Α' Ἑβδομάδος ἑσπέρας

Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἦχον ψαλλόμενα ἐν ὄλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ Θεὸς Κύριος, μετὰ τὰ Ἀπολυτικά τῶν Ἀγίων ἐχόντων Μικρὰν Δοξολογίαν

Εἰς τὸν Α΄ ἦχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.¹⁷¹

Θαῦμα θαυμάτων Κεχαριτωμένη, ἐν Σοὶ θεωροῦσα ἡ κτίσις
ἀγάλλεται· συνέλαβες γὰρ ἀσπόρως, καὶ ἔτεκες ἀφράστως, Ὅν
ταξιαρχίαι Ἀγγέλων, ὁρᾶν οὐ δεδύνηνται· Αὐτὸν ἰκέτευε ὑπὲρ
τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ.

Συλλαβοῦσα ἀφλέκτως, τὸ πῦρ τῆς Θεότητος, καὶ τεκοῦσα
ἀσπόρως, πηγὴν ζωῆς τὸν Κύριον, κεχαριτωμένη Θεοτόκε, περί-
σωζε τοὺς Σὲ μεγαλύνοντας.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Οἱ τὴν Σὴν προστασίαν, κεκτημένοι Ἄχραντε, καὶ ταῖς Σαῖς
ἱκεσίαις, τῶν δεινῶν ἐκλυτρούμενοι, τῷ Σταυρῷ τοῦ Υἱοῦ Σου,
ἐν παντὶ φρουρούμενοι, κατὰ χρέος Σε πάντες, εὐσεβῶς μεγαλύ-
νομεν.

Τῇ Πέμπτῃ.

Συλλαβοῦσα ἀφλέκτως,... (ὡς τῇ Τρίτῃ).

¹⁷¹ Περιέχονται εἰς τὸ τέλος τῆς Παρακλητικῆς. Ἐπίσης περιέχονται εἰς τὸ Μ.
Ὡρολόγιον, κεφάλαιον (μετὰ τὸ Πεντηκοστάριον) «ΘΕΟΤΟΚΙΑ εἰς ἕκαστον
ἦχον ψαλλόμενα ἐν ὄλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, μετὰ τὰ Ἀπολυτικά τῶν μὴ ἑορταζομέ-
νων Ἀγίων» («εἰς τὸ Θεὸς Κύριος»).

Τῷ Σαββάτῳ.

(τό α΄ Θεοτοκίον τοῦ ἤχου)

Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου Σοι Παρθένε τὸ Χαῖρε, σὺν τῇ φωνῇ ἐσαρκοῦτο ὁ τῶν ὅλων Δεσπότης, ἐν Σοὶ τῇ ἀγία κιβωτῷ, ὡς ἔφη ὁ δίκαιος Δαυΐδ. Ἐδείχθης πλατυτέρα τῶν οὐρανῶν, βαστάσασα τὸν Κτίστην Σου. Δόξα τῷ ἐνοικήσαντι ἐν Σοί· δόξα τῷ προελθόντι ἐκ Σοῦ· δόξα τῷ ἐλευθερώσαντι ἡμᾶς, διὰ τοῦ τόκου Σου.

Εἰς τὸν Β΄ ἤχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.

Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα πηγή, συμπαθείας ἀξίωσον ἡμᾶς Θεοτόκε· βλέψον εἰς λαὸν τὸν ἀμαρτήσαντα, δεῖξον ὡς αἰὲ τὴν δυναστείαν Σου· εἰς Σε γὰρ ἐλπίζοντες, τὸ Χαῖρε βοῶμέν Σοι, ὥς ποτε ὁ Γαβριήλ, ὁ τῶν Ἀσωμάτων ἀρχιστράτηγος.

Τῇ Τρίτῃ.

Θείας γεγόναμεν κοινωνοὶ φύσεως, διὰ Σοῦ Θεοτόκε αἰετάρθενε· Θεὸν γὰρ ἡμῖν σεσαρκωμένον τέτοκας· διὸ κατὰ χρέος Σε πάντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Υπερδεδοξασμένη ὑπάρχεις, Θεοτόκε Παρθένε, ὑμνοῦμέν Σε· διὰ γὰρ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Υἱοῦ Σου, κατεβλήθη ὁ Ἄδης, καὶ ὁ θάνατος τέθνηκε· νεκρωθέντες ἀνέστημεν, καὶ ζωῆς ἡξιώθημεν· τὸν Παράδεισον ἐλάβομεν, τὴν ἀρχαίαν ἀπόλαυσιν· διὸ εὐχαριστοῦντες δοξολογοῦμεν, ὡς κραταῖον Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ μόνον πολυέλεον.

Τῇ Πέμπτῃ.

Θείας γεγόναμεν κοινωνοὶ φύσεως,... **(ὡς τῇ Τρίτῃ).**

Τῷ Σαββάτῳ.

(τό α΄ Θεοτοκίον τοῦ ἤχου)

Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν, πάντα ὑπερένδοξα, τὰ Σὰ Θεοτόκε μυστήρια· τῇ ἀγνείᾳ ἐσφραγισμένη, καὶ παρθενία φυλαττομένη, Μήτηρ ἐγνώσθης ἀψευδής, Θεὸν τεκοῦσα ἀληθινόν· Αὐτὸν ἰκέτευε σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν Γ΄ ἤχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.

Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας Σου, καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον τὸ τῆς ἀγνείας Σου, ὁ Γαβριὴλ καταπλαγεῖς, ἐβόα Σοι Θεοτόκε· Ποῖόν Σοι ἐγκώμιον, προσαγάγω ἐπάξιον; τί δέ ὀνομάσω Σε; ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι· διὸ ὡς προσετάγην βοῶ Σοι· Χαῖρε ἡ Κεχαριτωμένη.

Τῇ Τρίτῃ.

Καταφυγὴ καὶ δύναμις ἡμῶν Θεοτόκε, ἡ κραταιὰ βοήθεια τοῦ κόσμου, ταῖς πρεσβείαις Σου σκέπε τοὺς δούλους Σου, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, μόνη εὐλογημένη.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Ράβδον δυνάμεως κεκτημένοι, τὸν Σταυρὸν τοῦ Υἱοῦ Σου Θεοτόκε, ἐν αὐτῷ καταβάλλομεν, τῶν ἐχθρῶν τὰ φρυάγματα, οἱ πόθῳ Σε ἀπαύστως μεγαλύνοντες.

Τῇ Πέμπτῃ.

Προφῆται προεκήρυξαν, Ἀπόστολοι ἐδίδαξαν, Μάρτυρες ὁμολόγησαν, καὶ ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν, Θεοτόκον Σε κυρίως ὑπάρχουσαν· διὸ καὶ μεγαλύνομεν, τὸν Τόκον Σου τὸν ἄφραστον.

Τῷ Σαββάτῳ.

(τό α΄ Θεοτοκίον τοῦ ἤχου)

Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους ἡμῶν, ἀνυμνοῦμεν Θεοτόκε Παρθένε· ἐν τῇ σαρκὶ γὰρ τῇ ἐκ Σοῦ προσλη-

φθείσῃ, ὁ Υἱός Σου καὶ Θεὸς ἡμῶν, τὸ διὰ Σταυροῦ καταδεξάμενος πάθος, ἐλυτρώσατο ἡμᾶς, ἐκ φθορᾶς ὡς Φιλάνθρωπος.

Εἰς τὸν Δ΄ ἦχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.

Τῇ ἀνατραφείσῃ ἐν τῷ ναῷ, εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων, τῇ περιβεβλημένη τὴν πίστιν καὶ τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄμεμπτον παρθενίαν, ὁ ἀρχιστράτηγος Γαβριήλ, προσέφερεν οὐρανόθεν, τὸν ἀσπασμὸν καὶ τὸ χαῖρε· Χαῖρε εὐλογημένη, χαῖρε δεδοξασμένη, ὁ Κύριος μετὰ Σοῦ.

Τῇ Τρίτῃ.

Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς, νῦν προσδράμωμεν, ἁμαρτωλοὶ καὶ ταπεινοί, καὶ προσπέσωμεν ἐν μετανοίᾳ, κράζοντες ἐκ βάθους ψυχῆς· Δέσποινα βοήθησον, ἐφ' ἡμῖν σπλαγχνισθεῖσα· σπεῦσον ἀπολλύμεθα, ὑπὸ πλήθους πταισμάτων· μὴ ἀποστρέψῃς Σοὺς δούλους κενούς· Σὲ γὰρ καὶ μόνην ἐλπίδα κεκτήμεθα.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Παρθένε πανάμωμε, Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ῥομφαία διηλθέ Σου, τὴν παναγίαν ψυχὴν, ἥνίκα σταυρούμενον, ἔβλεψας ἐκουσίως, τὸν Υἱὸν καὶ Θεὸν Σου· ὃν περ εὐλογημένη, δυσωποῦσα μὴ παύσῃ, συγχώρησιν πταισμάτων, ἡμῖν δωρήσασθαι.

Τῇ Πέμπτῃ.

Τὸν Λόγον τοῦ Πατρός, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἐκ Σοῦ σαρκωθέντα ἔγνωμεν, Θεοτόκε Παρθένε, μόνη ἀγνή, μόνη εὐλογημένη· διὸ ἀπαύστως, Σὲ ἀνυμνοῦντες μεγαλύνομεν.

Τῷ Σαββάτῳ.

(τό α΄ Θεοτοκίον τοῦ ἦχου)

Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον, καὶ Ἀγγέλοις ἄγνωστον μυστήριον, διὰ Σοῦ Θεοτόκε, τοῖς ἐπὶ γῆς πεφανέρωται· Θεός, ἐν ἀσυγχύτῳ ἐνώσει σαρκούμενος, καὶ Σταυρὸν ἐκουσίως ὑπὲρ ἡμῶν

καταδεξάμενος· δι' οὗ ἀναστήσας τὸν Πρωτόπλαστον, ἔσωσεν ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν πλάγιον Α΄ ἤχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.

Μετὰ Ἀγγέλων τὰ οὐράνια, μετὰ ἀνθρώπων τὰ ἐπίγεια, ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως, Θεοτόκε βοῶμέν Σοι· Χαῖρε πύλη, τῶν οὐρανῶν πλατυτέρα· χαῖρε μόνη, τῶν γηγενῶν σωτηρία· χαῖρε Σεμνὴ κεχαριτωμένη, ἡ τεκοῦσα Θεὸν σεσαρκωμένον.

Τῇ Τρίτῃ.

Τὴν ταχεῖάν Σου σκέπην καὶ τὴν βοήθειαν, καὶ τὸ ἔλεος δεῖξον ἐπὶ τοὺς δούλους Σου, καὶ τὰ κύματα ἀγνὴ καταπράυνον, τῶν ματαίων λογισμῶν· καὶ τὴν πεσοῦσάν μου ψυχὴν ἀνάστησον Θεοτόκε· οἶδα γὰρ ὅτι Παρθέने, ἰσχύεις ὅσα καὶ βούλεσαι.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Τῷ Σταυρῷ τοῦ Υἱοῦ Σου Θεοχαρίτωτε, τῶν εἰδώλων ἡ πλάνη πᾶσα κατήργηται, καὶ τῶν δαιμόνων ἡ ἰσχὺς καταπεπάτηται· διὰ τοῦτο οἱ πιστοί, κατὰ χρέος Σε αἰεὶ, ὑμνοῦμεν καὶ εὐλογοῦμεν, καὶ Θεοτόκον κυρίως, ὁμολογοῦντες Σε μεγαλύνομεν.

Τῇ Πέμπτῃ.

Τὸ ξένον τῆς Παρθένου μυστήριον, τῷ κόσμῳ ἀνεδείχθη σωτήριο· ἐξ Αὐτῆς γὰρ ἐτέχθης ἄνευ σπορᾶς, καὶ σαρκὶ ἀνεδείχθης, δίχα φθορᾶς, ἡ πάντων χαρά. Κύριε δόξα Σοι.

Τῷ Σαββάτῳ.

(τό α΄ Θεοτοκίον τοῦ ἤχου)

Χαῖρε πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδευτος· Χαῖρε τεῖχος καὶ σκέπη τῶν προστρεχόντων εἰς Σε· Χαῖρε ἀχείμαστε λιμὴν, καὶ ἀπειρόγαμε· ἡ τεκοῦσα ἐν σαρκὶ τὸν Ποιητὴν Σου καὶ Θεόν, πρεσβεύουσα μὴ ἐλλείπης, ὑπὲρ τῶν ἀνυμνούντων, καὶ προσκυνούντων τὸν τόκον Σου.

Εἰς τὸν πλάγιον Β΄ ἦχον.**Τῇ Δευτέρᾳ.**

Ἀρχὴ σωτηρίας, ἡ τοῦ Γαβριὴλ προσηγορία, πρὸς τὴν Παρθένον γέγονεν· ἤκουσε γὰρ τὸ Χαῖρε, καὶ οὐκ ἀπέφυγε τὸν ἀσπασμόν· οὐκ ἐδίστασεν ὡς ἡ Σάρρα ἐν τῇ σκηνῇ, ἀλλ' οὕτως ἔλεγεν· Ἴδου ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου.

Τῇ Τρίτῃ.

Ἐλπίς τοῦ κόσμου ἀγαθή, Θεοτόκε Παρθένε, τὴν Σὴν καὶ μόνην κραταιὰν προστασίαν αἰτοῦμεν· σπλαγχνίσθητι εἰς ἀπροστάτευτον λαόν· δυσώπησον τὸν ἐλεήμονα Θεόν, ῥυσθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ἐκ πάσης ἀπειλῆς, μόνη εὐλογημένη.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Θεοτόκε Παρθένε, ἰκέτευε τὸν Υἱόν Σου, τὸν ἐκουσίως προспаγέντα ἐν Σταυρῷ, καὶ τὸν κόσμον ἐκ πλάνης ἐλευθερώσαντα, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἐλεῆσαι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τῇ Πέμπτῃ.

Ἀγία Δέσποινα ἀγνή, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Μήτηρ, ἡ τὸν ἀπάντων Ποιητήν, ἀπορρήτως τεκοῦσα, ἰκέτευε σὺν Ἀποστόλοις ἱεροῖς, ἐκάστοτε τὴν ἀγαθότητα Αὐτοῦ, παθῶν ἡμᾶς λυτρώσασθαι, καὶ ἄφεσιν ἡμῖν, δοῦναι ἀμαρτημάτων.

Τῷ Σαββάτῳ.

Προϊστορεῖ ὁ Γεδεὼν τὴν σύλληψιν, καὶ ἐρμηνεύει ὁ Δαυΐδ, τὸν Τόκον Σου Θεοτόκε· κατέβη γὰρ ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον, ὁ Λόγος ἐν τῇ γαστρὶ Σου, καὶ ἐβλάστησας ἄνευ σπορᾶς γῆ ἀγία, τοῦ κόσμου τὴν σωτηρίαν, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν, ἡ Κεχαριτωμένη.

Εἰς τὸν Βαρὺν ἤχον.**Τῇ Δευτέρᾳ.**

Θεοτόκε Παρθένε ἀμίαντε, τὸν Υἱόν Σου δυσώπει, σὺν ταῖς ἄνω Δυνάμεσι, συγχώρησιν παισμάτων ἡμῖν, πρὸ τοῦ τέλους δωρήσασθαι, τοῖς πιστῶς Σε δοξάζουσι.

Τῇ Τρίτῃ.

Τὸ Χαῖρέ Σοι προσάγομεν Θεοτόκε· τῶν Ἀγγέλων γὰρ ἀνωτέρα ἐδείχθης, Θεὸν κυήσασα.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Τὸν σταυρωθέντα ὑπὲρ ἡμῶν, Χριστὸν τὸν Θεόν, καὶ καθελόντα τοῦ θανάτου τὸ κράτος, ἀπαύστως ἰκέτευε Θεοτόκε Παρθένε, ἵνα σώσῃ τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Τῇ Πέμπτῃ.

Ο καρπὸς τῆς κοιλίας Σου Ἄχραντε, τῶν Προφητῶν ὑπάρχει, καὶ τοῦ νόμου τὸ πλήρωμα· διό Σε Θεοτόκον, ἐν ἐπιγνώσει δοξάζοντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῷ Σαββάτῳ.**(τό α' Θεοτοκίον τοῦ ἤχου)**

Ως τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως θησαύρισμα, τοὺς ἐπὶ Σοὶ πεποιθότας Πανύμνητε, ἐκ λάκκου καὶ βυθοῦ παισμάτων ἀνάγαγε· Σὺ γὰρ τοὺς ὑπευθύνους τῇ ἁμαρτίᾳ, ἔσωσας τεκοῦσα τὴν σωτηρίαν, ἢ πρὸ τόκου Παρθένος, καὶ ἐν τόκῳ Παρθένος, καὶ μετὰ τόκον πάλιν οὔσα Παρθένος.

Εἰς τὸν πλάγιον Δ΄ ἦχον.**Τῇ Δευτέρᾳ.**

Χαῖρε, ἡ δι' Ἀγγέλου, τὴν χαρὰν τοῦ κόσμου δεξαμένη· χαῖρε, ἡ τεκοῦσα, τὸν Ποιητὴν Σου καὶ Κύριον· χαῖρε ἡ ἀξιοθεῖσα, γενέσθαι Μήτηρ Θεοῦ.

Τῇ Τρίτῃ.

Τὸ ἀσάλευτον στήριγμα τὸ τῆς Πίστεως, καὶ σεβάσμιον δώρημα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τὴν Θεοτόκον ἐν ὕμνοις μεγαλύνωμεν πιστοί· Χαῖρε ἡ τὴν πέτραν τῆς ζωῆς, ἐν γαστρὶ Σου χωρήσασα· χαῖρε τῶν περάτων ἡ ἐλπίς, θλιβομένων ἀντίληψις· χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

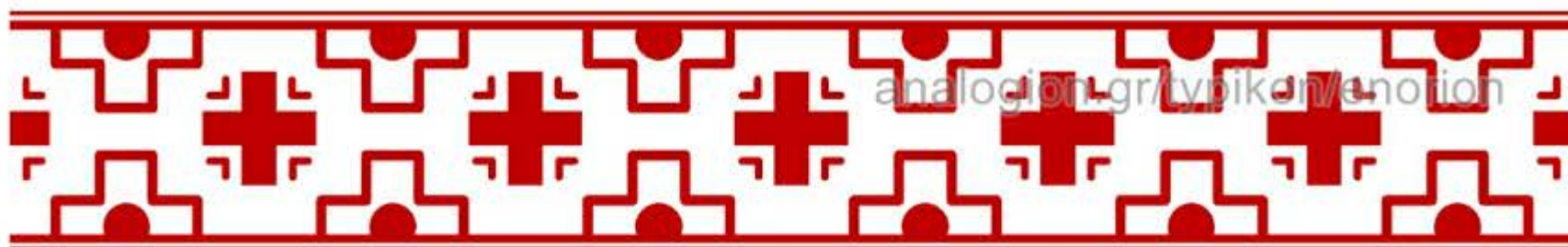
Τὸν Ἀμνὸν καὶ Ποιμένα, καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου, ἐν τῷ Σταυρῷ θεωροῦσα, ἡ τεκοῦσα ἔλεγε δακρύνουσα· Ὁ μὲν κόσμος ἀγάλλεται, δεχόμενος τὴν λύτρωσιν, τὰ δὲ σπλάγχνα μου φλέγονται, ὀρώσης Σου τὴν Σταύρωσιν, ἣν ὑπὲρ πάντων ὑπομένεις, ὁ Υἱὸς καὶ Θεός μου.

Τῇ Πέμπτῃ.

Ἡ νοητὴ πύλη τῆς ζωῆς, Ἀχραντε Θεοτόκε, τοὺς προστρέχοντάς Σοι πιστῶς, λύτρωσαι τῶν κινδύνων, ἵνα δοξάζωμεν τὸν πανάγιον Τόκον Σου, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῷ Σαββάτῳ.**(τό α΄ Θεοτοκίον τοῦ ἦχου)**

Ὁ δι' ἡμᾶς γενηθεὶς ἐκ Παρθένου, καὶ Σταύρωσιν ὑπομείνας Ἀγαθέ, ὁ θανάτῳ τὸν θάνατον σκυλεύσας, καὶ ἔγερσιν δείξας ὡς Θεός, μὴ παρίδῃς οὖς ἔπλασας τῇ χειρὶ Σου· δείξον τὴν φιλανθρωπίαν Σου Ἐλεῆμον· δέξαι τὴν τεκοῦσάν Σε Θεοτόκον, πρεσβεύουσαν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σῶσον Σωτὴρ ἡμῶν, λαὸν ἀπεγνωσμένον.

**Θεοτοκία εἰς ἕκαστον ἥχον ψαλλόμενα ἐν
ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου,
μετὰ τὰ Ἀπολυτικά τῶν Ἁγίων ἐχόντων
Μικρὰν Δοξολογίαν**

Εἰς τὸν Α΄ ἥχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.¹⁷²

Ἀχραντε Θεοτόκε, ἡ ἐν οὐρανοῖς εὐλογημένη, καὶ ἐπὶ γῆς
δοξολογουμένη, χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Τῇ Τρίτῃ.

Τὸν ἀμήτορα ἐν οὐρανῷ, ὑπὲρ ἔννοιαν καὶ ἀκοήν, ἐπὶ γῆς
ἀπάτορα ἔτεκες. Αὐτὸν Θεοτόκε ἰκέτευε, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Ἀχραντε Θεοτόκε, ἡ ἐν οὐρανοῖς ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Τῇ Πέμπτῃ.

Τὸν ἀμήτορα ἐν οὐρανῷ, ... (ὡς τῇ Τρίτῃ).

Τῷ Σαββάτῳ.

Τὸν ἀμήτορα ἐν οὐρανῷ, ... (ὡς τῇ Τρίτῃ).

Εἰς τὸν Β΄ ἥχον.

¹⁷² Περιέχονται εἰς τὸ τέλος τῆς Παρακλητικῆς. Ἐπίσης περιέχονται εἰς τὸ Μ.
Ὡρολόγιον, κεφάλαιον (μετὰ τὸ Πεντηκοστάριον) «ΘΕΟΤΟΚΙΑ εἰς ἕκαστον
ἥχον ψαλλόμενα ἐν ὅλῳ τῷ ἐνιαυτῷ, μετὰ τὰ Ἀπολυτικά τῶν μὴ ἐορταζομέ-
νων Ἁγίων» («εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου»).

Τῇ Δευτέρᾳ.

Μήτηρ ἁγία, ἡ τοῦ ἀφράστου Φωτός, ἀγγελικοῖς Σε ὕμνοις τιμῶντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Τρίτῃ.

Σὲ μεγαλύνομεν Θεοτόκε βοῶντες· Χαῖρε ἀδύτου φωτός νεφέλη, Αὐτὸν βαστάσασα ἐν κόλποις, τῆς δόξης τὸν Κύριον.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Σὲ μεγαλύνομεν Θεοτόκε βοῶντες· Χαῖρε ἡ ῥάβδος, ἐξ ἧς ἀσπόρως Θεὸς βλαστήσας, ἀνεῖλεν ἐν Ξύλῳ τὸν θάνατον.

Τῇ Πέμπτῃ.

Σὲ μεγαλύνομεν Θεοτόκε, ... ἀδύτου ... (ὡς τῇ Τρίτῃ).

Τῷ Σαββάτῳ.

Μήτηρ ἁγία, ἡ τοῦ ἀφράστου Φωτός ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Εἰς τὸν Γ΄ ἤχον.**Τῇ Δευτέρᾳ.**

Ἐκαστος ὅπου σῶζεται, ἐκεῖ δικαίως καὶ προστρέχει· καὶ ποία ἄλλη τοιαύτη καταφυγή, ὡς Σὺ Θεοτόκε, σκέπουσα τὰς ψυχὰς ἡμῶν;

Τῇ Τρίτῃ.

Ἐκαστος ὅπου σῶζεται, ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Καταφυγή καὶ δύναμις ἡμῶν Θεοτόκε, ἡ κραταιὰ βοήθεια τοῦ κόσμου, ταῖς πρεσβείαις Σου σκέπε τοὺς δούλους Σου, ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, μόνη εὐλογημένη.

Τῇ Πέμπτῃ.

Ἐκαστος ὅπου σῶζεται, ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Τῷ Σαββάτῳ.

Προφῆται προεκήρυξαν, Ἀπόστολοι ἐδίδαξαν, Μάρτυρες ὁμολόγησαν, καὶ ἡμεῖς ἐπιστεύσαμεν, Θεοτόκον Σε κυρίως ὑπάρχουσαν· διὸ καὶ μεγαλύνομεν, τὸν Τόκον Σου τὸν ἄφραστον.

Εἰς τὸν Δ΄ ἦχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.

Ὅτι πάντων ὑπάρχεις τῶν ποιημάτων ὑπερτέρα, ἀνυμνεῖν Σε ἀξίως, μὴ εὐποροῦντες Θεοτόκε, δωρεὰν αἰτοῦμέν Σε, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ Τρίτῃ.

Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε, βοῶντες· Σὺ εἶ ἡ βάτος, ἐν ᾗ ἀφλέκτως Μωσῆς, κατεῖδεν ὡς φλόγα τὸ πῦρ τῆς Θεότητος.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε, βοῶντες· Σὺ εἶ τὸ ὄρος, ἐξ οὗ ἀρρήτως ἐτμήθη λίθος, καὶ πύλας τοῦ Ἄδου συνέτριψε.

Τῇ Πέμπτῃ.

Ὅτι πάντων ὑπάρχεις ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Τῷ Σαββάτῳ.

Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε, ... ἡ βάτος ... (ὡς τῇ Τρίτῃ).

Εἰς τὸν πλάγιον Α΄ ἦχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.

Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας τῷ κόσμῳ, Χριστέ ὁ Θεός, υἱοὺς φωτὸς δι' Αὐτῆς ἀναδείξας, ἐλέησον ἡμᾶς.

Τῇ Τρίτῃ.

Μήτηρ Θεοῦ Παναγία, τὸ τεῖχος τῶν Χριστιανῶν, ρῦσαι λαόν Σου συνήθως, κραυγάζοντά Σοι ἐκτενῶς· Ἀντιτάχθητι αἰς-

χροῖς, καὶ ἀλαζόσι λογισμοῖς, ἵνα βοῶμέν Σοι· Χαῖρε Ἀειπάρ-
θενε.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Τῇ Πέμπτῃ.

Μήτηρ Θεοῦ Παναγία ... (ὡς τῇ Τρίτῃ).

Τῷ Σαββάτῳ.

Ὁ ἐκ Παρθένου ἀνατείλας ... (ὡς τῇ Δευτέρᾳ).

Εἰς τὸν πλάγιον Β΄ ἦχον.

Τῇ Δευτέρᾳ.

Αρχαγγελικὸν λόγον ὑπεδέξω, καὶ χερουβικὸς θρόνος ἀνε-
δείχθης, καὶ ἐν ἀγκάλαις Σου ἐβάστασας, Θεοτόκε, τὴν ἐλπίδα
τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ.

Οὐδεὶς προστρέχων ἐπὶ Σοί, κατησχυμένος ἀπὸ Σοῦ ἐκπο-
ρεύεται, ἀγνή Παρθένε Θεοτόκε, ἀλλ' αἰτεῖται τὴν χάριν, καὶ
λαμβάνει τὸ δῶρημα, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς αἰτήσεως.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρός, ἄνευ μητρὸς γεννηθέντα, Υἱὸν
καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ, ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων, ἐκύησας σεσαρ-
κωμένον, ἐξ ἀγνῶν αἱμάτων Σου, Θεοκυῆτορ ἄνευ ἀνδρός· ὃν
αἶτησαι δωρήσασθαι, ἡμῖν ἁμαρτιῶν ἄφεσιν, πρὸ τοῦ τέλους.

Τῇ Πέμπτῃ.

Μεγάλων χαρισμάτων ἀγνή, Παρθένε Θεομήτορ Σὺ ἠξιώ-
θης, ὅτι ἔτεκες σαρκὶ τὸν ἕνα τῆς Τριάδος, Χριστὸν τὸν ζωοδό-
την, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῷ Σαββάτῳ.

Τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρός, ... (ὡς τῇ Τετάρτῃ).

Εἰς τὸν Βαρὺν ἤχον.**Τῇ Δευτέρᾳ.**

Υπερέβης τὰς Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, ὅτι ναὸς ἐδείχθης Θεϊκός, εὐλογημένη Θεοτόκε, ὡς τεκοῦσα Χριστόν, τὸν Σωτῆρα τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ.

Ειρήνευσον πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, τὴν ζωὴν ἡμῶν τῶν βοώντων Σοι· Ἐλεῆμον Κύριε, δόξα Σοι.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Λύτρωσαι Θεοτόκε, τῶν συνεχουσῶν ἡμᾶς ἁμαρτιῶν, ὅτι ἄλλην ἐλπίδα οἱ πιστοὶ οὐκ ἔχομεν, εἰ μὴ Σέ, καὶ τὸν ἐκ Σοῦ τεχθέντα Θεόν.

Τῇ Πέμπτῃ.

Ο καρπὸς τῆς γαστρὸς Σου Θεόνυμφε, τοῖς ἀνθρώποις ἐδείχθη σωτηρίας πρόξενος· διό Σε Θεοτόκον, γνώμη καὶ γλώσση δοξάζοντες, οἱ πιστοὶ μεγαλύνομεν.

Τῷ Σαββάτῳ.

Χαῖρε ἡ τὸν ἀχώρητον ἐν οὐρανοῖς, χωρήσασα ἐν μήτρᾳ Σου· χαῖρε Παρθέने, τῶν Προφητῶν τὸ κήρυγμα, δι' ἧς ἔλαμψεν ὁ Ἐμμανουήλ· Χαῖρε Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ.

Εἰς τὸν πλάγιον Δ' ἤχον.**Τῇ Δευτέρᾳ.**

Χαῖρε ἡ πύλη τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης, ἣν ὁ Ὑψιστος μόνος διώδευσε, καὶ μόνην ἐσφραγισμένην ἐφύλαξεν, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Τῇ Τρίτῃ.

Παρθέने ἄχραντε, σῶσον ἡμᾶς ταῖς πρεσβείαις Σου, κινουσα σπλάγχνα μητρικά, τῷ Υἱῷ Σου καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας Σου Ἄχραντε, τῶν Προφητῶν ὑπάρχει καὶ τοῦ νόμου τὸ πλήρωμα· διό Σε Θεοτόκον, ἐν ἐπιγνώσει δοξάζοντες, εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Τῇ Πέμπτῃ.

Χαῖρε ἡ πύλη τοῦ Βασιλέως ... (ὥς τῇ Δευτέρᾳ).

Τῷ Σαββάτῳ.

Παρθένε ἄχραντε, σῶσον ἡμᾶς ... (ὥς τῇ Τρίτῃ).

Μέγας Βασίλειος

«Φανερά ἐκπτώσις πίστεως καὶ ὑπερηφανείας, ἢ τὸ ἀφαιρεῖν τι τῶν γεγραμμένων, ἢ τὸ ἐπειςάγειν τι τῶν μὴ γεγραμμένων»

[Ἀγίου Νεκταρίου Ποιμαντική, εἰς τὸ «Περὶ τῆς ὀρθῆς ἐπιτελέσεως τοῦ Μυστηρίου τοῦ Ἀγίου Βαπτίσματος», σ. 64, ἐκδ. Βασ. Ρηγοπούλου, Θεσ/νίκη, 1974.]

Κανὼν Κ΄ τῆς ἐν Γάγγρᾳ Τοπικῆς Συνόδου

(ἐπικυρωθεὶς ἀπὸ τὰς Δ΄, ΣΤ΄ καὶ Ζ΄ Οἰκουμενικὰς Συνόδους)

«Εἴ τις αἰτιῶτο, ὑπερηφάνῳ διαθέσει κεχρημένος καὶ βδελυσσόμενος τὰς συνάξεις τῶν Μαρτύρων, ἢ τὰς ἐν αὐτοῖς γινομένας λειτουργίας, καὶ τὰς μνήμας αὐτῶν, ἀνάθεμα ἔστω»

Κοντάκια τῆς ἑβδομάδος

Τῇ Δευτέρᾳ. Τῶν Ἀσωμάτων¹⁷³.

Ώχος β'.

Αρχιστράτηγοι Θεοῦ, λειτουργοὶ θείας δόξης, τῶν ἀνθρώπων ὁδηγοί, καὶ ἀρχηγοὶ Ἀσωμάτων, τὸ συμφέρον ἡμῖν πρεσβεύσατε, καὶ τὸ μέγα ἔλεος, ὡς τῶν Ἀσωμάτων Ἀρχιστράτηγοι.

Τῇ Τρίτῃ. Τοῦ Προδρόμου.

Ώχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Προφῆτα Θεοῦ, καὶ Πρόδρομε τῆς Χάριτος, τὴν κάραν τὴν σὴν, ὡς ῥόδον ἱερώτατον, ἐκ τῆς γῆς εὐράμενοι, τὰς ἰάσεις πάντοτε λαμβάνομεν· καὶ γὰρ πάλιν ὡς πρότερον, ἐν κόσμῳ κηρύττεις τὴν μετάνοιαν.

Τῇ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ. Τοῦ Σταυροῦ.

Ώχος δ'.

Ο ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως, τῇ ἐπωνύμῳ Σου καινῇ πολιτείᾳ, τοὺς οἰκτιρμούς Σου δώρησαι, Χριστὲ ὁ Θεός· εὐφρανὼν ἐν τῇ δυνάμει Σου, τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν, νίκας χορηγῶν αὐτοῖς κατὰ τῶν πολεμίων· τὴν συμμαχίαν ἔχοιεν τὴν Σὴν, ὄπλον εἰρήνης, ἀήττητον τρόπαιον.

Τῇ Πέμπτῃ. Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.

Ώχος β'.

Τοὺς ἀσφαλεῖς καὶ θεοφθόγγους Κήρυκας, τὴν κορυφὴν τῶν Μαθητῶν Σου, Κύριε, προσελάβου εἰς ἀπόλαυσιν τῶν ἀγαθῶν Σου καὶ ἀνάπαυσιν· τοὺς πόνους γὰρ ἐκείνων καὶ τὸν θά-

¹⁷³ Περιέχονται καὶ εἰς τὸ Ὠρολόγιον (Ἀκολουθία τῶν Τυπικῶν).

νατον, ἐδέξω ὑπὲρ πᾶσαν ὀλοκάρπωσιν, ὁ μόνος γινώσκων τὰ ἐγκάρδια.

Καὶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Ἦχος γ΄. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Ἐν τοῖς Μύροις, Ἄγιε, ἱεουργὸς ἀνεδείχθης, τοῦ Χριστοῦ γάρ, Ὅσιε, τὸ Εὐαγγέλιον πληρώσας, ἔθηκας τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ λαοῦ σου, ἔσωσας τοὺς ἀθώους ἐκ τοῦ θανάτου· διὰ τοῦτο ἡγιάσθης, ὡς μέγας μύστης Θεοῦ τῆς χάριτος.

Τῷ Σαββάτῳ. Κοντάκιον Νεκρώσιμον.

Ἦχος πλ. δ΄.

Μετὰ τῶν Ἁγίων ἀνάπαυσον Χριστέ, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων Σου, ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός, ἀλλὰ ζωὴ ἀτελεύτητος.

Τῷ Σαββάτῳ. Κοντάκιον Μαρτυρικόν.

Ἦχος πλ. δ΄.

Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως, τῷ φυτουργῷ τῆς κτίσεως, ἡ οἰκουμένη προσφέρει Σοι Κύριε, τοὺς θεοφόρους Μάρτυρας· ταῖς αὐτῶν ἱκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ βαθεῖα, τὴν Ἐκκλησίαν Σου, διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον, πολυέλεε.

Τὸ δὲ παρὸν λέγεται καθ' ἑκάστην (ἐκτὸς τοῦ Σαββάτου, καὶ προεορτίων/μεθεόρτων).

Ἦχος β΄.

Προστασία τῶν Χριστιανῶν ἀκαταίσχυντε, μεσιτεία πρὸς τὸν Ποιητὴν ἀμετάθετε, μὴ παρίδης, ἀμαρτωλῶν δεήσεων φωνάς, ἀλλὰ πρόφθασον ὡς ἀγαθή, εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν, τῶν πιστῶς κραυγαζόντων Σοι· τάχυνον εἰς πρεσβείαν, καὶ σπεῦσον εἰς ἱκεσίαν, ἡ προστατεύουσα ἀεὶ, Θεοτόκε, τῶν τιμώντων Σε.

Ἑξαποστειλάρια τῆς ἑβδομάδος

Τῇ Δευτέρᾳ. Τῶν Ἀσωμάτων.¹⁷⁴

Ἦχος β΄. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

Ἀρχάγγελοι καὶ Ἄγγελοι, Ἀρχαὶ καὶ Κυριότητες, Δυνάμεις καὶ Ἐξουσίαι, καὶ Θρόνοι, πολύοματα, τὰ Χερουβεὶμ, καὶ Σεραφεὶμ, ἅμα τὰ Ἑξαπτέρυγα, ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύσατε, τοῦ λυτρωθῆναι κινδύνων, καὶ τοῦ πυρὸς τοῦ ἀσβέστου.

Θεοτοκίον, ὁμοιον.

Σὺ μου προστάτις Ἀχραντε, καὶ ἰσχυρὸν προπύργιον, καὶ προστασία τοῦ Κόσμου, καὶ Σοὶ προσπίπτω κραυγάζων· Τῶν ὀδυνῶν με λύτρωσαι, καὶ τοῦ πυρὸς ἐξάρπασον, τοῦ αἰωνίου Παρθένε, τὸν ἐπὶ Σοὶ πεποιθότα.

Τῇ Τρίτῃ. Τοῦ Προδρόμου.

Ἦχος γ΄. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Τὸν Πρόδρομον Ἰωάννην, καὶ Βαπτιστὴν τοῦ Σωτῆρος, τὸν ἐν Προφήταις Προφήτην, καὶ τῆς ἐρήμου τὸ θρέμμα, τῆς Ἐλισάβετ τὸν γόνον, ἀνευφημήσωμεν πάντες.

Θεοτοκίον, ὁμοιον.

Σὲ καὶ μεσίτριαν ἔχω, πρὸς τὸν φιλάνθρωπον Θεόν· μή μου ἐλέγξῃ τὰς πράξεις, ἐνώπιον τῶν Ἀγγέλων. Παρακαλῶ Σε Παρθένε, βοήθησόν μοι ἐν τάχει.

Τῇ Τετάρτῃ. Τοῦ Σταυροῦ.

Ἦχος β΄. Γυναῖκες ἀκουτίσθητε.

¹⁷⁴ Περιέχονται καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς Παρακλητικῆς. Διαφοροποιημένα περιέχονται καὶ εἰς τὸ Ὠρολόγιον (Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου).

Τὸ ὄπλον τὸ ἀήττητον, τὸ στήριγμα τῆς Πίστεως, Σταυρὸν τὸν θεῖον ὑμνοῦμεν, καὶ προσκυνοῦμεν ἐν πίστει· τὸ μέγα καταφύγιον, Χριστιανῶν τὸ καύχημα, τῶν Ὁρθοδόξων φύλακα, τῶν Ἀθλοφόρων τὸ κλέος, ἀξίως σε εὐφημοῦμεν.

Σταυροθεοτοκίον, ὁμοιον.

Παρισταμένη Πάναγνε, ἐν τῷ Σταυρῷ καὶ βλέπουσα, τὸν Σὸν Υἱὸν ἐπὶ ξύλου, ταθέντα ἄπνουν ὀρῶσα, καὶ μητρικῶς ἡλάλαζες, δακρύουσα καὶ λέγουσα· Τί τοῦτο τὸ παράδοξον, ὅτι ὁ Κτίστης τοῦ Κόσμου, Σταυρῷ ταθῆναι ἠνέσχου;

Τῇ Πέμπτῃ.

Τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καὶ τοῦ Ἀγίου Νικολάου.

Ἦχος γ΄. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Ἡ δωδεκάς ἡ ἀγία, τῶν Ἀποστόλων τὸ κλέος, σὺν τῷ σεπτῷ Νικολάῳ, καὶ Ἱεράρχῃ Μυρέων, ὑπὲρ ἡμῶν τὸν Σωτῆρα, ἐκδυσωπεῖτε ἀπαύστως.

Θεοτοκίον, ὁμοιον.

Ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων, πανύμνητε Θεοτόκε, μετὰ δακρύων βοῶ Σοι, ἐκ βάθους μου τῆς καρδίας· Ἐξάρπασόν με Παρθέने, ἐκ τῶν τοῦ Ἄδου κευθμώνων.

Τῷ Παρασκευῇ. Τοῦ Σταυροῦ.

Ἦχος β΄. Αὐτόμελον.

Σταυρός, ὁ φύλαξ πάσης τῆς Οἰκουμένης· Σταυρὸς ἡ ὠραιότης τῆς Ἐκκλησίας· Σταυρὸς Βασιλέων τὸ κραταίωμα· Σταυρὸς Πιστῶν τὸ στήριγμα· Σταυρὸς Ἀγγέλων ἡ δόξα, καὶ τῶν δαιμόνων τὸ τραῦμα.

Σταυροθεοτοκίον.

Ἐν τῷ Σταυρῷ παρεστῶσα, ἡ Σὲ ἀσπόρως τεκοῦσα, καὶ θρηνωδοῦσα ἐβόα· Οἶμοι! γλυκύτατον Τέκνον, πῶς ἔδυσ ἐξ ὀφθαλμῶν μου; πῶς ἐν νεκροῖς ἐλογίσθης;

Τῷ Σαββάτῳ.

Ἦχος γ'. Αὐτόμελον.

Ο οὐρανὸν τοῖς ἄστροις, κατακοσμήσας ὡς Θεός, καὶ διὰ τῶν Σῶν Ἀγίων, πᾶσαν τὴν γῆν φωταγωγῶν, Δημιουργὲ τῶν ἀπάντων, τοὺς ἀνυμνοῦντάς Σε σῶζε.

Νεκρώσιμον, ὅμοιον.

Ο καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων, ἐξουσιάζων ὡς Θεός, ἀνάπαυσον τοὺς Σοὺς δούλους, ἐν ταῖς σκηναῖς τῶν ἐκλεκτῶν· εἰ γὰρ καὶ ἥμαρτον Σῶτερ, ἀλλ' οὐκ ἀπέστησαν ἐκ Σοῦ.

Θεοτοκίον, ὅμοιον.

Ο γλυκασμὸς τῶν Ἀγγέλων, τῶν θλιβομένων ἡ χαρά, Χριστιανῶν ἡ προστάτις, Παρθένε Μήτηρ Κυρίου, ἀντιλαβοῦ μου καὶ ρῦσαι, τῶν αἰωνίων βασάνων.

~·Η ΝΕΑ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ~

Ἀρχιμ. Δοσίθεος

Ἡγούμενος Ἱ.Μ. Παναγίας Τατάρνης

«Ἡ ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας τρία πράγματα διετήρησεν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ.

α) τὴν ἀκρίβειαν τῶν τυπικῶν διατάξεων,

β) τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν καὶ τοὺς ψάλτας, καί,

γ) τὴν συνεχῆ ἐπαφὴν πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ψαλλόμενα»

[Πρακτικὰ Α΄ Πανελληνίου Συνεδρίου Ψαλτικῆς Τέχνης, 2000, σ. 188]

«Αὐτὴν τὴν αὐστηρότητα ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῶν παραδεδομένων τὴν καταγράφουν καὶ ξένοι περιηγηταί. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΗ΄ αἰῶνος ὁ Γάλλος Tournefort εὕρσκεται εἰς τὴν Μύκονον. Γράφει τὰς ἐντυπώσεις του, ἴσως μὲ κάποιαν δόσιν ὑπερβολῆς. Αἱ Λειτουργίαι τῆς Κυριακῆς «εἶναι ἀτελείωτες καὶ ἐξουθενωτικές. Διαρκοῦν ἕξ ὥρες. Διαβάζουν ὅχι μονάχα εὐχὰς καὶ ἀποσπάσματα τῆς Γραφῆς, ἀλλὰ καὶ συναξάρια τῶν Ἀγίων σὲ λαϊκὴ γλῶσσα. Ἡ Λειτουργία ἀρχίζει στὶς δύο τὸ πρωὶ τὴν ὥρα ποὺ κοιμοῦνται οἱ Τοῦρκοι»

[Πρακτικὰ Α΄ Πανελληνίου Συνεδρίου Ψαλτικῆς Τέχνης, 2000, σ. 189]

Εἰρμοὶ τῶν Ὠδῶν τῶν Νεκρωσίμων Κανόνων

Ἦχος α΄.

Ὠδὴ γ΄. Ὁ Εἰρμός.

Ο μόνος εἰδὼς τῆς τῶν βροτῶν, οὐσίας τὴν ἀσθένειαν, καὶ συμπαθῶς αὐτὴν μορφωσάμενος, περίζωσόν με ἐξ ὕψους δύναμιν, τοῦ βοᾶν Σοι· Ἅγιος ὁ Ναὸς ὁ ἔμψυχος, τῆς ἀφράστου Σου δόξης Φιλάνθρωπε.

Ὠδὴ ς΄. Ὁ Εἰρμός.

Ἐκύκλωσεν ἡμᾶς ἐσχάτη ἄβυσσος· οὐκ ἔστιν ὁ ῥυόμενος· ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς· σῶσον τὸν λαόν Σου ὁ Θεὸς ἡμῶν· Σὺ γὰρ ἰσχὺς τῶν ἀσθενούντων, καὶ ἐπανόρθωσις.

Ὠδὴ η΄. Ὁ Εἰρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Ἐν καμίνῳ Παῖδες Ἰσραὴλ, ὡς ἐν χωνευτηρίῳ, τῷ κάλλει τῆς εὐσεβείας καθαρώτερον χρυσοῦ, ἀπέστειλβον ψάλλοντες· Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας.

Ὠδὴ θ΄. Ὁ Εἰρμός.

Τύπον τῆς ἀγνῆς λοχείας Σου, πυρπολουμένη βάτος ἔδειξεν ἄφλεκτος· καὶ νῦν καθ' ἡμῶν τῶν πειρασμῶν ἀγριαίνουσας, κατασβέσαι αἰτοῦμεν τὴν κάμινον, ἵνα Σὲ Θεοτόκε, ἀκαταπαύστως μεγαλύνωμεν.

Ἦχος β'.**Ὠδὴ γ'. Ὁ Εἰρμός.**

Εν πέτρα με τῆς πίστεως στερεώσας, ἐπλάτυνας τὸ στόμα μου ἐπ' ἐχθρούς μου· εὐφράνθη γὰρ τὸ πνεῦμά μου ἐν τῷ ψάλλειν· οὐκ ἔστιν Ἄγιος, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος, πλήν Σου Κύριε.

Ὠδὴ ς'. Ὁ Εἰρμός.

Εν ἀβύσσῳ παισμάτων κυκλούμενος, τὴν ἀνεξιχνίαστον τῆς εὐσπλαγχνίας Σου, ἐπικαλοῦμαι ἄβυσσον· Ἐκ φθορᾶς, ὁ Θεὸς με ἀνάγαγε.

Ὠδὴ η'. Ὁ Εἰρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Κάμιнос ποτέ, πυρὸς ἐν Βαβυλῶνι, τὰς ἐνεργείας διεμέριζε, τῷ θείῳ προστάγματι, τοὺς Χαλδαίους καταφλέγουσα, τοὺς δὲ πιστοὺς δροσίζουσα ψάλλοντας, εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Ὠδὴ θ'. Ὁ Εἰρμός.

Η τὸν πρὸ ἡλίου Φωστήρα, τὸν Θεὸν ἐξανατείλαντα, σωματικῶς ἡμῖν ἐπιδημήσαντα, ἐκ λαγόνων παρθενικῶν, ἀφράστως σωματώσασα· Εὐλογημένη Πάναγνε, Σὲ Θεοτόκε μεγαλύνομεν.

Ἦχος γ'.**Ὠδὴ γ'. Ὁ Εἰρμός.**

Ο ἐκ μὴ ὄντων τὰ πάντα παραγαγόν, τῷ Λόγῳ κτιζόμενα, τελειούμενα Πνεύματι, Παντοκράτορ Ὑψιστε, ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ Σῇ στερέωσόν με.

Ὠδὴ ς'. Ὁ Εἰρμός.

Ανάγαγε ἐκ φθορᾶς με Κύριε ὁ Θεός μου, ὁ Ἰωνᾶς ἐβόα· κάγὼ βοῶ Σοι, ἐκ τοῦ βυθοῦ ρῦσαί με Σωτήρ, τῶν πολλῶν μου κακῶν, ὅπως αἰνεσιν φωνῆς, θύσω Σοι μόνε Φιλάνθρωπε.

Ὦδὴ η´. Ὁ Εἵρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Λατρεύειν ζῶντι Θεῷ, οἱ ἐν Βαβυλῶνι Παῖδες προσκατε-
ρήσαντες, μουσικῶν ὀργάνων κατεφρόνησαν, καὶ φλογὸς μέσον
ἐστῶτες, θεοτερπῇ ὕμνον ἀναμέλποντες ἔλεγον· Εὐλογεῖτε πάν-
τα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Ὦδὴ θ´. Ὁ Εἵρμός.

Τὴν ἐν βάτῳ καὶ πυρὶ προγραφεῖσαν, ἐν Σινᾷ τῷ νομοθέτῃ
Μωσεῖ, καὶ τὸ θεῖον ἐν γαστρὶ, ἀφλέκτως συλλαβοῦσαν Πῦρ,
τὴν ὀλόφωτον καὶ ἄσβεστον λαμπάδα, τὴν ὄντως Θεοτόκον, ἐν
ὕμνοις τιμῶντες Σὲ μεγαλύνομεν.

Ἦχος δ´.**Ὦδὴ γ´. Ὁ Εἵρμός.**

Οὐκ ἐν σοφίᾳ, καὶ δυνάμει καὶ πλούτῳ καυχώμεθα, ἀλλ´ ἐν
Σοὶ τῇ τοῦ Πατρός, ἐνυποστάτῳ Σοφίᾳ Θεοῦ, οὐ γάρ ἐστιν Ἅγι-
ος, πλήν Σου Φιλάνθρωπε.

Ὦδὴ ς´. Ὁ Εἵρμός.

Θύσω Σοι, μετὰ φωνῆς αἰνέσεως Κύριε, ἡ Ἐκκλησία βοᾷ
Σοι, ἐκ δαιμόνων λύθρου κεκαθαρμένη, Τῷ δι´ οἶκτον, ἐκ τῆς
πλευρᾶς Σου ρεύσαντι Αἵματι.

Ὦδὴ η´. Ὁ Εἵρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Χεῖρας ἐκπετάσας Δανιήλ, λεόντων χάσματα ἐν λάκκῳ ἔ-
φραξε· πυρὸς δὲ δύναμιν ἔσβεσαν, ἀρετὴν περιζωσάμενοι, οἱ
εὐσεβείας ἐρασταί, Παῖδες κραυγάζοντες· εὐλογεῖτε πάντα τὰ
ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Ὦδὴ θ´. Ὁ Εἵρμός.

Εὗα μὲν τῷ τῆς παρακοῆς νοσήματι, τὴν κατάραν εἰσωκί-
σατο Σὺ δὲ Παρθένε Θεοτόκε, τῷ τῆς κυοφορίας βλαστήματι, τῷ
κόσμῳ τὴν εὐλογίαν ἐξήνθησας· ὅθεν Σε πάντες μεγαλύνομεν.

Ἦχος πλ. α΄.**Ὤδὴ γ΄. Ὁ Εἰρμός.**

Στερέωσον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ Σῇ δυνάμει, καὶ κατάβαλε αἱρετικῶν τὰ φρυάγματα, καὶ ἀνύψωσον τὸ κέρας ἡμῶν.

Ὤδὴ ς΄. Ὁ Εἰρμός.

Ἐκύκλωσέ με ἄβυσσος, ταφή μοι τὸ κῆτος ἐγένετο· ἐγὼ δὲ ἐβόησα πρὸς Σὲ τὸν Φιλάνθρωπον, καὶ ἔσωσέ με, ἡ δεξιὰ Σου Κύριε.

Ὤδὴ η΄. Ὁ Εἰρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Τὸν ἐκ Πατρὸς πρὸ αἰώνων, γεννηθέντα Υἱὸν καὶ Θεόν, καὶ ἐπ’ ἐσχάτων τῶν χρόνων, σαρκωθέντα ἐκ παρθένου Μητρός, Ἱερεῖς ὑμνεῖτε, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὤδὴ θ΄. Ὁ Εἰρμός.

Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν, καὶ λόγον Μητέρα Θεοῦ, τὴν ἐν χρόνῳ τὸν ἄχρονον ἀφράστως κυήσασαν, οἱ πιστοὶ ὁμοφρόνως μεγαλύνομεν.

Ἦχος πλ. β΄.**Ὤδὴ γ΄. Ὁ Εἰρμός.**

Οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς Σὺ, Κύριε ὁ Θεός μου, ὁ ὑψώσας τὸ κέρας, τῶν πιστῶν Σου Ἀγαθέ, καὶ στερεώσας αὐτούς, ἐν τῇ πέτρᾳ τῆς ὁμολογίας Σου.

Ὤδὴ ς΄. Ὁ Εἰρμός.

Τοῦ βίου τὴν θάλασσαν, ὑψουμένην καθορῶν, τῶν πειρασμῶν τῷ κλύδωνι, τῷ εὐδίῳ λιμένι Σου προσδραμών, βοῶ Σοι· ἀνάγαγε, ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν μου Πολυέλεε.

Ὤδὴ η΄. Ὁ Εἰρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Ἐκ φλογὸς τοῖς Ὁσίοις δρόσον ἐπήγασας, καὶ Δικαίου θυσίαν, ὕδατι ἔφλεξας· ἅπαντα γὰρ δρᾷς Χριστέ, μόνῳ τῷ βούλεσθαι· Σὲ ὑπερυψοῦμεν, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὦδὴ θ´. Ὁ Εἱρμός.

Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον, ὧ οὐ τολμᾷ Ἀγγέλων ἀτενίσαι τὰ τάγματα· διὰ Σοῦ δὲ Πάναγνε, ὥράθη βροτοῖς, Λόγος σεσαρκωμένος· Ὅν μεγαλύνοντες, σὺν ταῖς οὐρανίαις στρατιαῖς Σὲ μακαρίζομεν.

Ἦχος βαρύς.

Ὦδὴ γ´. Ὁ Εἱρμός.

Ο κατ' ἀρχὰς τοὺς οὐρανοὺς, παντοδυνάμῳ Σου Λόγῳ, στερεώσας Κύριε Σωτήρ, καὶ τῷ παντουργῷ καὶ θείῳ Πνεύματι, πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτῶν, ἐν ἀσαλεύτῳ με πέτρα, τῆς ὁμολογίας Σου στερέωσον.

Ὦδὴ ς´. Ὁ Εἱρμός.

Ναυτιῶν τῷ σάλῳ, τῶν βιωτικῶν μελημάτων, συμπλόοις ποντούμενος ἁμαρτίαις, καὶ ψυχοφθόρῳ θηρὶ προσριπτούμενος, ὡς ὁ Ἰωνᾶς Χριστέ βοᾷ Σοι· ἐκ θανατηφόρου με βυθοῦ ἀνάγαγε.

Ὦδὴ η´. Ὁ Εἱρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Τὸν μόνον ἄναρχον, Βασιλέα τῆς δόξης, Ὅν εὐλογοῦσιν, οὐρανῶν αἱ Δυνάμεις, καὶ φρίττουσι τῶν Ἀγγέλων αἱ τάξεις, ὑμνεῖτε Ἱερεῖς, λαὸς ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὦδὴ θ´. Ὁ Εἱρμός.

Μήτηρ Θεοῦ, καὶ Παρθένος τίκτουσα, καὶ παρθενεύουσα πάλιν, οὐχὶ φύσεως ἔργον, ἀλλὰ Θεοῦ συγκαταβάσεως· ὅθεν ὡς μόνην τῶν θείων θαυμάτων, καταξιοθεῖσάν Σε, Ἀγνή μεγαλύνομεν.

Ἦχος πλ. δ΄.**Ὦδὴ γ΄. Ὁ Εἰρμός.**

Οὐρανίας ἀψίδος, ὀροφουργὲ Κύριε, καὶ τῆς Ἐκκλησίας δομῆτορ, Σύ με στερέωσον, ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ Σῇ, τῶν ἐφετῶν ἢ ἀκρότης, τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα, μόνε Φιλάνθρωπε.

Ὦδὴ ς΄. Ὁ Εἰρμός.

Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ· πολλαὶ γὰρ αἱ ἀνομίαι μου· καὶ ἐκ βυθοῦ τῶν κακῶν, ἀνάγαγε δέομαι· πρὸς Σὲ γὰρ ἐβόησα, καὶ ἐπάκουσόν μου, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου.

Ὦδὴ η΄. Ὁ Εἰρμός.

Στίχ. Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Μουσικῶν ὀργάνων συμφωνούντων, καὶ λαῶν ἀπείρων προσκυνούντων, εἰκόνι τῇ ἐν Δεηρᾷ, τρεῖς Παῖδες ἀνεβόων· τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὦδὴ θ΄. Ὁ Εἰρμός.

Ἐφριξε πᾶσα ἀκοή, τὴν ἀπόρρητον Θεοῦ συγκατάβασιν, ὅπως ὁ Ὑψιστος ἐκὼν κατῆλθε μέχρι καὶ σώματος, παρθενικῆς ἀπὸ γαστρὸς γενόμενος ἄνθρωπος, διὸ τὴν Ἀχραντον, Θεοτόκον οἱ πιστοὶ μεγαλύνομεν.

Περὶ τοῦ Ψαλτηρίου

Ἡ Ἁγία Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία, τὸ Ψαλτήριον τοῦ Δαυίδ θεωροῦσα ὡς βάσιν τῶν τε ἀτομικῶν καὶ δημοσίων προσευχῶν, ἐπιβάλλει τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην αὐτοῦ εἰς πάντα Χριστιανὸν καὶ ἰδίᾳ εἰς τοὺς κληρικούς, οἵτινες ἐγκόλπιον ἱερὸν καὶ συνέκδημον πολύτιμον ἔχοντες αὐτό, ὀφείλουσι νὰ μὴ παραλείπωσι τὴν τούτου ἀνάγνωσιν ἐν τε ταῖς κατ' ἰδίαν πρὸς Κύριον ἐντεύξεσιν αὐτῶν καὶ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ ὀριζομένας περιπτώσεις τῆς δημοσίας Θείας Λατρείας [ΔΕΕ(2003), σ. λδ'], [ΤΜΕ, σ. 45].

Τὸ βιβλίον τοῦ Ψαλτηρίου χωρίζεται εἰς εἴκοσι (20) Κάθισματα. Εἰς κάθε στιχολογίαν ὅταν ἀναφερόμαστε στὸν Ὁρθρο, ἀναγινώσκεται ἓνα ὁλόκληρο Κάθισμα, σύμφωνα μὲ τοὺς παρακάτω πίνακες.

Τό Α', Β', Γ' εἰς τοὺς Πίνακες ἀναφέρεται εἰς τὴν Α', Β', Γ' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου ἀντίστοιχα. Γιὰ παράδειγμα, βλέπε εἰς τὸν πρῶτον κάτωθι Πίνακα, **τὴν Κυριακὴν εἰς τὸν Ὁρθρον:**

- εἰς τὴν Α' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου¹⁷⁵, θὰ ἀναγνώσουμε τό **β' Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου.**

- εἰς τὴν Β' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τό **γ' Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου.**

- εἰς τὴν Γ' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τό **ιζ' Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου.**

Τὴν Δευτέρα εἰς τὸν Ὁρθρον:

¹⁷⁵ Ἀλλοῦ, «α' στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου» = «α' Ψαλτήριον» καὶ οὕτω καθεξῆς.

- εἰς τὴν Α΄ στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τό δ΄ **Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου**.
- εἰς τὴν Β΄ στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, θὰ ἀναγνώσουμε τό ε΄ **Κάθισμα τοῦ βιβλίου τοῦ Ψαλτηρίου**.

Διακρίνομεν τὰς ἐξῆς περιπτώσεις:

Α΄. Κατὰ τὰς ἐκτὸς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐβδομάδας, ἀναγινώσκονται τὰ ἐξῆς Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (στιχολογεῖται τὸ Ψαλτήριον ᾅπαξ καθ’ ἐκάστην ἐβδομάδα).

Ἡμέραι	Ὅρθρος			Ἑσπερινός
	Α΄	Β΄	Γ΄	
Κυριακή	β΄	γ΄	ιζ΄	—
Δευτέρα	δ΄	ε΄	—	ζ΄
Τρίτη	ζ΄	η΄	—	θ΄
Τετάρτη	ι΄	ια΄	—	ιβ΄
Πέμπτη	ιγ΄	ιδ΄	—	ιε΄
Παρασκευή	ιθ΄	κ΄	—	ιη΄
Σάββατον	ις΄	ιζ΄	—	α΄

Εἶναι γεγονὸς ὅτι τὴν σήμερον σπανιότατα ἀκούγεται τὸ Ψαλτήριον καὶ μόνον σὲ ἐλάχιστες ἐνορίες. Συνεπῶς προτείνουμε ἐδὼ τοῦλάχιστον νὰ στιχολογεῖται τὸ Ψαλτήριον ᾅπαξ ἀνὰ δύο ἐβδομάδες, τὸ ὁποῖο εἶναι νομίζομεν εὐκολότερον νὰ τηρηθεῖ τὴν σήμερον.

Α΄΄. Κατ’ οἰκονομίαν περίπτωσις, ὅπου κατὰ τὰς ἐκτὸς τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐβδομάδας, ἀναγινώσκονται τὰ ἐξῆς Καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (στιχολογεῖται τὸ Ψαλτήριον ᾅπαξ ἀνὰ δύο ἐβδομάδες).

Εἰς τὰς **μονὰς** ἑβδομάδας:

Ἡμέραι	Ὅρθρος			Ἑσπερινός
	Α΄	Β΄	Γ΄	
Κυριακή	β΄	—	ιζ΄	—
Δευτέρα	δ΄	—	—	—
Τρίτη	ζ΄	—	—	θ΄
Τετάρτη	ι΄	—	—	—
Πέμπτη	ιγ΄	—	—	ιε΄
Παρασκευή	ιθ΄	—	—	—
Σάββατον	ις΄	—	—	α΄

Εἰς τὰς **ζυγὰς** ἑβδομάδας:

Ἡμέραι	Ὅρθρος			Ἑσπερινός
	Α΄	Β΄	Γ΄	
Κυριακή	—	γ΄	ιζ΄	—
Δευτέρα	—	ε΄	—	ζ΄
Τρίτη	—	η΄	—	—
Τετάρτη	—	ια΄	—	ιβ΄
Πέμπτη	—	ιδ΄	—	—
Παρασκευή	—	κ΄	—	ιη΄
Σάββατον	—	ις΄	—	α΄

Β΄. Τῇ Ἀγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ, τελειοῦται τὸ Ψαλτήριον δις¹⁷⁶ καθ’ ἐκάστην ἑβδομάδα, οὕτω [MTE, σ. 12], [TGP, σ. 34].

¹⁷⁶ Ἀνακυκλοῦται δὶς λένε τὰ Λειτουργικὰ βιβλία [MTE], ἀλλὰ δυστυχῶς τὴν σήμερον, εἰς τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν τὶς καθημερινές, πολλὰς ἐνορίες τελοῦν μόνο τὴν Θ΄ Ὡρα (χωρὶς φυσικὰ Ψαλτήριον), καὶ τὴν Προηγιασμένην. Οὕτε λόγος γιὰ Ὅρθρο. Ὅθεν μακάρι νὰ τελειωθεῖ τὸ Ψαλτήριον ἅπαξ (χρησιμοποιώντας τὴν Α΄ διάταξιν).

Κατὰ τὴν Α΄, Β΄, Γ΄, Δ΄, καὶ ΣΤ΄ ἐβδομάδα τῶν Νηστειῶν.

Ἡμέραι	Ὅρθρος			Ὡρες				Ἑσπ.
	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Γ΄	ΣΤ΄	Θ΄	
Κυριακή	β΄	γ΄	ιζ΄	—	—	—	—	—
Δευτέρα	δ΄	ε΄	ς΄	—	ζ΄	η΄	θ΄	ιη΄
Τρίτη	ι΄	ια΄	ιβ΄	ιγ΄	ιδ΄	ιε΄	ις΄	ιη΄
Τετάρτη	ιθ΄	κ΄	α΄	β΄	γ΄	δ΄	ε΄	ιη΄
Πέμπτη	ς΄	ζ΄	η΄	θ΄	ι΄	ια΄	ιβ΄	ιη΄
Παρασκευή	ιγ΄	ιδ΄	ιε΄	—	ιθ΄	κ΄	—	ιη΄
Σάββατον	ις΄	ιζ΄	—	—	—	—	—	α΄

Κατὰ τὴν Ε΄ ἐβδομάδα τῶν Νηστειῶν [ΤΓΡ, σ. 34].

Ἡμέραι	Ὅρθρος			Ὡρες				Ἑσπ.
	Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Γ΄	ΣΤ΄	Θ΄	
Κυριακή	β΄	γ΄	ιζ΄	—	—	—	—	—
Δευτέρα	δ΄	ε΄	ς΄	—	ζ΄	η΄	θ΄	ι΄
Τρίτη	ια΄	ιβ΄	ιγ΄	ιδ΄	ιε΄	ις΄	ιθ΄	κ΄
Τετάρτη	α΄	β΄	γ΄	δ΄	ε΄	ς΄	ζ΄	ιη΄
Πέμπτη	η΄	—	—	—	θ΄	ι΄	ια΄	ιβ΄
Παρασκευή	ιγ΄	ιδ΄	ιε΄	—	ιθ΄	κ΄	—	ιη΄
Σάββατον	ις΄	ιζ΄	—	—	—	—	—	α΄

Προσαλλόμενοι Στίχοι τῶν Κανόνων

Εἰς τὰ τροπάρια τῶν κανόνων, προτάσσονται οἱ ἑξῆς στίχοι:
Εἰς τὰ Ἀναστάσιμα· Δόξα τῇ Ἀγίᾳ Ἀναστάσει Σου, Κύριε.
Εἰς τὰ Σταυρώσιμα καὶ Σταυροαναστάσιμα· Δόξα Σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Εἰς τὰ προεόρτια-μεθέορτα τῶν Δεσποτικῶν Ἑορτῶν· Δόξα Σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Εἰς τοὺς κανόνας τῆς Θεοτόκου, καὶ Θεοτοκία, καὶ Σταυρο-θεοτοκία· Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς.

Εἰς τὰ Τριαδικά· Ἀγία Τριάς ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Εἰς τοὺς Ἀγίους· Ἄγιε (ἢ Ἄγιοι ἢ Ὅσιε ἢ Ὅσιοι) τοῦ Θεοῦ πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς γυναῖκας Ἀγίας· Ἀγία (ἢ Ἄγιοι) τοῦ Θεοῦ πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τοὺς Ἀρχαγγέλους· Ἀρχάγγελοι τοῦ Θεοῦ πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τὸν Τίμιον Πρόδρομον· Προφῆτα καὶ Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τοὺς Ἀποστόλους· Απόστολε (ἢ Απόστολοι) τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τοὺς Προφῆτας· Προφῆτα (ἢ Προφῆται) τοῦ Θεοῦ πρέσβευε (ἢ πρεσβεύσατε) ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τὰ κατανυκτικά· Δόξα Σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι.

Εἰς τὰ μαρτυρικά· Ἄγιοι Μάρτυρες τοῦ Χριστοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν.

Εἰς τὰ μαρτυρικὰ ἐν Σαββάτῳ· Πρεσβεΐαις τῶν Μαρτύρων Σου Χριστέ ὁ Θεὸς ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων Σου.

Εἰς τὰ νεκρώσιμα· Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται.

Εἰς τὸν κανόνα τῶν κεκοιμημένων· Μακάριοι οὖς ἐξελέξω καὶ προσελάβου, Κύριε.

Εἰς τὸ προτελευταῖον τροπάριον τοῦ τελευταίου ψαλλέντος κανόνος ἐκάστης ᾠδῆς λέγομεν, Δόξα, καὶ εἰς τὸ τελευταῖον, Καὶ νῦν.

Ἀπὸ τὸν βίον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος

«... Ἀλλά κι' ἐκείνους ποὺ ἀσύνετα συζητοῦσαν μέσα στὴν ἐκκλησία, φρόντιζε ὅσο μποροῦσε νὰ τοὺς διορθώνει. Ἄν ὅμως ἔβλεπε κανέναν, μετὰ ἀπὸ μιὰ καὶ δυὸ συμβουλές, νὰ μὴ διορθώνεται, τὸν ἔβγαζε ἀμέσως ἔξω, λέγοντάς του καὶ τὸν Δεσποτικὸν λόγον: “Τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, οἶκον προσευχῆς δεῖ εἶναι”...»

Μικρὸς Εὐεργετινός, Ἱερὰ Μονὴ Παρακλήτου, σσ. 141-142.

Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος

«Συνέβη πολλές φορές νὰ διακρίνη ὁ Ποιμὴν μερικοὺς ἀδελφοὺς ποὺ συζητοῦσαν μεταξύ τους τὴν ὥρα τῆς Ἀκολουθίας. Καὶ τοὺς ἐπέβαλε, μολονότι ἦσαν κληρικοὶ - συγκεκριμένα Ἱερεῖς - νὰ ἴστανται ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μία ἐβδομάδα καὶ νὰ βάζουν μετάνοια σὲ ὅλους ὅσους εἰσέρχονταν καὶ ἐξέρχονταν»

Λόγος Δ', λβ' (μετάφραση: Ἱερὰ Μονὴ Παρακλήτου)

Στιχολογία τῶν Θ' ᾠδῶν

Συμπεριλαμβάνονται ἐδὼ οἱ βιβλικὲς ᾠδὲς¹⁷⁷ (διὰ τὴν ἀνάγνωσιν εἰς καθημερινὴν τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς¹⁷⁸ καὶ) εἰς περίπτωσιν ποὺ θέλει τις νὰ τὰς ἀναγνώσει ἢ ψάλλει εἰς τὰς Ἀγρυπνίας καὶ ὅχι μόνον (ἐφ' ὅσον ὑπάρχει χρόνος, καὶ εὐλογία ἀπὸ τὸν προεστῶτα)¹⁷⁹, ἐπισυναπτομένων τῶν τροπαρίων τῶν Κανόνων.

Ὑπάρχουν τρεῖς τρόποι στιχολογίας τῶν ᾠδῶν [ΤΓΡ, σ. 91]. Ἐμεῖς ἀκολουθοῦμε ἐδὼ τὸν β' τρόπον («Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν οὐ στιχολογεῖται»), ποὺ ἀκολουθεῖται εἰς μνήμας Ἀγίων ἐορταζομένων εἰς η', εἰς τὰ προεόρτια/μεθέορτα, καὶ τὶς Κυριακὲς^{180,181}. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον¹⁸², οἱ στίχοι μὲ τὰ μικρὰ γράμματα καταλιμπάνονται [ΤΓΡ, σ. 85].

ᾠδὴ Πρώτη.

ᾠδὴ Μωσέως ἐν τῇ Ἐξόδῳ (ιε' 1-19)

Ἄρδην βυθίσας Φαραὼ Μωσῆς λέγει·

Εἰς στίχους ιδ'.

¹⁷⁷ βλ. καὶ Μ. Ὁρολόγιον, Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, καὶ [ΜΤΕ, σ. 84].

¹⁷⁸ Τὴν Μ. Τεσσαρακοστὴν διαβάζονται καὶ τὰ ψιλὰ γράμματα.

¹⁷⁹ Προσωπικῶς ἔτυχον εἰς ἱερὸν ἐνοριακὸν Ναόν, ποὺ τὸν διακονοῦν ἑγγαμολίαν φιλακόλουθοι Ἱερεῖς, ποὺ ἐν καθημερινῇ λειτουργίᾳ ἀναγινώσκουν ἐνίοτε τοὺς στίχους ἐκ τῶν βιβλικῶν ᾠδῶν, εἰς ὅλας τὰς ᾠδὰς τῶν Κανόνων τοῦ Ὁρθρου.

¹⁸⁰ βλ. [ΤΓΡ, σσ. 84-92], [ΜΤΕ, σ. 84], [ΤΑΣ(2010), σ. 583], [ΔΤΑ, σ. 90], [ΩΡΒ, σ. 48].

¹⁸¹ Εἰς τὰς μονὰς ᾠδὰς α', γ', ε', ζ', θ' ξεκινάει ὁ δεξιὸς χορός, εἰς τὰ ζυγὰς ὁ ἀριστερός.

¹⁸² Ἀντὶ τῶν συνηθισμένων οἰκείων στίχων (π.χ. «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν» κ.λπ.), λέγε τὸν ἀντίστοιχον στίχον ἐκ τῆς ᾠδῆς βάζοντας ἀνάλογους στίχους (π.χ. ἂν ἔχουμε σύνολο τριῶν κανόνων, καὶ λέγεις ἕκαστον κανόνα εἰς δ', ξεκίνησε ἀπὸ «εἰς στίχους ιβ'»).

Ὁ Εἰρμός τοῦ α΄ κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ΄.¹⁸³

Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.¹⁸⁴

Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται· ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριπεν εἰς θάλασσαν.

Βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν, οὗτός μου Θεός καὶ δοξάσω Αὐτόν, Θεὸς τοῦ πατρός μου, καὶ ὑψώσω Αὐτόν.

Εἰς στίχους ι΄.

Κύριος συντρίβων πολέμους, Κ Ὑ Ρ Ι Ο Σ ὄνομα αὐτῷ.

Ἄρματα Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἔρριπεν εἰς θάλασσαν· ἐπιλέκτους ἀναβάτας τριστάτας κατεπόντισεν ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσσει.

Πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτούς· κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὥσει λίθος.

Ἡ δεξιὰ Σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιὰ Σου χεὶρ, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς· καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης Σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους.

Ἀπέστειλας τὴν ὀργὴν Σου, κατέφαγεν αὐτοὺς ὥσει καλάμην·

Καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ Σου διέστη τὸ ὕδωρ. Ἐπάγη ὥσει τεῖχος τὰ ὕδατα, ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

Εἶπεν ὁ ἐχθρός· Διώξας καταλήψομαι, μεριῶ σκῦλα, ἐμπλήσω ψυχὴν μου, ἀνελῶ τῇ μαχαίρᾳ μου, κυριεύσει ἡ χεὶρ μου.

Ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά Σου, ἐκάλυψεν αὐτοὺς θάλασσα, ἔδυσαν ὥσει μόλυβδος ἐν ὕδατι σφοδρῶ.

¹⁸³ Εἶναι δυνατόν, π.χ. νὰ ἔχουμε τρεῖς κανόνες, καὶ νὰ ἀρχίσουμε εἰς στίχους ιβ΄ τὰ τροπάρια τῶν κανόνων, ἀλλὰ τὰ τροπάρια τῶν κανόνων νὰ «βγοῦν» π.χ. 5+6+4. Τότε ἢ θὰ ποῦμε μόνον 4+4+4 (4 ἀπὸ τὸν κάθε κανόνα), ἢ ἂν δὲν θέλουμε νὰ κόψουμε τροπάρια τῶν κανόνων, θὰ προσθέσουμε κοινούς στίχους ὥστε νὰ συμπληρωθοῦν τὰ τροπάρια, π.χ. θὰ προσθέσουμε στίχο «Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς» στὸ Θεοτοκίον τοῦ α΄ κανόνος, καὶ στίχους «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ...», καὶ «Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς» στὰ 2 τελευταῖα τροπάρια τοῦ β΄ κανόνος (αὐτὸ τὸ εἶδα ἀπὸ εὐλαβῇ φιλακόλουθο ἱερεᾶ ἐνορίας).

¹⁸⁴ Ἡ ἐπικεφαλὴς (ἐντονα γράμματα) μὲ τὸν ἐπόμενο στίχο, λογίζονται ὡς ἓνας στίχος.

Τὶς ὅμοιός Σοι ἐν θεοῖς, Κύριε; τὶς ὅμοιός Σοι; Δεδοξασμένος ἐν ἁγίοις, θαυμαστὸς ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα.

Ἐξέτεινας τὴν δεξιάν Σου, κατέπιεν αὐτοὺς γῆ.

Ῥodήγησας τῇ δικαιοσύνῃ Σου τὸν λαόν Σου τοῦτον, ὃν ἐλυτρώσω· παρεκάλεσας τῇ ἰσχύϊ Σου εἰς κατάλυμα ἅγιόν Σου.

Ἦκουσαν ἔθνη, καὶ ὠργίσθησαν· ὠδῖνες ἔλαβον κατοικοῦντας Φιλιστιεῖμ.

Εἰς στίχους η'.

Τότε ἔσπευσαν ἡγεμόνες Ἐδὼμ καὶ ἄρχοντες τῶν Μωαβιτῶν· ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος, ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χαναάν.

Ἐπιέσοι ἐπ' αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος, μεγέθει βραχίονός Σου ἀπολιθωθήτωσαν.

Εἰς στίχους ς'.

Ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός Σου, Κύριε· ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός Σου οὗτος, ὃν ἐκτήσω.

Εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κληρονομίας Σου, εἰς ἔτοιμον κατοικητήριόν Σου, ὃ κατειργάσω, Κύριε, ἁγίασμα, ὃ ἠτοίμασαν αἱ χεῖρές Σου.

Εἰς στίχους δ'.

Κύριος βασιλεύων τῶν αἰώνων, καὶ ἐπ' αἰῶνα, καὶ ἔτι.

Ὅτι εἰσῆλθεν ἵππος Φαραὼ σὺν ἄρμασι καὶ ἀναβάταις εἰς θάλασσαν. Καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς Κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης· οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

Δόξα. Καὶ νῦν.¹⁸⁵

[μετὰ τὸ τροπάριον τοῦ Καὶ νῦν, εἰς τὸ τέλος ἐκάστης Ὠδῆς (ὡς εἰς τὸ Πάσχα), ψάλλεται ἡ Καταβασία τῆς περιόδου]

¹⁸⁵ Εἰς τὸ Δόξα λέγεται τὸ προτελευταῖον τροπάριον, καὶ εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ τελευταῖον.

ᾠδὴ Δευτέρα.**ᾠδὴ Μωσέως ἐν τῷ Δευτερονομίῳ (λβ' 1-43)***Στιχολογεῖται ἡ β' ᾠδὴ ἐν μόνῃ τῇ Ἀγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ.
Μετὰ δὲ τὴν α' ᾠδὴν, στιχολογοῦμεν αὐτὴν ἕως τέλους.***Νόμου γραφέντος αὐθις ᾠδὴ Μωσέως.**

Πρόσεχε, οὐρανέ, καὶ λαλήσω· καὶ ἀκουέτω ἡ γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου.

Προσδοκάσθω ὡς ὑετὸς τὸ ἀπόφθεγμά μου, καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά μου, ὡς ὄμβρος ἐπ' ἄγρωστιν καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον.

Ὅτι τὸ ὄνομα Κυρίου ἐκάλεσα· δότε μεγαλωσύνην τῷ Θεῷ ἡμῶν.

Θεός, ἀληθινὰ τὰ ἔργα Αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ Αὐτοῦ κρίσεις.

Θεὸς πιστός, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν Αὐτῷ· δίκαιος καὶ ὁσιος ὁ Κύριος.

Ἡμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητά· γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένα, ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδίδετε;

Οὗτος λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφός· οὐκ αὐτὸς οὗτός σου Πατὴρ ἐκτήσατό σε, καὶ ἐποίησέ σε καὶ ἔπλασέ σε;

Μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος, σύνετε ἔτη γενεᾶς γενεῶν.

Ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου, καὶ ἀναγγελεῖ σοι, τοὺς πρεσβυτέρους σου, καὶ ἐροῦσί σοι.

Ὅτε διεμέριζεν ὁ Ὑψιστος ἔθνη, ὡς διέσπειρεν υἱοὺς Ἀδάμ, ἔστησεν ὅρια ἐθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων Θεοῦ.

Καὶ ἐγενήθη μερίς Κυρίου, λαὸς αὐτοῦ Ἰακώβ· σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραήλ.

Αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐν δίψει καύματος, ἐν γῇ ἀνύδρῳ· ἐκύκλωσεν αὐτὸν, καὶ ἐπαίδευσεν αὐτόν, καὶ διεφύλαξεν αὐτόν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ.

Ὡς αἰτὸς σκεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς νεοσσοῖς αὐτοῦ ἐπεπόθησε· διεῖς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ, ἐδέξατο αὐτούς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ.

Κύριος μόνος ἤγεν αὐτούς, καὶ οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν θεὸς ἀλλότριος.

Ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς· ἐψώμισεν αὐτοὺς γενήματα ἀγρῶν.

Ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας, καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέτρας.

Βούτυρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν, υἰῶν ταύρων καὶ τράγων, μετὰ στέατος νεφρῶν πυροῦ καὶ αἶμα σταφυλῆς ἔπιον οἶνον.

Καὶ ἔφαγεν Ἰακώβ καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἠγαπημένος· ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη· καὶ ἐγκατέλιπε τὸν Θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτόν, καὶ ἀπέστη ἀπὸ Θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ.

Παρώξυνάν με ἐπ' ἀλλοτρίοις, ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν ἐξεπίκρανάν με.

Ἐθυσαν δαιμονίοις καὶ οὐ Θεῷ· θεοῖς, οἷς οὐκ ᾔδειςαν· καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἤκασιν, οὓς οὐκ ᾔδειςαν οἱ πατέρες αὐτῶν.

Θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες, καὶ ἐπελάθου Θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε.

Καὶ εἶδε Κύριος, καὶ ἐζήλωσε καὶ παρωξύνθη δι' ὀργὴν υἰῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων.

Καὶ εἶπεν· Αποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ δείξω τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν· ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν· υἱοί, οἷς οὐκ ἔστι πίστις ἐν αὐτοῖς.

Αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐ Θεῷ, παρώργισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· καὶ γὰρ παραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ αὐτούς.

Ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, καυθήσεται ἕως ἄδου κατωτάτου· καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γενήματα αὐτῆς, φλέξει θεμέλια ὀρέων.

Συνάξω εἰς αὐτοὺς κακά, καὶ τὰ βέλη μου συντελέσω εἰς αὐτούς.

Τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὀρνέων, καὶ ὀπισθότονος ἀνίατος· ὀδόντας θηρίων ἐξαποστελῶ εἰς αὐτούς, μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάχαιρα, καὶ ἐκ τῶν ταμιείων φόβος· νεανίσκος σὺν παρθένῳ, θηλάζων μετὰ καθεστηκότος πρεσβυτέρου.

Εἶπα· Διασπερῶ αὐτούς· παύσω δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

Εἰ μὴ δι' ὀργὴν ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσι, καὶ ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι· μὴ εἴπωσιν· Ἡ χεὶρ ἡμῶν ἡ ὑψηλή, καὶ οὐχὶ Κύριος ἐποίησε ταῦτα πάντα.

Ὅτι ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη, καὶ οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι.

Ταῦτα πάντα καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον.

Πῶς διώξεται εἰς χιλίους, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας, εἰ μὴ ὁ Θεὸς ἀπέδοτο αὐτούς, καὶ ὁ Κύριος παρέδωκεν αὐτούς;

Οὐ γὰρ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν· οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι.

Ἐκ γὰρ ἀμπέλων Σοδόμων ἡ ἄμπελος αὐτῶν, καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόρρας· ἡ σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς, βότρυς πικρίας αὐτοῖς.

Θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος.

Οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πάντα συνῆκται παρ' ἐμοί, καὶ ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου;

Ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω, ἐν καιρῷ, ὅταν σφαλῇ ὁ ποῦς αὐτῶν· ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλείας αὐτῶν, καὶ πάρεστιν ἔτοιμα ὑμῖν.

Ὅτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν Αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις Αὐτοῦ παρακληθήσεται.

Εἶδε γὰρ αὐτοὺς παραλελυμένους, καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμένους.

Καὶ εἶπε Κύριος· Ποῦ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν, ἐφ' οἷς ἐπεποίθειςαν ἐπ' αὐτοῖς;

Ὡν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἠσθίετε, καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν; Ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν, καὶ γενηθήτωσαν ὑμῶν σκεπασταί.

Ἴδετε ἴδετε ὅτι Ἐγὼ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι Θεὸς πλὴν Ἐμοῦ· ἐγὼ ἀποκτενῶ, καὶ ζῆν ποιήσω· πατάξω, καὶ γὰρ ἰάσομαι· καὶ οὐκ ἔστιν, ὃς ἐξελεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου.

Ὅτι ἄρῳ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου καὶ ὁμοῦμαι τῇ δεξιᾷ μου καὶ ἐρῶ· ζῶ Ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα.

Ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου, καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χεὶρ μου, καὶ ἀνταποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσί με ἀνταποδώσω.

Μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου φάγεται κρέα, ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχμαλωσίας, ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐθνῶν.

Εὐφράνθητε, οὐρανοί, ἅμα Αὐτῷ, καὶ προσκυνησάτωσαν Αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.

Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ Αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ Θεοῦ· ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν Αὐτοῦ ἐκδικεῖται, καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσιν Αὐτὸν ἀνταποδώσει, καὶ ἐκκαθαριεῖ Κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ Αὐτοῦ.

Μετὰ τὸν τελευταῖον στίχον, ψάλλει ὁ β' χορὸς ἄνευ στίχου τὸν εἰρμὸν τῆς β' ᾠδῆς τοῦ τριωδίου, καὶ ὁ α' χορὸς τὸν αὐτὸν ἄνευ στίχου. Εἶτα δὲ ψάλλονται τὰ τροπάρια μετὰ τοῦ στίχου Δόξα Σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα Σοι. Εἰς τὸ Θεοτοκίον τοῦ α' τριωδίου λέγεται ὁ στίχος Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς. Εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια τῆς β' ᾠδῆς λέγονται στίχοι, τό·

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὁδὴ Τρίτη.

Προσευχὴ Ἄννης τῆς μητρὸς Σαμουὴλ τοῦ Προφήτου
(Α' Βασ. β' 1-10).

Θεὸν γεραίρει στεῖρα τίκτουσα ξένως.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁸³

Ἅγιος εἶ, Κύριε, καὶ Σὲ ὑμνεῖ τὸ πνεῦμά μου.¹⁸⁴

Ἐστερεώθη ἡ καρδία μου ἐν Κυρίῳ, ὑψώθη κέρας μου ἐν Θεῷ μου.

Ἐπλατύνθη ἐπ' ἐχθρούς μου τὸ στόμα μου, εὐφράνθη ἐν σωτηρίῳ Σου.

Εἰς στίχους ι'.

Ὅτι οὐκ ἔστιν Ἅγιος ὡς ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστιν Ἅγιος πλήν Σου.

Μὴ καυχᾶσθε καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλὰ εἰς ὑπεροχὴν· μηδὲ ἐξελθέτω μεγαλορρήμοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν.

Ὅτι Θεὸς γνώσεων Κύριος, καὶ Θεὸς ἐτοιμάζων ἐπιτηδεύματα Αὐτοῦ.

Τόξον δυνατῶν ἡσθένησε, καὶ οἱ ἀσθενοῦντες περιεζώσαντο δύναμιν.

Πλήρεις ἄρτων ἡλαττώθησαν, καὶ οἱ πεινῶντες παρῆκαν γῆν· ὅτι στεῖρα ἔτεκεν ἐπτά, καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἡσθένησε.

Κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ, κατάγει εἰς ἄδου καὶ ἀνάγει.

Κύριος πτωχίζει καὶ πλουτίζει, ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ.

Ἀνιστᾷ ἀπὸ γῆς πένητα, καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχόν, τοῦ καθίσει αὐτὸν μετὰ δυναστῶν λαοῦ, καὶ θρόνον δόξης κατακληρονομῶν αὐτόν.

Εἰς στίχους η'.

Διδούς εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ, καὶ εὐλόγησεν ἔτη δικαίου.

Ὅτι οὐκ ἐνισχύει δυνατὸς ἀνὴρ ἐν τῇ ἰσχυρί αὐτοῦ· Κύριος ἀσθενῇ ποιήσει τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, Κύριος Ἅγιος.

Εἰς στίχους ζ'.

Μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος, ἐν τῷ συνιεῖν καὶ γινώσκειν τὸν Κύριον, καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

Εἰς στίχους δ'.

Κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανοὺς καὶ ἐβρόντησεν· Αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς, δίκαιος ὢν.

Καὶ δώσει ἰσχὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ ὑψώσει κέρας χριστῶν Αὐτοῦ.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὁδὴ Τετάρτη.

**Προσευχὴ Ἀββακούμ τοῦ Προφήτου (γ' 1-19).
Τὴν τοῦ Λόγου κένωσιν, Ἀββακούμ, φράσον.**

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁸³

Δόξα τῇ δυνάμει Σου, Κύριε.¹⁸⁴

Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν Σου, καὶ ἐφοβήθην· Κύριε, κατενόησα τὰ ἔργα Σου καὶ ἐξέστην.

Εν μέσῳ δύο ζώων γνωσθήσῃ, ἐν τῷ ἐγγίξειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ, ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδειχθήσῃ, ἐν τῷ παραχθῆναι τὴν ψυχὴν μου, ἐν ὀργῇ ἐλέους μνησθήσῃ.

Εἰς στίχους ι'.

Ὁ Θεὸς ἀπὸ Θαιμὰν ἥξει, καὶ ὁ Ἅγιος ἐξ ὄρους κατασκίου δασέος.

Εκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ Αὐτοῦ, καὶ τῆς αἰνέσεως Αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ.

Καὶ φέγγος Αὐτοῦ ὡς φῶς ἔσται· κέρατα ἐν χερσὶν Αὐτοῦ, καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραταιὰν ἰσχύος αὐτοῦ.

Πρὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται λόγος, καὶ ἐξελεύσεται εἰς παιδείαν κατὰ πόδας Αὐτοῦ.

Ἔστη, καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ· ἐπέβλεψε, καὶ ἐτάκη ἔθνη.

Διεθρύβη τὰ ὄρη βία, ἐτάκησαν βουνοὶ αἰώνιοι, πορείας αἰωνίους Αὐτοῦ ἀντὶ κόπων εἶδον.

Σκηνώματα Αἰθιοπῶν πτοηθήσονται, καὶ σκηναὶ γῆς Μαδιάμ.

Μὴ ἐν ποταμοῖς ὠργίσθης, Κύριε; μὴ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμὸς Σου, ἢ ἐν θαλάσῃ τὸ ὄρμημά Σου; ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τοὺς ἵππους Σου, καὶ ἡ ἵππασία Σου σωτηρία.

Ἐντείνων ἐντενεῖς τὸ τόξον Σου ἐπὶ σκῆπτρα, λέγει Κύριος· ποταμῶν ῥαγήσεται γῆ.

Ὅψονταί Σε καὶ ὠδινήσουσι λαοί, σκορπίζων ὕδατα πορείας· ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς, ὕψος φαντασίας αὐτῆς.

Ἐπήρθη ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς· εἰς φῶς βολίδες Σου πορεύσονται, εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὅπλων Σου.

Ἐν ἀπειλῇ ὀλιγώσεις γῆν, καὶ ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη.

Ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ Σου, τοῦ σῶσαι τοὺς χριστοὺς Σου ἐλήλυθας, ἔβαλες εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον, ἐξήγειρας δεσμοὺς ἕως τραχήλου εἰς τέλος.

Διέκοψας ἐν ἐκστάσει κεφαλὰς δυναστῶν· σεισθήσονται ἐν αὐτοῖς, διανοίξουσι χαλινοὺς αὐτῶν, ὡς ὁ ἐσθίων πτωχὸς λάθρα.

Καὶ ἐπεβίβασας εἰς θάλασσαν τοὺς ἵππους Σου, τaráσσοντας ὕδατα πολλά.

Ἐφυλαξάμην, καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδία μου, ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου.

Καὶ εἰσῆλθε τρόμος εἰς τὰ ὀστέα μου, καὶ ἐν ἐμοὶ ἐταράχθη ἡ ἰσχὺς μου.

Ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου, τοῦ ἀναβῆναί με εἰς λαὸν παροικίας μου.

Εἰς στίχους η'.

Διότι συκῇ οὐ καρποφορήσει, καὶ οὐκ ἔσται γεννήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις.

Ψεύσεται ἔργον ἐλαίας, καὶ τὰ πεδία οὐ ποιήσῃ βρώσιν.

Εἰς στίχους ζ'.

Ἐξέλιπον ἀπὸ βρώσεως πρόβατα, καὶ οὐχ ὑπάρξουσι βόες ἐπὶ φάτναις.

Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ Κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι, χαρήσομαι ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου.

Εἰς στίχους δ'.

Κύριος ὁ Θεός μου, δύναμίς μου, καὶ τάξει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν.

Καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβιβᾶ με, τοῦ νικῆσαί με ἐν τῇ ὁδῇ Αὐτοῦ.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὁδὴ Πέμπτη.

Προσευχὴ Ἡσαΐου τοῦ Προφήτου (κς' 9-20).

Ἡσαΐου πρόρρησις, εὐχὴ τὸ πλεον.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁸³

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν.¹⁸⁴

Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς Σέ, ὁ Θεός, διότι φῶς τὰ προστάγματά Σου ἐπὶ τῆς γῆς.

Δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

Εἰς στίχους ι'.

Πέπαυται γὰρ ὁ ἀσεβής· πᾶς ὃς οὐ μὴ μάθῃ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλήθειαν οὐ μὴ ποιήσῃ· ἀρθήτω ὁ ἀσεβής, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου.

Κύριε, ὑψηλός Σου ὁ βραχίων, καὶ οὐκ ἤδεισαν· γνόντες δὲ αἰσχυνθήτωσαν.

Ζῆλος λήψεται λαὸν ἀπαίδευτον, καὶ νῦν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδεται.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν· πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς· Κύριε, ἐκτός Σου ἄλλον οὐκ οἶδαμεν, τὸ ὄνομά Σου ὀνομάζομεν.

Οἱ δὲ νεκροὶ ζῶν οὐ μὴ ἴδωσιν, οὐδὲ ἱατροὶ οὐ μὴ ἀναστήσουσι· διὰ τοῦτο ἐπήγαγες καὶ ἀπώλεσας, καὶ ἦρας πᾶν ἄρσεν αὐτῶν.

Εἰς στίχους η'.

Πρόσθες αὐτοῖς κακά, Κύριε, πρόσθες αὐτοῖς κακά τοῖς ἐν-δόξοις τῆς γῆς.

Κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθημέν Σου· ἐν θλίψει μικρᾷ ἢ παιδεία Σου ἡμῖν.

Εἰς στίχους ζ'.

Καὶ ὡς ἡ ὠδίνουσα ἐγγίζει τοῦ τεκεῖν, καὶ ἐπὶ τῇ ὠδίνι αὐτῆς ἐκέκραγεν, οὕτως ἐγενήθημεν τῷ ἀγαπητῷ Σου.

Διὰ τὸν φόβον Σου Κύριε, ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν, καὶ ὠδινήσαμεν, καὶ ἐτέκομεν πνεῦμα σωτηρίας, ὃ ἐποιήσαμεν ἐπὶ τῆς γῆς. Οὐ πεσούμεθα, ἀλλὰ πεσοῦνται οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

Εἰς στίχους δ'.

Ἀναστήσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ. Ἡ γὰρ δρόσος ἡ παρὰ Σοῦ ἱάμα αὐτοῖς ἐστίν, ἡ δὲ γῆ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται.

Βάδιζε λαός μου, εἴσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, ἀπόκλεισον τὴν θύραν σου, ἀποκρύβηθι μικρὸν ὅσον ὅσον, ἕως ἂν παρέλθῃ ἡ ὀργὴ Κυρίου.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὡδὴ Ἑκτη.

Προσευχὴ Ἰωνᾶ τοῦ Προφήτου (β' 3-10).

Ἐκ θηρὸς ἐκραύγαζεν Ἰωνᾶς, λέγων.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁸³

Ὡς τὸν προφήτην Ἰωνᾶν, σῶσον ἡμᾶς, Κύριε.¹⁸⁴

Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν μου, καὶ εἰσήκουσέ μου· ἐκ κοιλίας Ἰδοῦ κραυγῆς μου, ἤκουσας φωνῆς μου.

Ἀπερρίψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης, καὶ ποταμοὶ ἐκύκλωσάν με.

Εἰς στίχους ι'.

Πάντες οἱ μετεωρισμοὶ Σου καὶ τὰ κύματά Σου ἐπ' ἐμέ διήλθον.

Κἀγὼ εἶπον· Ἀπῶσμαι ἐξ ὀφθαλμῶν Σου· ἄρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι με πρὸς ναὸν τὸν ἅγιόν Σου;

Εἰς στίχους η'.

Περιεχύθη μοι ὕδωρ ἕως ψυχῆς μου, ἄβυσσος ἐκύκλωσέ με ἐσχάτη, ἔδυσεν ἡ κεφαλὴ μου εἰς σχισμὰς ὀρέων, κατέβην εἰς γῆν, ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι.

Καὶ ἀναβήτω ἐκ φθορᾶς ἡ ζωὴ μου πρὸς Σέ, Κύριε, ὁ Θεός μου.

Εἰς στίχους ς'.

Ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὴν ψυχὴν μου, τοῦ Κυρίου ἐμνήσθην.

Καὶ ἔλθοι πρὸς Σέ ἡ προσευχή μου πρὸς ναὸν τὸν ἅγιόν Σου.

Εἰς στίχους δ'.

Φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῇ, ἔλεον αὐτοῖς ἐγκατέλιπον.

Ἐγὼ δὲ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ ἐξομολογήσεως θύσω Σοι· ὅσα ηὐξάμην ἀποδώσω Σοι εἰς σωτηρίαν μου τῷ Κυρίῳ.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὠδὴ Ἑβδόμη.

Προσευχὴ τῶν Ἁγίων Τριῶν Παίδων (Δαν. κεφ. γ').
Αἶνος φλόγα σβέννυσι τῶν τριῶν Νέων.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁸³

Τῶν Πατέρων καὶ ἡμῶν Θεός, εὐλογητὸς εἶ.¹⁸⁴

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνε-
τὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Σου εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν· καὶ πάντα τὰ
ἔργα Σου ἀληθινά, καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοί Σου, καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις
Σου ἀληθεῖς.

Εἰς στίχους ι'.

Καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας κατὰ πάντα, ἃ ἐπήγαγες
ἡμῖν, καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν Πατέρων ἡμῶν Ἱερου-
σαλήμ· ὅτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐπήγαγες ταῦτα πάντα ἐφ' ἡ-
μᾶς, διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν.

Ὅτι ἡμάρτομεν καὶ ἠνομήσαμεν ἀποστῆναι ἀπὸ Σοῦ, καὶ
ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσι, καὶ τῶν ἐντολῶν Σου οὐκ ἠκούσαμεν, οὐ-
δὲ συνετηρήσαμεν, οὐδὲ ἐποιήσαμεν, καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν, ἵνα
εὖ ἡμῖν γένηται.

Καὶ πάντα ὅσα ἐποίησας ἡμῖν, καὶ πάντα ὅσα ἐπήγαγες ἡμῖν, ἐν ἀληθινῇ
κρίσει ἐποίησας· καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἀνόμων, ἐχθίστων
ἀποστατῶν, καὶ βασιλεῖ ἀδίκῳ καὶ πονηροτάτῳ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

Καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνοῖξαι τὸ στόμα ἡμῶν· αἰσχύνῃ καὶ ὄνειδος
ἐγενήθημεν τοῖς δούλοις Σου καὶ τοῖς σεβομένοις Σε.

Μὴ δὲ παραδῶῃς ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ ὄνομά Σου τὸ ἅγιον, καὶ μὴ δια-
σκεδάσῃς τὴν διαθήκην Σου, καὶ μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός Σου ἀφ' ἡμῶν, διὰ
Ἀβραὰμ τὸν ἠγαπημένον ὑπὸ Σοῦ, καὶ διὰ Ἰσαὰκ τὸν δοῦλόν Σου, καὶ Ἰσραὴλ
τὸν ἅγιόν Σου.

Οἷς ἐλάλησας πληθῦναι τὸ σπέρμα αὐτῶν, ὥς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὥς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης.

Ὅτι, Δέσποτα, ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐσμέν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ σήμερον διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν.

Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων, καὶ προφήτης, καὶ ἡγούμενος· οὐδὲ ὀλοκαύτωσις, οὐδὲ θυσία, οὐδὲ προσφορά, οὐδὲ θυμίαμα· οὐ τόπος τοῦ καρπῶσαι ἐνώπιόν Σου, καὶ εὐρεῖν ἔλεος.

Ἀλλ' ἐν ψυχῇ συντετριμμένη, καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχθείμεν.

Ὡς ἐν ὀλοκαυτώμασι κριῶν καὶ ταύρων, καὶ ὥς ἐν μυριάσιν ἀρνῶν πίωνων, οὕτω γενέσθω ἡ θυσία ἡμῶν εὐπρόσδεκτος ἐνώπιόν Σου σήμερον, καὶ ἐκτελείσθω ὀπισθέν Σου· ὅτι οὐκ ἔστιν αἰσχὺνη τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ Σέ.

Καὶ νῦν ἐξακολουθοῦμεν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ φοβούμεθά Σε, καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν Σου· μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς.

Ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν Σου, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους Σου.

Ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσιά Σου, καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί Σου, Κύριε.

Καὶ ἐντραπείησαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις Σου κακά, καὶ καταισχυνθείησαν ἀπὸ πάσης δυναστείας, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν συντριβείη.

Καὶ γνώτωσαν, ὅτι Σὺ εἶ Κύριος, Θεὸς ὁ μόνος, καὶ ἑνδοξος ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην.

Καὶ οὐ διέλιπον οἱ ἐμβαλόντες αὐτοὺς ὑπηρέται τοῦ Βασιλέως καίοντες τὴν κάμινον νάφθῃ, καὶ πίσσῃ, καὶ στυππίῳ, καὶ κληματίδι.

Καὶ διεχεῖτο ἡ φλόξ ἐπάνω τῆς καμίνου ἐπὶ πήχεις τεσσαράκοντα ἐννέα· καὶ διώδευσε, καὶ ἐνεπύρισεν, οὓς εὔρε περὶ τὴν κάμινον τῶν Χαλδαίων.

Ὁ δὲ Ἄγγελος Κυρίου συγκατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἐξετίναξε τὴν φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου.

Καὶ ἐποίησε τὸ μέσον τῆς καμίνου, ὥς πνεῦμα δρόσου διασυρίζον· καὶ οὐχ ἥψατο αὐτῶν τὸ καθόλου τὸ πῦρ, οὐδὲ ἐλύπησεν, οὐδὲ παρηνώχλησεν αὐτούς.

Τότε οἱ Τρεῖς, ὥς ἐξ ἐνὸς στόματος, ὕμνουν, καὶ εὐλόγουν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ, λέγοντες·

Ἡ τῶν τριῶν ὕμνησις, ἣν ᾄδον Νέοι.

Εἰς στίχους η'.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης Σου τὸ ἅγιον, τὸ ὑπερύμνητον καὶ ὑπερυψούμενον εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους ζ'.

Εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἀγίας δόξης Σου, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογημένος εἶ ὁ βλέπων ἀβύσσους, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβείμ, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους δ'.

Εὐλογημένος εἶ ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς Βασιλείας Σου, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.

Δόξα. Καὶ νῦν.

Ὦδὴ Ὁγδόη.

Προσευχὴ τῶν Ἀγίων Τριῶν Παίδων.
Τὸν Δεσπότην ὕμνησον ἡ κτιστῶν φύσις.

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁸³

Τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας.¹⁸⁴

Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, Ἄγγελοι Κυρίου, οὐρανοὶ Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους ι'.

Εὐλογεῖτε ὕδατα πάντα τὰ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, ἥλιος καὶ σελήνη, ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πᾶς ὄμβρος καὶ δρόσος, πάντα τὰ πνεύματα, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πῦρ καὶ καῦμα, ψῦχος καὶ καύσων, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, δρόσοι καὶ νιφετοί, πάγοι καὶ ψῦχος, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πάχνη καὶ χιόνες, ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, φῶς καὶ σκότος, νύκτες καὶ ἡμέραι, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, γῆ, ὄρη καὶ βουνοί, καὶ πάντα τὰ φυόμενα ἐν αὐτῇ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πηγαί, θάλασσα, καὶ ποταμοί, κήτη καὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐν τοῖς ὕδασι, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους η'.

Εὐλογεῖτε, πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, εὐλογεῖτω Ἰσραὴλ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους ς'.

Εὐλογεῖτε, ἱερεῖς Κυρίου, δοῦλοι Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, πνεύματα καὶ ψυχὰι Δικαίων, ὅσοι καὶ ταπεινοὶ τῇ καρδίᾳ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εἰς στίχους δ΄.

Εὐλογεῖτε, Ἀνανία, Ἀζαρία καὶ Μισαήλ, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογεῖτε, Ἀπόστολοι, Προφῆται καὶ Μάρτυρες Κυρίου, τὸν Κύριον· ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱόν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον· ὑμνοῦμεν καὶ ὑπερυψοῦμεν Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καὶ νῦν.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον, ὑμνοῦντες καὶ ὑπερυψοῦντες Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

ᾠδὴ Ἑνάτη.

**ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου (Λουκᾶ α΄ 46-55).
Τὸν Υἱὸν ὑμνεῖ καὶ Θεὸν Μήτηρ Κόρη.**

Τὴν Θεοτόκον ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν¹⁸⁶

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου.

Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης Αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί.

Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα Αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος Αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φοβουμένοις Αὐτόν.

¹⁸⁶ Ἡ ἑνάτη ᾠδὴ τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται εἰς τὴν «Τιμιωτέραν». Μετὰ τὸ τέλος τῆς «Τιμιωτέρας», ἐὰν ψάλλουμε τὴν θ΄ ᾠδὴν τῶν κανόνων καὶ βάλλουμε στίχους ἀπὸ τῆς βιβλικῆς ᾠδῆς, τότε συνεχίζουμε μὲ τὴν Προσευχὴν Ζαχαρίου.

Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι Αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν.

Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.

Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς Αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς Πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

(συνέχεια Ὁδῆς Ἐνάτης)

**Προσευχὴ Ζαχαρίου,
τοῦ Πατρὸς τοῦ Προδρόμου (Λουκᾶ α' 68-79).**

Εἰς στίχους ιδ'.

Ὁ Εἰρμός τοῦ α' κανόνος.

Εἶτα τροπάριον τοῦ κανόνος (ἄνευ στίχου).

Εἰς στίχους ιβ'.¹⁸³

Ὁ Ζαχαρίας εὐλογεῖ παιδὸς τόκον.¹⁸⁴

Εὐλογητὸς Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο, καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. Καὶ ἤγειρε κέρασ σωτηρίας ἡμῖν, ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ τοῦ παιδὸς Αὐτοῦ.

Καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνος Προφητῶν Αὐτοῦ.

Εἰς στίχους ι'.

Σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς.

Ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας Αὐτοῦ.

Εἰς στίχους η΄.

Ὁρκον, ὃν ὥμοσε πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας.

Λατρεύειν Αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον Αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Εἰς στίχους ζ΄.

Καὶ σύ, παιδίον, Προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς Αὐτοῦ.

Τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ Αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν, διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν.

Εἰς στίχους δ΄.

Ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς Ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει, καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις.

Τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

Δόξα. Καὶ νῦν.**Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος**

«Εὐξασθαι μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς οἰκίας δυνατόν, οὕτω δὲ εὐξασθαι ὡς ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀδύνατον, ὅπου Πατέρων πλῆθος τοσοῦτον, ὅπου βοή πρὸς τὸν Θεὸν ὁμοθυμαδὸν ἀναπέμπεται. Οὐχ οὕτως εἰσακούη κατὰ σαυτὸν τὸν Δεσπότην παρακαλῶν, ὡς μετὰ τῶν ἀδελφῶν τῶν σῶν. Ἐνταῦθα γὰρ ἐστὶ τι πλεόν, οἷον ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ συμφωνία, καὶ τῆς ἀγάπης ὁ σύνδεσμος, καὶ αἱ τῶν ἱερέων εὐχαί. Διὰ γὰρ τοῦτο οἱ ἱερεῖς προεστήκασιν, ἵνα αἱ τοῦ πλήθους εὐχαὶ ἀσθενέστεραι οὔσαι, τῶν δυνατωτέρων τούτων ἐπιλαβόμεναι, ὁμοῦ συνανέλθωσιν αὐταῖς εἰς τὸν οὐρανόν»

PG 48,725

Ἐκφωνήσεις Ἱερέων

Ἡ ἐνότητα αὕτη ἀφορᾷ ὅλες τὶς τυπικὲς περιπτώσεις τοῦ βιβλίου, μετὰ τὸν Ἐξάψαλμον.

Μετὰ τὸν Ἐξάψαλμον, ἡ Μεγάλη Συναπτὴ (τὰ Εἰρηνικά), μὲ ἐκφώνησιν·

Ὅτι πρέπει Σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὰ Ἀπολυτίκια (καὶ τὴν α΄ Στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου), ἡ μικρὰ Συναπτὴ (ἡ Αἵτησις), μὲ ἐκφώνησιν·

Ὅτι Σὸν τὸ κράτος, καὶ Σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὴν β΄ Στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, ἡ μικρὰ Συναπτὴ (ἡ Αἵτησις), μὲ ἐκφώνησιν·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὴν γ΄ Στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου, ἡ μικρὰ Συναπτὴ (ἡ Αἵτησις), μὲ ἐκφώνησιν·

Ὅτι ἡὺλόγηταί Σου τὸ ὄνομα, καὶ δεδόξασταί Σου ἡ Βασιλεία, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐὰν εἶναι Σάββατον μετὰ Ἀλληλούια, μετὰ τὰ Καθίσματα, καὶ τὰ Νεκρώσιμα Εὐλογητάρια·

Ἡ Δέησις ὑπὲρ τῶν Κεκοιμημένων (ὑπὲρ ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν,...), καὶ μετὰ τὴν εὐχήν, Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός..., τὴν ἐκφώνησιν·

Ὅτι Σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν κεκοιμημένων δούλων Σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ Σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐὰν τύχει ἐντὸς Μ. Τεσ/κοστῆς, μετὰ τὸν Ν' Ψαλμόν·

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν Σου...

Καὶ μετὰ τὰ ιβ' Κύριε ἐλέησον·

Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς...

Μετὰ τὸν Εἰρμόν τῆς γ' ᾠδῆς, ἡ μικρὰ Συναπτὴ (ἡ Αἵτησις), μετὰ ἐκφώνησιν·

Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὸν Εἰρμόν τῆς στ' ᾠδῆς, ἡ μικρὰ Συναπτὴ (ἡ Αἵτησις), μετὰ ἐκφώνησιν·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τὸν Εἰρμόν τῆς η' ᾠδῆς (μετὰ τοῦ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, ...»).

**Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶν-
τες, μεγαλύνωμεν.**

Μετὰ τὸν Εἰρμὸν τῆς θ' ᾠδῆς καὶ τὸ σύντομον Ἄξιόν ἐστιν,
ἢ μικρὰ Συναπτή (ἢ Αἵτησις), μὲ ἐκφώνησιν·

**Ὅτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ Σοὶ
τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν⁹⁶, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ
Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.**

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Μικρᾶς Δοξολογίας, ἢ Δέησις (τὰ
Πληρωτικά), μὲ ἐκφώνησιν·

**Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ
Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ
Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.**

Μετὰ τὰ Δοξαστικά τῶν Ἀποστίχων τῶν Αἵνων·

**Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ
ὀνόματί Σου, Ὑψιστε· τοῦ ἀναγγέλειν τὸ πρωὶ τὸ ἔλεός Σου
καὶ τὴν ἀλήθειάν Σου κατὰ νύκτα.**

Τὸν δακτύλοις γράψαντα ταύτην τὴν βίβλον
γράφον Κύριε, ἐπὶ τῆς ζώνῃ βίβλῃ.

Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν

ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν

ΤΥΠΙΚΟΝ ΟΡΘΟΥ ΕΝΟΡΙΩΝ, α' έκδ. Ἀθῶς, 2008, ISBN 978-960-6677-37-3.

Ἐπειδὴ διαπιστώσαμε (ἐκ τῶν πρώτων μας χρόνων εἰς τὸ Ἀναλόγιον) ὅτι ὑπάρχουν δυσκολίες καταρτίσεως τῆς Τάξεως τῆς Ἀκολουθίας εἰς περιπτώσεις ποὺ τὸ Τυπικὸν δὲν ἀφιερώνει περισσότερες ἀπὸ δύο-τρεῖς γραμμές, θεωρήσαμε καλὸν τὴν συγγραφὴν ἑνὸς βιβλίου Τυπικοῦ, ποὺ νὰ παρουσιάζῃ μεθοδικῶς τὴν Τάξιν (ὥστε νὰ χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς σχολικὸ βοήθημα γιὰ τὴν τάξιν τοῦ Τυπικοῦ), ἀναλελυμένη συνάμα δὲ καὶ ἀπλουστευμένη γιὰ ὅλας τὰς περιπτώσεις (καὶ εἰδικὰ γιὰ τὰς καθημερινὰς καὶ τὰ προεόρτια/μεθέορτα).

ΤΥΠΙΚΟΝ ΕΝΟΡΙΩΝ Τόμος Α' – Ὁρθρος καθημερινῶν ἔαν τύχει Ἅγιος μὴ ἑορταζόμενος, γ' ἔκδοσις¹⁸⁷, 2022, ISBN 978-618-84650-4-6.

ΤΥΠΙΚΟΝ ΕΝΟΡΙΩΝ Τόμος Β' – Ὁρθρος καθημερινῶν ἔαν τύχει Ἅγιος ἑορταζόμενος, β' ἔκδοσις, 2022, ISBN 978-618-84650-1-5.

Πρόκειται περὶ τυπικοεγκολπίων, καθότι συνδυάζουν τυπικὸν καὶ ἐγκόλπιον μαζί. Ἀκολουθοῦν τὴν ροὴν τῆς ἀκολουθίας ἀναλυτικὰ καὶ διεξοδικά. Τὰ βιβλία αὐτὰ εἶναι γενικά, ἰσχύουν γιὰ ὅλα τὰ χρόνια, δὲν δεσμεύονται εἰς ἓνα συγκεκριμένο ἔτος. Μὲ τὴν σειρὰ «Τυπικὸν Ἐνοριῶν», κάλλιστα καὶ εὐκόλα δύναται ἓνας ἱεροφάτης, χρησιμοποιώντας ὅποιαδήποτε φυλλάδα, ἂν χρειαστεῖ, νὰ τὴν μετατρέψῃ σὲ ἡμεορτάσιμη (ἢ καὶ μὴ ἑορτάσιμη) Ἀκολουθία, ὥστε νὰ φαλλεῖ καὶ ἡ Παρακλητικὴ, ἀπλὰ ἀκολουθώντας τὴν ἀντίστοιχη τυπικὴν διάταξιν.

¹⁸⁷ <http://analogion.gr/typikon/enorion>

Ο ΓΕΡΩΝ ΕΥΔΟΚΙΜΟΣ ΜΟΝΑΣΤΕΡΛΗΣ, δ' έκδοσις¹⁸⁸, 2022,
ISBN: 978-618-84650-2-2.

Ὁ γέροντάς μας, ὁ Εὐδόκιμος, ὑπῆρξε ἀπὸ τοὺς μεγάλους γέροντες τῆς ἐποχῆς μας, ἄκρα ταπεινός, φιλόχριστος, Θεοτοκόφιλος, φιλάγιος, φιλακόλουθος, θεράπων τῆς νοερᾶς προσευχῆς, ἐκτελῶν καθημερινῶς τὶς ἱερὲς Ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας μας (στὸν ἱερὸ Ναό), Ἑσπερινό, Ὅρθρο, καὶ τὴν Θεία Λειτουργία. Ἦταν ἐμπειρώτατος γνώστης τοῦ ἀοράτου πολέμου, καὶ ἀπλανῆς πνευματικὸς καὶ ὁδηγὸς εἰς τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τόσο τῶν λαϊκῶν ὅσο καὶ τῶν μοναχῶν. Ἀδικημένος ἀπὸ τὸν διάβολο ποὺ τοῦ στέρησε ἀπὸ δεκατριῶν ἐτῶν τὸ πόδι καὶ τὸ μάτι, καὶ συκοφαντημένος ἀπὸ ἀνθρώπους. Ἐχοντας πλούσια τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ στὰ λόγια του, καὶ στὰ ἔργα του. Αὐστηρός, μὲ ὑπέρμετρη ἀγάπη. Ἐξομολογοῦσε μὲ τὶς ὥρες, καὶ ἦταν τόσο φιλόξενος ποὺ τὸ μοναστήρι εἶχε ἓνα πιάτο φαγητὸ γιὰ κάθε ἐπισκέπτη. Μὲ τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ, σὲ ἔβλεπε ἀκόμη καὶ ἀπὸ ὑπερωκεάνια ἀπόσταση, διεγνώριζε ἀπὸ τὶ ἀσθένεια πάσχεις (πρὶν πᾶς ἀκόμη στὸν γιατρό), θαυματουργοῦσε, προέβλεπε, καὶ διέβλεπε, καὶ στήριζε χιλιάδες ψυχὲς στὸν δρόμο τοῦ Θεοῦ.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ σύμφωνη μὲ τὴν ἔκδοση 1904 τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, γιὰ Android, 2014 - .¹⁸⁹

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ σύμφωνη μὲ τὴν ἔκδοση 1904 τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, γιὰ Windows ὑπολογιστὴ/ταμπλέτα, 2014 - .¹⁹⁰

ΠΡΟΣΕΥΧΗΤΑΡΙΟΝ, γιὰ iOS, 2011 - .¹⁹¹

¹⁸⁸ <http://analogion.gr/gerontas-evdokimos>

¹⁸⁹ <https://play.google.com/store/apps/details?id=gr.psaltiki.nt>

¹⁹⁰ <https://www.microsoft.com/el-gr/p/H-KAINH-DIAΘΗΚΗ/9wzdnrcdxr8q>

¹⁹¹ <https://apps.apple.com/gr/app/id1261473057> ,

[παλαιότερες, μὴ διαθέσιμες πλέον, ἐκδόσεις:

ΠΡΟΣΕΥΧΗΤΑΡΙΟΝ, Windows υπολογιστή/ταμπλέτα, 2014-2021.¹⁹²

ΠΡΟΣΕΥΧΗΤΑΡΙΟΝ, για Windows Phone, 2012-2019¹⁹³

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Έκδοσις 3η: Αθήνα, Ὀκτώβριος ,βκβ´ (2022), ἑκδ. ΠΔΠαπαδημητρίου, ISBN: 978-618-84650-4-6. Ἡ τιμὴ τῆς ἑκδόσεως (τιμὴ καταλόγου, list price) ὀρίζεται ἀπὸ τὸν συγγραφέα ἔτσι ὥστε νὰ μὴ λαμβάνει μερίδιο ἀπὸ τὶς πωλήσεις τοῦ βιβλίου. — **Έκδοσις 2α**: Αθήνα, 2019, ἑκδ. ΠΔΠαπαδημητρίου, ISBN: 978-618-84650-0-8. Ἐκτυπώθηκε α/μ μὲ ἔξοδα τοῦ συγγραφέως σὲ 100 ἀντίτυπα ποὺ διετέθησαν δωρεὰν ἀπὸ τὸν συγγραφέα. Ἡ ἑκδοσις ἐπίσης διετέθη δωρεὰν σὲ εἰκονο-pdf. — **Έκδοσις 1η**: Αθήνα βιζ´ (2017), ἑκδ. Νεκτ. Δ. Παναγόπουλος, ISBN: 978-960-8034-63-1.

Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν

Τέλος, καὶ
τῷ Ἁγίῳ Θεῷ ἡμῶν,
τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ
Πνεύματι, τιμὴ, δόξα, κράτος,
εἰς τοὺς αἰῶνας.
Ἀμήν.

<https://apps.apple.com/gr/app/id430759209> ,

<https://apps.apple.com/gr/app/id604146485>]

¹⁹² Μὴ διαθέσιμο πλέον· <http://microsoft.com/el-gr/p/Προσευχητάριον/9wzdncrdxr8t>

¹⁹³ Μὴ διαθέσιμο πλέον· <http://www.windowsphone.com/el-GR/apps/e5a4b990-fbd2-4e39-8cca-ac3025bb84b3>

